

Yebac ya Asom a Yesu

Asɔŋ asom a Yesu temer ta kader ka Amera Nɛcempi ŋa Kanu

¹ Wanapa Teyofil,

Inacicəs kitabu kem kɔcɔkɔ-cɔkɔ disrɛ mes mme Yesu enacop kəyɔ kɔ kətəkse mə, ² haŋ dɔsɔk ndɛ anapɛnɛ kɔ dareŋc, nte elip kəsom asom ɔn Amera Nɛcempi ŋa Kanu disrɛ, aŋɛ enayek-yek mə. ³ Asom akakɔ ŋɔ Yesu enamentər kaŋce ka mes melarəm nte enayɛfɛ pucuy pa defi mə. K'owurər ŋa mata 40 pəyi wəyɛŋ, pəc-loku ŋa mes ma dɛbe da Kanu. ⁴ Dɔsɔk dɔlɔma nte ŋayi kədi yeri kɔ Yesu mə, k'oloku ŋa: «Ta nəbɔɛ dare da Yerusalem, mba nəkar tes nte Papa enasɔŋ temer kədesɔŋ mə, tɔkɔ nənane ic-loku mə: ⁵ Dəromun Saŋ eŋc-gbət afum teta Kanu, mba nəna kəgbət Amera Nɛcempi ŋa Kanu disrɛ kɔ nəndesɔtɔ mata mamɛ.»

Kəpɛ ka Yesu dəkəm

⁶ Akɔ ŋanalɔŋkanɛ mə kɔ ŋayif Yesu: «Wəbɛ, tɛm tante tɔ məndelompəsɛ Yisrayel dɛbe ba?»

⁷ K'oloku ŋa: «Tɛŋcəmɛ fɛ nu dɔpɔ kəcərə ka tɛm kɔ dɔsɔk ndɛ Apa Kanu eŋcem-cɛmnɛ kəyɔ tɛfan tɔn kətam kɔn disrɛ mə. ⁸ Mba nəndesɔtɔ fənɔntər kɔ Amera Nɛcempi ŋa Kanu ŋendeder nu-ɛ, tɛm tatɔkɔ nəndeyɔnɛ atəŋnɛ aŋɛ mes mɛŋcɛpər fɔr yaŋaŋ kirin mə ndɛ dare da Yerusalem, atɔf ŋa Yude fəp kɔ atɔf ŋa Samari kəkɔ-bəp cəpəc ca doru fəp.» ⁹ Nte elip kəluku tatɔkɔ mə, afum aŋɛ ŋanayi di mə fəp ŋanagbətne Yesu nte eŋc-pɛ dareŋc mə, kɔ kəp

kəŋkump kə. ¹⁰ Nte Asom ən ɲanagbətne kəm Yesu pəc-pe dareŋc mə haŋ k'əsəle. Gbəŋcana babəkə kə mələkə-e merəŋ memberne yamos yomotər-motər mementərne ɲa, ¹¹ kə moloku: «Afum a Kalile, ta ake tə nəŋcəmene kəməmən kəm-ε? Yesu, wəkakə empe dəkəm fər yonu kirin mə, tante nəŋgbətne kə pəc-pe mə, t' endesə-der.»

Wəcəŋc ka Yudas

¹² K'asom a Yesu ɲalukus Yerusalem kəyefe nde tərə təkə aŋwe «Tərə ta tək ya *Olif*», mpe pəntəbəlene dare mə. Pəbol-bolu mpe dine da aSuyif doŋc-wose fum kəkət pabəp dəsək da kəŋesəm mə. ¹³ Nte ɲamberε dare mə, kə ɲampe dukəlɔ da kəroŋ nde ɲaŋc-nde mə. Afum aŋe ɲanayi di mə: Piyer, Saŋ, Sak kə Andəre, Filip kə Təma, Bartelemy kə Matiye, Sak wan ka Alfe, Siməŋ wəsəŋka-saŋka* kə Yudas wan ka Sak. ¹⁴ Fəp faŋan kəfo kin kə ɲaŋc-kə kətola Kanu tēm o tēm kə aran, kəbəp ka awəŋc a Yesu, kə iya kən Mari.

¹⁵ Dəsək dəloma mata maməkə disre, afum aŋe ɲanayi di mə, ɲaŋc-kə haŋ afum tasar tin kə wəcə merəŋ (120). Kə Piyer eyefe awəŋc ən dacə, k'oloku: ¹⁶ «Awəŋc im aŋa: Pənamar yecicəs ya dəkita bu yelare. Ti disre Amera Nəcempi ɲa Kanu ɲɛ Dawuda enanunkenε kəloku teta Yudas, nwe enasole aŋe ɲanasumpər Yesu mə. ¹⁷ Analəm Yudas su dacə, səpaŋne yebac yin yayi. ¹⁸ Nte elip kəsətəne abəf pəsam pa kiciya kən mə, k'əŋgbekne, k'entempene tekirin k'ewaline kor kə təsəŋe sumpa sən fəp kəsaməsər dəntəf. ¹⁹ Tes tə nte aka Yerusalem fəp ɲanacəre mə, it' enasəŋe pawe dale

* **1:13** Məməmən Luk 6.13;

dadɔkɔ «Hakeldama», itɔ tatɔkɔ kusu kɛŋan «Dale da mecir». † ²⁰ Bawo anacic nde Yabura Dawuda disre: «Kɛlɔ kɔn kɛyɔ fos, ali fum ta pɛyi ki!» K'ɛnacicɔs sɔ:

«Wɛlɔma pɛlɛk dɛkɛcɛmɛ dɔn!» ‡

²¹⁻²² Mɛnɛ pamɔmɔnɛ afum aŋɛ ŋaŋc-cɛmbɛr su tɛm ntɛ Yesu ɛŋc-pɛ pɛc-tor kɔ sɛna mɔ, mɛnɛ wɛkin pɛyi su dacɔ nwɛ endeyɔnɛ wɛtɛŋnɛ mes mɛmɛ mɛnɛcɛpɛr fɔr yɔn kirin kɛyɛfɛ ka Yesu afi dacɔ, mɛnɛ wɛkayi sɔ pɛyɔnɛ wɛnatɛŋnɛ mes fɛp kɛlɛk kɛgbɛt ka Saŋ teta Kanu, haŋ dɔsɔk ndɛ Yesu ɛnayɛfɛ su dacɔ mɔ.»

²³ Awa kɔ ŋamentɛr afum mɛrɛŋ: Matiyas, kɔ Isifu nwɛ aŋc-we Barsabas, pɛc-dɛŋɛr kɔ sɔ tewe ta Yusutu. ²⁴ Kɔ ŋantola Kanu ntɛ: «Wɛbɛ, mɛna nwɛ mɛŋcɛrɛ bɛkɛc ya fɛp mɔ, mɛmentɛr su gbasŋa wɛkin nwɛ mɛlɛk kɛdɛcɔŋc Yudas akanɛ mɛrɛŋ dacɔ mɔ. ²⁵ Tɔsɔŋɛ wɛkayi kɛcɔp su dacɔ yebɛc yɔn, pɛlɛk dɛkɛcɛmɛ ndɛ Yudas ɛnasak a k'ɔŋkɔ kɛfo nkɛ kɛmar kɔ mɔ.» ²⁶ Kɔ ŋaŋkot yampun-ɛpun § kɔ tosurɛnɛ Matiyas nwɛ anabɛrɛnɛ Asom aŋɛ wɛcɔ kɔ pin mɔ.

2

Kɛder ka Amera Nɛcɛmpi ŋa Kanu

† **1:19** «Kiciya ka Yudas», mɛmɔmɔn Mat. 26:47-53; 27:3-8. ‡ **1:20** Yabura Dawuda (Psaumes) 69:26; 109:8. § **1:26** Nte ŋanafan kɛcɛrɛ tɛfan ta Kanu mɔ, kɔ ŋambɛr ca yowurɛnɛ mɛrɛŋ dɛlɔba. Pin tewe ta Matiyas, pɛkɔ tewe ta Barsabas. Dɛkɛwurɛ da yi, kɔ wɛkin (Matiyas) ɔsɔtɔ.

¹ Nte Dɔsɔk da kəsata ka aSuyif «Pantekat» denabəp mə, alaŋ a Yesu fəp ŋanaloŋkanε kəfo kin.*

² Gbəŋcana babəkɔ kɔ pukule pəyefe dəkəm mpe penawurεne pukule pa afef ŋəpəŋ mə, kɔ pεlas kələ kaŋkɔ ŋanandε disre mə. ³ Kɔ memer mowurər ŋa mme menawurεne ma neŋc mə. Kɔ meyerəsεne fəp faŋan, kɔ temer tentəpne nwe o nwe dətobu. ⁴ Kɔ Amera Nεcempi ŋa Kanu ŋender ŋa fəp, kɔ ŋayefe kəcɔp nwe o nwe kusu kəcuru. Amera Nεcempi ŋəŋc-səŋe ŋa kəcɔp tatəkɔ.†

⁵ Awa tɛm tatəkɔ aSuyif asumpər dine gbɪŋ aŋe ŋanayefe tɔf ya doru fəp mə, ŋanandε dare da Yerusalem. ⁶ Nte ŋane pukule mpe mə, kɔ ŋayekse kəkɔ di. Kɔ pəŋciyanε acikəra fəp nte ŋane afum a Kalile ŋac-cɔp nwe o nwe kusu k'acəkəra mə. ⁷ Pəciyanε, kɔ kusu kəwos kaŋkɔ disre, kɔ ŋayifene: «Afum akanje ŋalok-loku mə, bafɔ aka Kalile ŋə ba? ⁸ Ake 'səŋe nte səna dacɔ, fum o fum ene ŋac-cɔp kusu kən mə? ⁹ AParto, aMede, aka Elam, aka Mesopotami, aka Yude, aka Kapados, aka Ponto, kɔ aka Asi, ¹⁰ aka Firiki, aka Paŋfili, aka Misira, aka Libi andε a atɔf ŋa Siren, aRom, ¹¹ aSuyif kɔ acikəra aŋe ŋaŋc-tubucne pətɔt pa dine da aSuyif mə: Aka Krit, aka Arabi, səŋne ŋa ŋac-loku cusu cosu mes məpəŋ ma Kanu!» ¹² Kɔ cusu cəwos ŋa kɔ pəyi ŋa yama-yama, kɔ ŋayifene taŋan: «Cəke cɔ tante toloku-ε?» ¹³ Mba kɔ alɔma ŋaŋfani ŋa, ŋac-loku: «Member mobotu mə ŋanembəre!»

* **2:1** Pantekat, Məməmən Lev 23.15-21; Deut 16.9-11. Itɔ kəren o kəren aSuyif ŋamboc kəsata ka kətɛl tatəkɔ tataka ta wəcɔ kəcəmɔt (50) kɔ Pak pəŋcɛpər-ε. † **2:4** Məməmən 1.5, 8 (toloku ta kəsəŋ temer Amera Nεcempi ŋa Kanu.)

Kacam ka Piyer

14 Kɔ Piyer eyefe k'ehcɔme kɔ asom a Yesu aɲe wɔcɔ kɔ pin, k'empɛne dim pɔc-loku kɔnay nke: «Afum a Yude kɔ nɔna aɲe nɔnde dare da Yerusalem mɔ, nɔsu lɔɲɔs, nɔcɔɲkɔl bel-bel moloku mem! Nɔcɔre ti: 15 Afum akanɲe ɲaɲcis fe pɔmɔ tɔkɔ nɔcem-cemne ti mɔ, bawo bɔt-bɔt b' ayi bambɛ. † 16 Mba tɔkɔ aɲnabi Yowel ɛnaloku mɔ teyi kɔcɛpɔr:

17 «Kɔ Kanu kɔloku mata mɛlɔpɔs:

«Indesamɔsɔr Amera ɲem nnɔ afum fɔp ɲayi mɔ. Awut anu arkun kɔ aran ɲande ɲac-dɔɲk cɔsayibɛ-e. Indesɔɲ awut atɛmp anu kɔnɔɲk ka mɔyɔ mem, indewɛrɔpɔs sɔ afum anu atem.»

18 «Ey,» Kanu kɔloku, «Indeyerɔs Amera ɲecempi ɲem acar em arkun kɔ aran, mata mamɔkɔ, ɲandedɔɲk cɔsayibɛ-e.

19 Indementɔr mes mɛwɛy-wɛy mɛlarɔm dɔkɔm kɔ mɛgbɛkɔre ma Kanu nnɔ dɔntɔf: Mecir, nɛɲc, kɔ acul ɲa kinimɛ.

20 Dec dendesɔkɛ kubump, kɔ ɲof ɲesɔkɛ mecir.

Mamɔkɔ mendecɛpɔr a dɔsɔk da Wɔbɛ dedebɔp, dɔsɔk dadɔkɔ dɛmbɛk kɔ dentesɛ.

21 Nwɛ o nwɛ endebɔɲc tewe ta Wɔbɛ Kanu mɔ endefis.»

22 Afum aka Yisrayel, nɔcɔɲkɔl moloku mamɛ! : Yesu wɔka Nasarɛt, fum nwɛ Kanu kɔmentɔre nu debeki dɔn mɔ, dɔmes mɛwɛy-wɛy, dɔmɔpɔɲ, dɔmɛgbɛkɔre pɔmɔ tatɔkɔ nɔɲcɔre ti mɔ, 23 fum wɔkawɛ anasɔɲ nu kɔdif kɔn pɔmɔ tɔkɔ Kanu

† 2:15 «bawo dec dɛɲc-tɛp kɔc-pɛ.» itɔ kusu ka aka Kresi koloku: «Dec maas da dɔsɔk dɔ dandɛ» = 9:00, bɔrbɔt.

kənanowosε ti kə kəsəŋ təkətəne ta ti mə. Nənim kə nənçəŋ kə dəkətək kəpəndən kəmar ka waca wa acikəra. § 24 Kanu kəyektı kə kəŋgbıntər kə pəcuı pa defı, bawo defı dənataı fe kəməŋkərne kə. 25 Dawuda ənənıŋkəne kəloku dəyəcıcəs yecempi teta Yesu:

«İŋç-nəŋk Wəbe tem fəp fər yem kirin,
ifəyıkce, bawo ey' im kəca kətət.

26 It' əsəŋe nte abəkəc ŋem ŋeyı dəkəsata mə, kə temer tem tesikələ dəpəbotu.

Dis dem yati dendekə-ŋesəme kəgbəkər amera.

27 Bawo məfədəkə-sak im dabiya
məfədəkə-sak wəsoku kam pəte.

28 Məsəŋ' em kəcəre səpə sa kəcəpərəne doru,
kiyi kam ina kəsək kəndekə-las' im pəbotu.»*

29 Awəŋç im aŋa! Nəwosε iloku nu nte kəlan disre teta wətem Dawuda: Ənafi, k'awup kə, kə kufu kən kəyi su sə məkə dacə. 30 Mba nte Dawuda ənayəne sayibe mə, əŋçərə sə a Kanu kənaderəme kə a kəndedəs wan-sə kən wələma dəcəm da dəbe dən kəron. 31 Dawuda ənənıŋkəne pənəŋk kəyefe ka

Krist dəkufu †, ənənəŋk nte tendeder mə k'oloku ti: a anasak fe Krist dabiya, dis dən dənate fe dəkufu.

32 Yesu wəkakə, Kanu kəyektı kə, səna fəp səyəne atəŋne aka ti. 33 Kə Kanu kəmpene Yesu kəfo kələli, k'endəs kə kəca kən kətət. Kə Yesu əsətər nkən apa Kanu Amera Nəcempi nŋe analoku kədesəŋ mə, k'eyerəs tatəkə nənəŋk kə nəne mə.

34 Bafə Dawuda ənape dareŋç, nkən yati oloku:

§ 2:23 «acikəra», = afum atətəmpər sariye, atəyəne Suyif. * 2:28
Yabura Dawuda 16:8-11. † 2:31 Krist = Wəbe nwε Kanu kəyək-yək mə, Wəyək-yək ka Kanu

«Wəbe Kanu oloku wəbe kem: «Mənde nno kəfo
 kələli, kəca kem kətət,
 35 haŋ ic-lip kəboc aterene am fər yam kirin mənas-
 nas ŋa.»

36 Pəmar aka Yisrayel fəp ŋacəre ti bel-bel: Kanu
 kənasəŋe Yesu kəyənə wəbe wəyek-yek kən, Yesu
 wəkakə nəncaŋ dəkətək kəpandən mə.»

37 Nte afum ŋane moloku maməkə mə, kə mo-
 sumpər ŋa, kə ŋayif Piyer kə asom a Yesu akə:
 «Awəŋc su aŋa, cəke cə pəmar səyɔ oŋ-ε?»

38 Kə Piyer oloku ŋa: «Nəsəkpər mera yonu,
 nəlomp! Nwe o nwe pəsətə kəgbət dəromun tewe ta
 Yesu Krist disre, nte tənəŋe paŋaŋənene kiciya ka
 wəkayi mə, nəndəsətə sə Amera Nəcempi ŋa Kanu.

39 Bawo, kəpocə nkə Kanu kənasəŋe temer mə,
 konu kə, kə awut anu kəbəp ka akə ŋayi pəbələ mə,
 haŋ kənay ka afum nkə Wəbe Kanu kosu endewe
 mə.»

40 Kə Piyer oloku ŋa sə moloku mələrəm nte
 tənəŋe ŋanene kə mes mme menacepər fər yən
 kirin mə. K'əŋgbinər ŋa, pəc-loku: «Nəyacne
 detemp dandə deŋkafələ-kafələ mə!» 41 Afum
 alarəm ŋawosə kəgbət dəromun teta Kanu. Dəsək
 dadəkə afum wul maas (3.000) ŋamberene akə
 ŋananuŋkene kəlan mə.

42 Kə ŋaŋcəŋkəl tem fəp kə bel-bel metəkse ma
 asom a Yesu, kiyi kəŋan tes tin, kəpaŋne kəŋan dap
 da yeri, † kə kətola Kanu. 43 Kə kənese kəsumpər
 nwe o nwe bawo Kanu kəŋc-mentəre mes məpəŋ
 kə mes məwey-wəy mələrəm waca wa asom a
 Yesu. 44 Akə ŋanalaŋ mə fəp ŋanayi tes tin ŋac-
 yerene mpe o mpe ŋaŋsətə mə. 45 Kə ŋaŋcaməs daka

† 2:42 cəKresi = «kəterene kəcom kəyerene ki mə»

dɔkɔ ɲanayɔ mɔ, kɔ ɲayer pɛsam papɔkɔ ɲac-mɔmɔn tɔkɔ pɛcucanɛ pɛɲɛpɛrɛnɛ mɔ. ⁴⁶ Dɔsɔk o dɔsɔk ɲaɲɔ-lɔɲkanɛ ndɛ kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu, ɲac-dinɛnɛ yeri kɛfɔ kin ndɛ wɔlɔ wɔɲan, ɲac-dinɛ yi mera yobotu kɔ bɛkɛc yoforu. ⁴⁷ ɲac-kor-koru Kanu, kɔ mes maɲan mɔmbɔt afum fɛp. Kɔ Wɔbɛ Yesu nkɔn ɛmbɛrɛnɛ dɔsɔk o dɔsɔk kɛgba ka aɲɛ ɛɲɔ-yac mɔ.

3

Wɔbɛc wɔtɔkɔt ɛntamne

¹ Dɔsɔk dɔlɔma Piyɛr kɔ Saɲ ɲampe ndɛ kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu dec dɛrɔfɔy, dec ndɛ antola Kanu mɔ.

² Tosurɛnɛ pasare wɔbɛc nwe aɲkome kɛtɔ-kɔt mɔ. Dɔsɔk o dɔsɔk aɲɔ-kekɛrɛ kɔ padɛs ndɛ kusunɲa ka kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu. Dɛndo wɔbɛc nwe ɔɲɔ-tolanɛ daka nɔnɔfɔr disrɛ afum aɲɛ ɲaɲɔ-bɛrɛ kɛlɔ kɛpɔɲ mɔ. Kusunɲa nkɛ aɲɔ-we «Kusunɲa Kɛtɔt». ³ Ntɛ ɛnɔɲk Piyɛr kɔ Saɲ aɲɛ ɲaɲɔ-kɔ kɛbɛrɛ kɛlɔ kɛpɔɲ mɔ, k'ɛyɛfɛ kɛtola akakɔ nɔnɔfɔr disrɛ. ⁴ Piyɛr kɔ Saɲ ɲaɲgbɔtnɛ kɔ, kɔ Piyɛr oloku: «Mɛgbɔtnɛ su!» ⁵ K'ɛɲgbɔtnɛ ɲa pɛc-kar kɛdɛsɔtɛr ɲa paka pɔlɔm.

⁶ Mba kɔ Piyɛr oloku ɔɲ: «Ali pɛsam iyɔ fɛ, mba mɛrɛ iyɔ mɔ, ip' indesɔɲ' ɛm: Tewe ta Yesu Krist wɛka Nasarɛt, mɛyɛfɛ, mɛkɔt!» ⁷ Gbɛɲɔcana babɔkɔ kɔ ɲasumpɛr kɔ kɛca kɛtɔt kɔ ɲayɛkti, wɛcɛk kɔ mɛgbɔlkɛc mɔn yɛɲɔp. ⁸ Kɛsɔrnɛ katin k'ɛyɛfɛ k'ɛɲɔcɛmɛ, k'ɛlɛk wɛcɛk kɛkɔt. K'osol kɔ ɲa, kɔ ɲambɛrɛ kɛlɔ kɛpɔɲ ka Kanu disrɛ, pɛc-kɔt, pɛc-yokɛ, pɛc-kor-koru Kanu. ⁹ Kɔ afum fɛp ɲanɔɲk wɔbɛc nwe pɛc-kɔt, pɛc-kor-koru Kanu. ¹⁰ Aɲɔ-nɛpɛl kɔ, nkɔn ɛɲɔ-ndɛ ndɛ kɛlɔ kɛpɔɲ ndɛ «Kusunɲa

Kətət» mə, pəc-tolanε daka nənəfər disrε. Kənesε kə pəcıyanε kəmbəp afum fəp teta təkə tənabəp kə mə.

Moloku ma Piyer nde kələ kəpəŋ ka Kanu

¹¹ Ntε fum nwe enader pəyi oŋ ta εŋyεfε Piyer kə Saŋ dəntəf mə, kənesε disrε kə afum fəp ŋayəkse kəkə nde akεr nŋε aŋwεnε «Akεr ŋa Suleman», nde Piyer kə Saŋ ŋanayi mə. ¹² Ntε Piyer εnəŋk ti mə, k'oloku afum: «Aka Yisrayel! Ake 'səŋε ntε tantε t' εŋciyanε nu mə? T'ake tə nəŋgbətneε su pəmə fənəntər fosu, kə pəyənε fε ti-ε, dosoku dosu disrε dəsəŋε fum wəkawε kəkət? ¹³ Kanu ka atem asu Abraham, Isiyaka, kə Yakuba kəyek-yekəs wəcar kən Yesu. Mba nəna nəlek, kə nəsəŋ abε, nəŋce kə fər ya Pilat kirin, mba Pilat εnacem-cemne kəsak kən. ¹⁴ Nəna nənace nwe əyənε wəcempi kə wəlompu kə nəloku a pawosε kəsakε nu wədifət afum dare disrε. ¹⁵ Nənadif wəkirin wəka doru, mba Kanu kəyεkti kə afi dacə. Sən' əyənε atəŋne aka ti. ¹⁶ Anasəŋ fənəntər fum wəkawε nəŋgbətne kə nəŋcərəε mə. Kələŋ kən Yesu gbəcərəm kəsəŋ fum wəkawε fənəntər. Kələŋ kən, kələŋ Yesu yati kəsəŋ kə kətamne keŋ fəp fər yonu kirin.

¹⁷ Ndekəl oŋ, awεŋc im aŋa, inçərəε a kətə-cərə konu kənasəŋε nu kəyə tətəkə, nəna kə abε anu. ¹⁸ Kanu kənalas təkə kənanuŋkεnε kələkε cusu ca sayibε-e ən fəp mə: A pənamar dis dələl Krist, wəyek-yek kən. ¹⁹ Nəsəkpər bəkəc yonu, nəluksərne ntε təŋsəŋε paŋaŋneε kiciya konu mə; ²⁰ ntε təŋsəŋε Wəbε Kanu pəkεrε tēm ta kəŋesəm, pəkεrε nu sə Wəyek-yek kən, Yesu, nwe ananuŋkεnε kəcəm nu mə. ²¹ Nkən kəm kəntəmpər haŋ tēm ntε mes mme Kanu kənalokε tēm tobol-bolu cusu ca sayibε

ɔn səcempi mɔ mɛlarɛ. ²² Aɲnabi Musa ɛnaloku: «Wəbɛ, Kanu konu, endekɛɛ nu sayibɛ pəmɔ ina. Fum wəkin wəka awɛɲɔ anu dacɔ endeyi, nɔde nəcəɲkəl moloku maməkɔ ende pəc-loku nu mɔ fəp. ²³ Nwɛ o nwɛ ɔntɔdecəɲkəl wədəɲk wəkakɔ mɔ, andeləsər kɔ. Endeməlke afum a Kanu dacɔ.»

²⁴ Sayibɛ-e fəp kəyɛfɛ aɲnabi Samiyɛl haɲ aɲɛ ɲanacəɲɔ kɔ mɔ, ɲanaloku teta mataka maməkɔ, kɔ ɲaɲdəɲk mi. ²⁵ Nəna, awut a sayibɛ-e ɲɔ nəyɔnɛ, kɔ nəyɔnɛ sɔ awut a temer təkɔ Kanu kənacəɲəs kɔ atem anu mɔ, kəc-loku Abraham: «Afum a doru fəp ɲandesɔtɔ kəpocɛ kətət kem teta kəbənda ka dokom dam.» ²⁶ Te tonu tɔ, Kanu kənanuɲkɛnɛ kəyɛkti wəcar kən, k'osom kɔ kədɛtolanɛ nu, pəsəkpər nu nwɛ o nwɛ abəkəc ɲɔn ɲɛlɛɔ, ɲəyɔnɛ kɔ ɲətət.»

4

Piyer kɔ Saɲ fər ya aboc kiti aSuyif kirin

¹ Piyer kɔ Saɲ ɲanayi kəlɔk-lokər afum tɛm nte alɔɲnɛ a kəlɔ kəpɔɲ ka Kanu ɲanabɛɛ kɔ wəbɛ ka asɔdar aɲɛ ɲaɲɔ-bum ki mɔ, kɔ aSadisi. ² Pənatele ɲa nte ɲanane Piyer kɔ Saɲ ɲac-təkɛ kɔ ɲac-cam afum kəyɛfɛ ka defi fənɔntər fa Yesu. ³ Kɔ ɲasumpər Piyer kɔ Saɲ, kɔ ɲandəs ɲa pac-bum ɲa dəbili haɲ dɔckəsɔk, bawo pənabiyɛ. ⁴ Afum alarəm alɔma aɲɛ ɲanane moloku maɲan mɔ, ɲanalarɲ, kɔ kəgba kəɲan kəɲɔ-bəp arkun wul kəcəmət (5.000).

⁵ Dɔckəsɔk abɛ aɲan, abeki apɔɲ a dɔtɔf, kɔ atəkɛ a yecicəs ya Aɲnabi Musa ɲambəpsɛnɛ Yerusalem ⁶ kɔ wəlɔɲnɛ wəpɔɲ Anas, kɔ Kayifa, Saɲ, Aleksandər, kɔ akɔ ɲanayɔnɛ aka kəbənda ka dokom da alɔɲnɛ apɔɲ mɔ. ⁷ Kɔ ɲaɲcəmbər Piyer

kɔ Saŋ fɔr yaŋaŋ kirin kəyifət: «Fənɔntər fəre, kɔ tewe ta ana tɔ nəyɔnɛ tante-ε?»

⁸ Awa kɔ Amera Nɛcempi ŋa Kanu ŋɛlare Piyer, kɔ ŋɔsɔŋɛ kɔ kəlɔku ŋa: «Abɛ a afum kɔ abeki a dɔtɔf: ⁹ Ayifət su məkɔ teta pətɔt mpɛ ayɔnɛ wəbəc mɔ, kɔ nte antaməs kɔ mɔ. ¹⁰ Nəcərəɛ ti bel-bel, fəp fonu kəbəp ka aYisrayel: Tewe ta Yesu Krist wəka Nasarət, wəkɔ nənacaŋ dəkətək kəpandən, akɔ Kanu kəntimi kɔ afi dacɔ mɔ, tewe tən tɔsɔŋɛ nte fum wəkawɛ ɛŋcəmɛ nu dacɔ pətamɛ mɔ. ¹¹ Nkɔn Yesu ɔyɔnɛ togbu mpɛ nənə acəmbər kəlɔ nənater mɔ, mba ɛnayɔnɛ togbu pətɔt, pa dacɔ.» * ¹² Nkɔn gbəcərəm ɛntam kəsɔŋ su kəfis. Kanu kənasɔŋ fɛ tewe tɔlɔma ta fum nnɔ doru dandɛ nte pəmar payacnɛnɛ mɔ.»

¹³ Nte abeki aŋɛ ŋanəŋk Piyer kɔ Saŋ ŋabanɛ mɔ, kɔ pəŋciyanɛ ŋa, bawo ŋanacərəɛ a afum gbəcərəm ŋanayi aŋɛ ŋanatɔ-təkəs mɔ. Kɔ ŋanɛpəl ŋa dacɔ akɔ ŋanayi kɔ Yesu mɔ. ¹⁴ Mba nte abeki apɔŋ ŋaŋc-nəŋk fum nwe anataməs pəcəmɛ ŋa fɔr kirin mɔ, ŋanayɔ fɛ tolɔku. ¹⁵ Kɔ aboc kiti a aSuyif ŋalɔku Piyer kɔ Saŋ kəwɔr ka dukəlɔ ndɛ aŋc-yifət ŋa mɔ, kɔ ŋamɛŋksɛnɛ taŋaŋ, ¹⁶ kɔ ŋayifɛnɛ: «Cəke c' andeyɔ afum akanɛ-ε? Bawo tɔsəkər aka Yerusalem fəp a ŋa ŋasɔŋɛ kɔ tɛgbəkərəɛ ta Kanu tante teyi. Afɔtam kəgbəkəl ti. ¹⁷ Mba, nte aŋyɔ a ta tesam nnɔ afum ŋayi mɔ, pabɛŋnɛ ŋa, pamɔnɛ ŋa kəc-lok-lokər nwe o nwe tewe tatəkɔ.

¹⁸ Kɔ ŋawe ŋa, kɔ ŋambeŋnɛ ŋa kətɔ-loku kɔ kətɔ-təkɛ afum tewe ta Yesu. ¹⁹ Piyer kɔ Saŋ ŋayif ŋa:

* **4:11** Yabura Dawuda 118:22. CəKresi = «Nkɔn ɔyɔnɛ tasar mpɛ nənə acəmbər kəlɔ nənater mɔ, akɔ pəyɔnɛ pətɔt pa dətɔŋkubut.»

«Pamar for ya Kanu kirin palelas nana patas Kanu Nkan ba? Nana namaman ti bel-bel, ²⁰ bawo sana safotam kayi ta seloku toko sanank ko toko sane me.»

²¹ Ko aboc kiti njanbokare so kabenasne na, ko nasak na. Nasoto fe tes nte tansone na kasumpar mo teta afum. Far fan-c-kor-koru Kanu teta toko tenayi mo. ²² Fum nwe enasoto tegbekare ta katamas tatoko mo, enatam kasoto meren waco mankale pacerar.

Katola ka alan

²³ Nte asak Piyer ko San mo, ko nankal jalomar afum anan toko alone aron ko abeki a dotaf janaloku na mo. ²⁴ Nte nane moloku mame mo, katone disre ko jampene sim nono Kanu kayi mo, jac-oku: «Wabe, mana nwe malompas kom, antaf, kaba ko ca yoko yeyi ki mo far, ²⁵ daAmera Necempi no manaloke kusu ka kas kosu Dawuda wamaras kam:

«Ake 'sone nte metele mopon menjeparer afum a taf mo?

Ake 'sone nte afum jantone mes mme montodelapsar mo?

²⁶ Abe a doru kor-ko jalompasne teta kayefarene, ko akirin jalokane ko jantone palec nono Wabe Kanu ko wayek-yek kon jayi mo.»

²⁷ Bawo kanje, Herodu ko Pansa Pilat jantone palec dare dande disre atoyone Suyif ko aYisrayel nono wamaras kam wacempi Yesu eyi mo, nwe manayek-yek mo. ²⁸ Nanayo mes far mme mananukene kawose kayo mo. ²⁹ Ndekəl on, Wabe, megbekare kabenasne kənan, masone acar am kabanse kaloku toloku tam kanje disre. ³⁰ Matenji

kæca nte tæsøŋe kætamæs, megbekære, kə mes meweý-wey meyi tewe ta wəcar kam wəsoku Yesu.

³¹ Nte ŋalip kətola Kanu mə, kə kəfo kəŋkə ŋanaləŋkanə mə kəyikcə, kə Amera Nəcempi ŋəsəŋe fəp fəŋan kələku toloku ta Kanu kəbaŋsə disrə.

Alaŋ Yesu ŋawosə kəyerene daka daŋan

³² Kənaý nke kənaləŋ mə, ŋasətə bəkəc yin yayi, kə ŋayəne sə akin ayi. Nwə o nwə oŋc-loku fə a nkən sona əyə daka dən, mba a fəp fəŋan fə ŋanapaŋne di. ³³ Asom a Yesu ŋaŋc-loku təkə ŋananəŋk kəyefə ka Wəbe Yesu afi dacə mə. Kə kəmar ka Kanu kəyi alaŋ fəp kəroŋ. ³⁴ Afum akaŋe dacə, nwə o nwə abəkəc ŋenaləcə fə sə teta kətə-yə kən daka, bawo aŋe ŋanayə dale, kə pəyəne fə ti, wələ mə, ŋanacaməs yi. Kə ŋaŋkerə kəway ka ca yayəkə, ³⁵ kə ŋaŋc-bocər ki asom a Yesu dəntəf. Kəway kəŋkə k' aŋc-yer nwə o nwə kə təkə pəcuca pəyi kə mə.

³⁶ Isifu wəka kor ka Levy ənayi, nwə asom a Yesu ŋaŋc-we Barnabas mə, tatəkə kusu kəŋan «Wəcəpəs bəkəc.» Nde dare da Sipər anakom kə. ³⁷ Nkən ənacaməs antəf ŋe ənayə mə, k'əŋkerə kəway kəŋkə fəp k'ender pəbocər ki asom a Yesu dəntəf.

5

Ananias kə Safira

¹ Wərkun wələma ənayi pac-we kə Ananias, kə wəran kən Safira, kə ŋaŋcaməs antəf ŋaŋan. ² Kətəŋne disrə kə wəran kən, k'Ananias embelər kəway ka antəf ŋaŋəkə, k'əŋkerə kəway kələpəs nke k'əŋkə pəbocər ki asom a Yesu dəntəf.

³ Kə Piyər eyif kə: «Ananias, ake 'səŋe nte məwosə Sentany səsəŋ am kəyembər Amera Nəcempi mə?

Mambelər kəway ka dalɛ. ⁴ Ntɛ dalɛ dandɛ dɛnayɔnɛ dam mə, ak' enasɔŋɛ ta məmɛŋkərɛ di-ɛ? Ali ntɛ mənacaməs di mə, pəsam papəkɔ, bafɔ pam pɛnayi ba? Ake 'sɔŋ' am kəyɔ tantɛ-ɛ? Bafɔ afum ŋɔ məyembər de, mba Kanu!»

⁵ Ntɛ Ananiyas ene moloku maməkɔ mə, k'entɛmpɛnɛ, k'ɛŋgbɪŋ kifir, k'ɛfi. Kɔ kənɛsɛ kəpɔŋ kəsumpər akɔ ŋanane ti mə fəp. ⁶ K'atɛmp ŋayɛfɛ kɔ ŋanɛpsər kɔ dəkasənke, kɔ ŋənɔ ŋawup.

⁷ Ntɛ dec maas dɛŋcɛpər mə, kɔ wəran ka Ananiyas ɛmbɛrɛ, ta ɛŋcərə təkɔ tɛnacɛpər mə. ⁸ Kɔ Piyɛr eyif kɔ: «Məlɔk' im ma kanɛ: Kəway kanɛ kɔ nəŋcaməs dalɛ ba?»

Kɔ wəran nwe oloku «Ey, kəway kanɔ yati kɔ.»

⁹ Kɔ Piyɛr oloku kɔ: «Ake 'sɔŋɛ ntɛ nəntəŋnɛ kɔ nəwak Amera ŋa Wəbɛ mə-ɛ? Məcərə a aŋɛ ŋawup wos əm mə, ŋayi ndɛ dəkusɔŋka, kəkəkərə kɔ ŋander sɔ məna.»

¹⁰ Gbənɔcana babəkɔ k'entɛmpɛnɛ kɔ wɛcək dɛntɔf, k'ɛŋgbɪŋ kifir. Kɔ atɛmp ŋambɛrɛ kɔ ŋambəp kɔ pəfi. Kɔ ŋənɔkərə kɔ, kɔ ŋənɔ ŋawup wos kəsək. ¹¹ Kɔ kənɛsɛ kəpɔŋ kəsumpər kəlɔŋkanɛ ka alaŋ fəp kɔ akɔ ŋanane moloku maməkɔ mə.

Asom a Yesu ŋanatəmpər mes məwey-wey məlarəm ma Kanu

¹² Asom a Yesu ŋənɔc-yɔ məgbəkərə kɔ mes məwey-wey məlarəm mme mənayi afum dacɔ mə. Alaŋ fəp ŋanacəmə kəfo kin ndɛ akɛr nŋɛ aŋc-wɛnɛ «Akɛr ŋa Suliman» mə. ¹³ Afum aləpəs ŋənɔc-nɛsɛ kənənɔkəl ŋa, mba ŋənɔc-yek-yekəs ŋa. ¹⁴ Kənay ka arkun kɔ aran aŋɛ ŋanalaŋ Wəbɛ mə, ŋənɔc-la oŋ kəla dəm. ¹⁵ Pac-kərə atətamnɛ səpɔ, pac-kərə ŋa dəyala kɔ dəsəpoko ntɛ tɔsɔŋɛ kɔ Piyɛr endɛr-ɛ, andulu ŋən

gbac̄ar̄am η̄etam kab̄ap w̄al̄oma. ¹⁶ K̄onay ka afum āη̄e η̄anayi s̄adare n̄se s̄anak̄el Yerusalem m̄o, η̄aη̄c-yēkse k̄aker̄e Yerusalem at̄otamn̄e k̄o afum āη̄e ȳoη̄k yēlec yēnas̄oη̄ d̄eb̄ac m̄o nde asom a Yesu η̄anayi m̄o, f̄ap f̄aη̄an anatam̄as η̄a.

Ant̄ar̄as asom a Yesu teta k̄alaη̄ k̄aη̄an

¹⁷ W̄aloη̄ne w̄ap̄oη̄ k̄o asadisi āη̄e η̄asol m̄o η̄ayef̄ene k̄araca. ¹⁸ K̄o η̄ant̄ap̄ asom a Yesu waca k̄o η̄amber η̄a d̄abili. ¹⁹ Pibi pap̄ok̄o disre k̄o m̄eleke ma W̄abe Kanu m̄eη̄gbiti cumba ca bili bab̄ok̄o, k̄o mowurene η̄a. K̄o m̄eleke moloku η̄a: ²⁰ «N̄ek̄o k̄al̄o k̄ap̄oη̄, n̄aloku afum moloku k̄o mes f̄ap̄ ma t̄ok̄otene ta doru dand̄e.»

²¹ Nte η̄ane moloku mam̄ok̄o m̄o, k̄o asom a Yesu η̄aη̄k̄o b̄at-b̄at suy nde k̄al̄o k̄ap̄oη̄, k̄o η̄aη̄cop̄ k̄et̄akse di afum.

K̄o w̄aloη̄ne w̄ap̄oη̄ ender k̄o ak̄o enasole m̄o. K̄o η̄awe aboc kiti al̄ap̄as aSuyif k̄o abeki ap̄oη̄ aka Yisrayel f̄ap̄, k̄o η̄asom a pak̄o pawurene asom a Yesu d̄abili, pak̄ere. ²² K̄o as̄odar η̄af̄o η̄ak̄o, mba η̄amb̄ap̄ fe η̄a d̄abili, k̄o η̄alukus. K̄o η̄aη̄k̄o η̄aloku ti abe āη̄e η̄anasom η̄a m̄o, η̄ac-oku: ²³ «S̄eη̄k̄o s̄ab̄ap̄ cumba ca bili pac̄aη̄ ci bel-bel, abum a ci η̄ac̄ame d̄ak̄ec̄ame dan̄an, mba s̄eη̄gbiti ali fum s̄eη̄b̄ap̄ fe bili disre.» ²⁴ Nte η̄ane moloku mam̄ok̄o m̄o, k̄o p̄ayi w̄abe ka as̄odar a k̄al̄o k̄ap̄oη̄ k̄o aloη̄ne ap̄oη̄ yama-yama te tan̄an, k̄o η̄aη̄yif̄ne c̄ake c̄o tes tante tendel̄ap̄as̄er-ε?

²⁵ K̄o fum w̄al̄oma ende p̄aloku η̄a: «Afum āη̄e n̄anaber d̄abili m̄o η̄ayi nde k̄al̄o k̄ap̄oη̄, η̄ac-t̄akse afum.»

²⁶ Asɔdar a kɛlɔ kɛpɔŋ kɔ wɛbɛ kɛŋan ŋaŋkɔ kɛlɛk asom a Yesu, kɔ ŋaŋkɛrɛ ŋa pɛforu disrɛ, bawo ŋananɛsɛ afum kɛcacas ŋa. ²⁷ Ntɛ asɔdar ŋaŋkɛrɛ asom a Yesu mɔ, kɔ ŋaŋcɛmbɛr ŋa fɔr ya aboc kiti aSuyif kirinɔ. Kɔ wɛlɔŋnɛ wɛpɔŋ eyifɛt ŋa, ²⁸ k'oloku: «Bafɔ sɛnamɔnɛ nu kɛtɛksɛ sɔ afum tɛta tɛwɛ tantɛ ba? Nɛlas Yerusalem mɛtɛksɛ monu! Kɔ nɛlɔku gbɛs a mɛnɛ nɛlɔŋɛr su pɛlɛc pa defɛ da fum wɛkawɛ.»

²⁹ Piyɛr kɔ asom a Yesu ŋaloku: «Kɛcɛŋkɛlɛ Kanu kɛŋcɛpɛr ka afum! ³⁰ Kanu ka atɛm asu kɛntimi Yesu nwɛ nɛnacɔŋ dɛkɛtɛk kɛpandɛn kɔ nɛmɛlɛk kɔ mɔ. ³¹ Kanu kɛndɛs kɔ kɛca kɛn kɛtɛt pɛmɔ ntɛ ɔyɔnɛ wɛkirinɔ kɔ wɛyac mɔ, ntɛ tɔŋsɔŋɛ pɛsɔŋ aka Yisrayel kɛsɛkpɛr bɛkɛc ŋacɛmɛ dɔpɔ da Kanu darɛŋ, pɛŋaŋŋɛnɛ ŋa kiciya kɛŋan mɔ. ³² Sɛna sɛyɔnɛ atɛŋnɛ a moloku kɔ mɛs mamɛkɔ fɛp, sɛna kɔ Amera Nɛcɛmpi ŋɛ Kanu kɛsɔŋ aŋɛ ŋalɛlɛs kɔ ŋawɔsɛ tolɔku tɔn mɔ.»

³³ Pɛnatɛlɛ aboc kiti aŋɛ ŋaŋc-cɛŋkɛl ŋa mɔ haŋ pɛcɛpɛrɛr, kɔ ŋafanɔ kɛdif ŋa. ³⁴ Mba wɛFarisi wɛlɔma ɛnayi ŋa dacɔ, pac-wɛ kɔ Kamaliyel. Wɛtɛksɛ sariyɛ ɛnayi, nwɛ afum fɛp ŋanabɔtɛr mɔ. K'ɛyɛfɛ aboc kiti aSuyif dacɔ, k'oloku a pawurɛnɛ afum akanɛ kɛrɛsna, ³⁵ k'oloku: «Arkun a Yisrayel! Nɛkɛmbɛrnɛ bel-bel ntɛ nɛndɛyɔ afum akanɛ mɔ. ³⁶ Towon fɛ, Tudas ɛnalɛknɛ, afum masar maŋkɛlɛ (400) ŋanacɛk kɔ darɛŋ. Mba anamɛlɛk kɔ, afum akɔ ɛnasolɛ mɔ fɛp k'ambɛlɛs ŋa. Ali wɛkin anasak fɛ. ³⁷ Ntɛ tatɛkɔ tɛŋcɛpɛr mɔ, kɔ Yudas wɛKalilɛ ɛyɛfɛ tɛm ntɛ aŋc-lɔm afum a dɔtɔf mɔ. K'osolɛ sɔ afum alarɛm. Nkɛn sɔ anamɛlɛk kɔ, aŋɛ ɛnasɛp kɛkafɛli kɛcɛmɛ kɔ darɛŋ mɔ fɛp, kɔ ŋasamɛsɛr.

³⁸ Ndəkəl ic-lok' un, ta nəcepsər afum akanɛ, nəsak ɲa ɲakɔ. Kɔ pəyɔnɛ fɔ mɛfan, kɔ pəyɔnɛ fɛ ti mɔyɔ maɲan nda fum mɛɲyɛfɛ-ɛ, mendesɔlɛ. ³⁹ Mba kɔ pəyɔnɛ fɔ nda Kanu mɛɲyɛfɛ-ɛ, nəfɔdetam kəsɔlɛnɛ mi de! Nəkemərɛ kədeyɛfərənɛ kɔ Kanu de!» Kɔ ɲane moloku maməkɔ Kamaliyel ɛnasɛp kəlɔku ɲa mɔ.

⁴⁰ Kɔ ɲawe asom a Yesu, kɔ ɲasut ɲa, kɔ ɲamɔnɛ ɲa kətəsɔ-lok-lokɛ tewe ta Yesu, kɔ ɲasak ɲa.

⁴¹ Kɔ asom a Yesu ɲawur ɲa aboc kiti dacɔ. Kɔ pəmbɔt ɲa kətərəs kəɲan teta kələləs ka tewe ta Yesu. ⁴² Dəsək o dəsək pəyɔnɛ nde kələ kəpɔɲ ka Kanu kɔ pəyɔnɛ fɛ ti nde wələ waɲan, ɲanasak fɛ kəc-təkɛ kɔ kəcɛm moloku mətət: A Yesu əyɔnɛ Krist, wəbɛ nwe Kanu kəyɛk-yɛk mɔ.

6

Ayɛk-yɛk arkun camət-mərəɲ kəmar ka asom a Yesu

¹ Mata maməkɔ nte acɛpsɛ a Yesu ɲaɲc-la kələ dəm mɔ, aSuyif acɔp kusu ka Kresi ɲayɛfɛ kəcɔpəsɛnɛ teta akɔ ɲaɲc-cɔp Ebərə mɔ. Aran acɔp cəkresi aɲɛ awos aɲan ɲafi mɔ ɲaɲc-sətɔ fɛ yeri pəmɔ acɔp Ebərə dəsək o dəsək kɔ andeyer-ɛ. ² Kɔ Asom wəcɔ kɔ mərəɲ ɲawe kəɲay ka acɛpsɛ a Yesu kənəɲkɛnɛ, kɔ ɲalɔku: «Pəmar fɛ su kəsak kəcɛm kɔ kətəkɛ toloku ta Kanu teta kəyer yeri. ³ Awa awɛɲc su aɲa, nəyɛk-yɛkɛnɛ arkun camət-mərəɲ, aɲɛ afum ɲaɲcərə kəyɔ mera yətət mɔ, ɲalare sɔ Amera Nəcempi ɲa Kanu kɔ kəcərə kəkət. Səsɔɲ ayɛk-yɛk anu akakɔ yebac yayɔkɔ. ⁴ Səna səsumpər bel-bel kətola ka Kanu kɔ yebac ya kəcɛm kɔ kətəkɛ toloku ta Kanu tɛm fəp.»

⁵ Kɔ moloku mamɔkɔ mɔmbɔt afum fɔp, kɔ ɲayek-yek Etiyen, fum wɔlan Kanu wɔpɔn, pɔlarɛ Amera Nɛcɛmpi ɲa Kanu; kɔ Filip; kɔ Pirɔkɔr; kɔ Nikanɔr; kɔ Timon; kɔ Parmenas; kɔ Nikola, wɔka dare da Antiyɔk, nwe ɛnayɔnɛ wɔcikɛra kɛbɛrɛ ka dinɛ da aSuyif mɔ. ⁶ Kɔ ɲaɲkɔ ɲamentɔr ayek-yek akakɔ asom a Yesu nte ɲalip kɔtola Kanu mɔ, kɔ ɲander ɲa waca kɛdɔs kɔɲan.

⁷ Moloku ma Kanu mme aɲc-tɔkse mɔ mɛɲc-sam kɔsam dɔm, kɔ acɛpɛ a Yesu ɲala katɔna-katɔna Yerusalem, kɔ alonɛ Kanu alarɔm ɲawosɛ kɔlan Yesu.

Kɔsumpɔr ka Etiyen

⁸ Kanu kɔnamar Etiyen kɔ kɔsɔn kɔ kɔtam kɔyɔ ka mes mɛwɛy-wɛy kɔ mɛgbɛkɛrɛ mɔpɔn ma Kanu afum dacɔ. ⁹ Afum alɔma aka kɔlɔ ka dɔkɔtola Kanu da aSuyif aɲɛ aɲc-we ki «kɔlɔ ka Awur dacar» mɔ, ɲanayinɛ fɛ Etiyen. ɲa ɲanayɔnɛ afum aka atɔf ɲa Siren, aka dare da Aleksandɔr kɔ afum a atɔf ɲa Silisi, kɔ aka atɔf ɲa Asi. Nte tɔ kɔ ɲamberɛ kɔgbɛkɛlɛnɛ kɔ Etiyen. ¹⁰ Mba ɲanatam fɛ kɔsumpɔr kɔ dɔmoloku, bawo Amera Nɛcɛmpi ɲa Kanu ɲenasɔn kɔ kɔlok-lokɛ dɛcɛrɔn.

¹¹ Ti disrɛ, kɔ afum akakɔ ɲasɔn calbante pɔsam aɲɛ ɲanaloku nte: «Sɔna sɔnɛnɛ kɔ kɔlɔmɔs Musa kɔ Kanu!»

¹² Kɔ ɲamberɔs afum mɛr kɔyɛfɛ abeki a dɔtɔf han atɔkse sariyɛ. Kɔ ɲasumpɔr Etiyen, kɔ ɲaɲkɛkɛrɛ kɔ fɔr ya aboc kiti aSuyif kirin. ¹³ Kɔ ɲaɲkɛnɛnɛ sɔ calbante akakɔ ɲanawosɛ kɔyɛmɛ mɔ, ɲac-loku: «Fum wɔkawɛ eyi fɛ nte o nte mɛnɛ kɔloku pɔlɛc pa kɔfo kɔsoku kanɲɛ kɔ sariyɛ sa Musa. ¹⁴ Sɔnɛnɛ kɔ pɔc-loku a Yesu wɔNasaret wɔkawɛ endɛlɔsɔr

kəfo kaŋke, pəsəkpər sə məyə mmə Musa enasakə su mə.»

¹⁵ Aboc kiti aSuyif fəp ɲanagbətne Etiyen, bawo kəro kən kəŋc-mot pəmə ka mələkə.

7

Etiyen nde fər ya aboc kiti kirin

¹ Kə wəlonne wəpəŋ wəka kələ kəpəŋ ka Kanu eyif Etiyen: «Itə teyi ba?»

² Kə Etiyen oloku: «Awəŋc im aŋa, Papa kem aŋa, Nəcəŋkəl im! Kanu nke debeki dən doŋmot mə kənaŋwurə Abraham, wətem kosu, nte enayi Mesopotami, ta entadeder kəndə Harəŋ mə. ³ Kə Kanu kələku Abraham: «Məwur atəf ɲam, dəŋkom dam, məkə nde atəf ɲɛ indekə-mentər' əm mə.»

⁴ Kə Abraham owur atəf ɲa Kaldi, k'əŋkə pəndə dare da Harəŋ. Dəndo, nte defi da kas deŋcepər mə, kə Kanu kəŋcepərəne kə atəf ɲaŋe nəndə oŋ ndekəl mə. ⁵ Kanu kənasəŋ fə Abraham kə atəf ɲaŋe, ali dəkəcəmbər kəcək, mba kənaləkə kə temer kədəsəŋ kə ɲi kəbəp kəbənda ka dokom dən kə nkən eŋcepər-ε, mba təm tatəkə ta entayə wan-ε. ⁶ Kə Kanu kələku Abraham nte: «Kəbənda ka dokom dam kəndeyi decikəra atəf ɲələma. Andekə-cəmbər ɲa di dacar, patərəs ɲa meren masar maŋkələ (400). ⁷ Mba afum aka atəf ɲaŋəkə ɲandekə-cəmbər ɲa dacar mə, in' endekə-bocər ɲa kiti. Kə teŋcepər-ε, ɲandewur ɲadekor-kor im nno kəfo kaŋke.»*

⁸ Nte tatəkə teŋcepər mə, kə Kanu kəŋcaŋəs kiyi kən tetin kə Abraham, ti təyənə kəməŋkərne ka

* **7:7** Dəkəcop 15:13-14

kəkəŋc arkun. Ti disre kə Abraham oŋkom Isiyaka, k'əŋkəŋc kə tataka tən ta camət-maas. Itə Isiyaka enayo sə Yakuba, kə Yakuba əyo sə ti awut ən arkun wəco kə merəŋ, aŋe ŋayəne cas ca cusuŋka wəco kə merəŋ ca Yisrayel mə.

⁹ Nte atem asu, awut a Isiyaka, ŋanayəne wəŋc kəŋan Isifu kəraca mə, kə ŋaŋcaməs kə nte təŋsəŋe pakekəre kə Misira mə. Mba Kanu kənayi kə Isifu, ¹⁰ kənayac kə pəcuca fəp. Kanu kəŋc-mar Isifu, kəc-səŋ kə kəcəre kəkət nde Firawona wəbe ka Misira fər kirin, Firawona enasəŋ Isifu dekirin da Misira kə da kələ kən disre fəp mə.

¹¹ Kə dor dəpəŋ dende deyi Misira fəp kə atəf ŋa Kanahan. Pəcuca pənabək, atem asu ŋaŋc-sətə fe yeri. ¹² Kə Yakuba ende pəne a cəgbay cəyi Misira, k'osom təcəkə-cəkə awut ən aŋe ŋantəŋne atem asu mə. ¹³ Ta merəŋ, kə Isifu owurərne awəŋc ən, nte tə kə Firawona əsətə kəcəre oŋ akomene a Isifu. ¹⁴ Kə Isifu osom awəŋc ən a pakere kə kas Yakuba, kələkene ka afum ən fəp, aŋe ŋaŋc-bəp afum wəco camət-merəŋ kə kəcəmət (75) mə. ¹⁵ Kə Yakuba ontor atəf ŋa Misira. Difə enafi, kə atem asu aləma. ¹⁶ K'əŋkekəre cəbel cəŋan Səkem, k'əŋkə pawup nde kufu nkə Abraham enawaye pəsam nno kusuŋka ka Hamər kəyi mə.

¹⁷ Tem nte pənamar a Kanu kələs temer nte kənaleke Abraham mə tenalətərne. Kə dokombəra dəmbək, kə afum ŋaŋla oŋ kəla dəm Misira, ¹⁸ haŋ kə wəbe wələma ender pənde dəbe da atəf ŋaŋkə nwe enatə-cəre Isifu mə. ¹⁹ Wəbe wəkəkə ender pəc-nempəs, pəc-tərəs atem asu. K'ende pəsəŋe ŋa kəsak cənaka cəŋan, nte təŋsəŋe ta akəkə ŋantam kəyi doru mə.

²⁰ Tɛm tatəkə t' anakom Musa, nwe enabət Kanu kənəḅk mə. K'antəmpər kə yof maas nde kəlb ka kas disre, ²¹ mba nte tɔyɔ tenatɔyi mēne kəgbal kən mə, kə wan ka wəbe ka Misira wəran efir kə, k'əḅkə pədusum pəyɔ kə wan. ²² Kəcəre kəkət fəp k' aMisira k' anadusume Musa, k'əsətə fənəntər dəmoloku kə dəməyɔ.

²³ Nte Musa əsətə meren wəco maḅkəle (40) mə, k'ende pəcem-cemne kəkə-nəḅk awenɔ anja, afum a Yisrayel. ²⁴ Kə Musa əḅkə pətəḅne wenɔ wəkin wəka Misira pac-cakəra, k'ənɔcəməne wenɔ wəkəkə anɔ-tərəs mə. K'olukse ayek ɲa wenɔ, k'endif wəMisira. ²⁵ Kə Musa enɔcə-cemne a awenɔ anja ɲaḅtam kəc-gbəkəre a Kanu kəntam kəbaḅ ɲa kə ɲaḅcəme kə darəḅ-ɛ, mba ɲanacəre fe ti. ²⁶ Dəckəsək, kə Musa əḅkə pəbəp aYisrayel merəḅ ɲac-sutene, k'eyac ɲa, k'olompəs ɲa daco. K'eyif ɲa: «Ta ake tə nənɔsutnene tantɛ-ɛ? Dəwenɔca də nəyɔ!»

²⁷ Mba wəkə enɔc-cakəra wenɔ mə, ewen Musa pəc-yif: «An' əsəḅ' əm kəyənə wəbe kə wəboc kiti səna daco-ɛ? ²⁸ Kədif' im kə məfan ba, pəmɔ təkə məndifsa wəMisira mə?» ²⁹ Kə moloku maməkə məsəḅe Musa kəyəkse, k'əḅkə pənde decikəra atəf ɲa Madiyan. Difə enakom awut arkun merəḅ.

³⁰ Nte meren wəco maḅkəle məḅcəpər (40) mə, kə mələkə mowurər Musa nde təgbere ta tərɔ ta Turisnina dəmemer ma nənɔ nde dəḅmar dərəntəm mə. ³¹ Nte Musa enəḅk ti mə, kə pənɔciyanə kə kənəḅk ka tes təwey-wey tatəkə, nte əḅc-cəḅne kəkə-gbəkəre mə, kə dim da Wəbe Kanu dender kə: ³² «In' əfə, Kanu ka atem am: Kanu ka Abraham, ka Isiyaka kə Yakuba!» Musa pəc-yikce, ta oḅwose sə kəgbətne di-ɛ.

³³ Kɔ Wəbɛ oloku kɔ: ‹Məwure cɔfta cam dəwɛcək, bawo kəfo kəŋkɔ mənɔcəmə mə, kəfo kəcempi kɔ. ³⁴ Inəŋk pəcuy pa afum em aŋɛ ɲayi Misira mə, ine kəgbis kəŋan: Intor ideyac ɲa. Nɔkəl oŋ, məder isom əm Misira.›

³⁵ Musa wəkakɔ ɲanace a ɲac-loku: ‹An' ɔsɔŋ' əm kəyɔnɛ wəbɛ kɔ wəboc kiti sənə dacɔ-ɛ?› Nkən Kanu kənasom pəyɔnɛ wəbɛ kɔ wəyac, kəberɛnɛ ka mɛlɛkɛ mmɛ mənawurər kɔ nde dɛrəntəm mə. ³⁶ Nkən Musa ɛnawurɛnɛ aYisrayel Misira pəc-yɔ mes mɛwɛy-wɛy kɔ mɛgbəkərə ma Kanu, nde kəba Kəyim kɔ nde dətɛgbɛrɛ, meren mmɛ wəco mənɔkələ (40) disrɛ.

³⁷ Nkən Musa wəkakɔ yati ɛnaloku aYisrayel: ‹Kanu kəndekɛrɛ nu sayibɛ pəmɔ ina, nwɛ kəndeyɛk-yɛk awɛŋc anu dacɔ mə, pəsom kɔ nnɔ nəyi mə.› ³⁸ Nkən Musa, nte afum ɲanaloŋkanɛ nde dətɛgbɛrɛ mə, nkən ɛnəyɔnɛ sɔ wəcɛpərənɛ moloku atem asu dacɔ kɔ mɛlɛkɛ mmɛ moŋc-lok-lokər kɔ nde dətɔrɔ ta Turisnina mə. K'ɔsɔtɔ moloku meyi wəyɛŋ, nte tɔŋsɔŋɛ səcərə mi mə.

³⁹ Atem asu ɲanafan fɛ kəcəŋkəl kɔ, kɔ ɲawɛnəs kɔ. ɲanacɛm-cɛmnɛ dəbəkəc kəluksərɛnɛ Misira. ⁴⁰ Kɔ atem asu ɲaloku Aruna, ‹Məlompəsɛ su mɛrəŋka, mmɛ mendesolɛ su mə, bawo Musa nwɛ owurɛnɛ su Misira mə, sənɔcərə fɛ nte tɔsɔtɔ kɔ mə.› ⁴¹ Mata maməkɔ, kɔ ɲalompəs tɛrəŋka ta tura, kɔ ɲaloŋnɛ nnɔ tɛrəŋka kirin, kɔ ɲamboce kəsata yebac ya waca waŋan. ⁴² Mba kɔ Kanu kəmber ɲa kumunt, kɔ kəsakɛ ɲa kəkɔr-kɔru ca ya dareŋc. It' aŋcic ti buk ba sayibɛ-e disrɛ:

‹Nəna aka Yisrayel,

meren wəco maŋkələ (40) mmə nəŋcepərəne
dətəgbere mə, in' ɔ nəŋc-dife sem kəlonje
disre ba?

⁴³ Nənakəkəre abal ɲa tərənka ta Mələk

kə tərənka ta kəs ka kanu konu Refaŋ.

Nənapat mərəŋka teta kəc-tontnəne ka mi fər kirinj!

Ti disre kəkəkəre nu k' inder decikəra Babilonj
tadarəŋ.»

⁴⁴ Atem asu ɲanayɔ dəndo dətəgbere abal ɲa sede
nɲe anaməŋk walakε wa masar nwe Kanu kənacice
Musa mə. Tatəkɔ tɔ wəlok-lokər ka Musa ɛnaloku
kɔ a pəyɔ, a ɲowurene kɔ ɲəkɔ ɛnanəŋk mə. ⁴⁵ Nte
atem asu ɲasɔtɔ ɲi mə, kɔ ɲaŋkekəre nde atəf nɲe
Kanu kənabeləs afum fər yaŋan kirinj mə. Yosuwe
pəyɔne ɲa wəkirinj. Abal ɲaŋkɔ ɲenayi di haŋ tɛm
ta Dawuda. ⁴⁶ Kɔ Dawuda ɔsɔtɔ kəmar ka Kanu,
k'ontola sɔ kəsəŋ kɔ kəfo nke ɔŋkəcəmbərə Kanu ka
Yakuba dəkəyi mə. ⁴⁷ Mba Sulemany ɛnader pələ
kələ kaŋkɔ.

⁴⁸ Mene nte Wəbe wəka dareŋc ɔntəwose kəyi
paka disre mpe kəca ka fum kəlompəs mə, pəmɔ
təkɔ sayibe səloku ti mə:

⁴⁹ «Wəbe oloku:

«Kəm kəyɔne dɔcəm dem da dəbe,

kɔ antəf ɲəyɔne dəkəcəmbər dem wεcək.

Ake kələ kɔ nəyi kəcəmbər em-ε?

Kəfo kəre k' inde ic-ɲesəm-ε?

⁵⁰ Bafɔ kəca kem kəlompəs mamε fəp ba?»

⁵¹ Nəna afum atəŋi ləŋəs, ayɔ bəkəc pəmɔ bi-
lakoro! Haŋ məkɔ nəna nəyi kəwənəs Amera
Necempi ɲa Kanu pəmɔ atem anu! ⁵² Sayibe sərə
atem anu ɲanatɔ-tərəs-ε? Nənadif aŋe ɲananuŋkəne
kəcəm kəder ka Wəlompu nwe nəna nənasəŋ oŋ

a kɔ andif mɔ. ⁵³ Nəna aɲe nənasɔtɔ sariye sa Musa nse mɛlɛkɛ ma Kanu mɛnaloku kɔ mɔ, mba nənakɔtɛnɛ fɛ si, nəmɛɲkɔrɛnɛ fɛ sɔ si.»

Kədif ka Etiyen

⁵⁴ Ntɛ Etiyen oɲc-lok-loku mɔ, afum akɔ ɲaɲc-ne moloku mamɔkɔ mɔ, pənananɲkanɛ kətɛlɛ ɲa haɲ ɲaɲc-ɲaɲərənɛ sek nnɔ eyi mɔ. ⁵⁵ Mba Amɛra Nɛcɛmpɪ ɲa Kanu ɲeɲc-bɛc Etiyen dɛris. K'ɛɲgbətɛ kɔm, k'ɛnəɲk nɔrɔ da debeki da Kanu, Yesu pɛcɛmɛ kɛca kɔn kətɔt. ⁵⁶ K'oloku: «Inəɲk kɔm kəgbitɛ, Wan ka fum pɛcɛmɛ kɛca kətɔt ka Kanu!»

⁵⁷ Kɔ afum aɲe ɲaɲkule-kulɛ pəpɔɲ, kɔ ɲasunɲɛ ləɲəs, kɔ ɲawɛtɛnɛ fəp faɲan kəkɔ-bəp Etiyen. ⁵⁸ Kɔ ɲambɛləs kɔ haɲ kɔ ɲawurɛnɛ kɔ dare, kɔ ɲaɲcacas kɔ masar. Atəɲnɛ aka ti ɲanaboc suma saɲan sa kəron ɲawɛmp dɛntɔf, nɲɛ aɲc-we Sol mɔ.

⁵⁹ Ntɛ ɲaɲc-cacas kɔ mɔ, kɔ Etiyen ontola pɛc-loku: «Wəbɛ Yesu, məbaɲ amɛra ɲɛm.» ⁶⁰ Ntɛ tɔ kɔ Etiyen ɛɲcəp suwu, k'ɔɲkule-kulɛ: «Wəbɛ, ta məsarsər ɲa kiciya kaɲkɛ!» Ntɛ elip kəloku tatɔkɔ mɔ, k'ɛɲgbɪɲ kifir.

8

¹ Sol ɛnawosɛ kədif ka Etiyen.

Sol aɲc-tərəs kəlɔɲkanɛ ka alaɲ Yesu

Dɔsɔk dadɔkɔ d' anacop kətərəs kəlɔɲkanɛ ka alaɲ Yesu dɛndo Yerusalem. Kɔ alaɲ fəp faɲan ɲasaməsər ndɛ tɔf ya Yude kɔ Samari, mɛnɛ asom a Yesu. ² Kɔ afum alomp alɔma ɲawup Etiyen, kɔ ɲambok kɔ bel-bel.

³ Kɔ Sol nkɔn eyefe kɛtɔrɛs ka kɛlɔŋkanɛ ka alan Yesu, pɛc-bɛrɛ dɛwɔlɔ wanjan, pɛc-wurɛnɛ nja, pɛc-sumpɛr arkun kɔ aran, pɛc-bɛr nja dɛbili.

Filip kɛcam kɔn moloku mɔtɔt atɔf nja Samari

⁴ Alan anje njanasamɛsɛr mɔ, njanɔ-cam moloku mɔtɔt mofɔ fɛp mme njanɔ-cɛpɛr mɔ. ⁵ Filip nwɛ ɛnator dare da Samari mɔ, ɛnɔ-cam teta, nwɛ Kanu kɛyɛk-yɛk kɛyɔnɛ Wɛbɛ mɔ. ⁶ Kɛnay k'afum kɛtɔŋnɛ disrɛ njanɔ-cɛŋkɛl bel-bel tɔkɔ Filip njanɔ-loku mɔ, nte njanɔ-ne kɔ njanɔ-nɛŋk sɔ mɛgbɛkɛrɛ ma Kanu mme njanɔ-yɔ mɔ. ⁷ Yɔŋk yɛlɛc yɔŋk-kulɛ-kulɛ kɛwɔr afum alarɛm dɛris aka dare dadɔkɔ. Anatamɛs atorɛr kɔ afum alarɛm akɔ njanafi wɛcɛk mɔ. ⁸ Kɔ pɛbotu pɛpɔŋ pɛmbɛrɛ dare da Samari.

⁹ Wɛrkun wɛlɔma ɛnayi di pac-we kɔ Simɔŋ. ɛnawon dare dadɔkɔ, pɛyɔnɛ dure, pɛc-sɔŋɛ aka Samari cusu kɛwɔs, pɛc-wɛnɛ sɔ fum wɛpɔŋ. ¹⁰ Afum fɛp, kɛyɛfɛ wanfɛt han wɛbɛki njanalɛs kɔ, njanɔ-loku: «Fum wɛkawɛ ɔyɔnɛ fɛnɔntɛr fa Kanu, fɛnɔntɛr fɛkɔ anwe <Fɛpɔŋ> mɔ.» ¹¹ Nanacɛmɛ kɔ darɛŋ, bawo ɛnawon kɛwɔsɛs nja cusu teta dureya dɔn. ¹² Mba nte njanalan moloku ma Filip, nwɛ ɛnɔ-cam moloku mɔtɔt ma dɛbɛ da Kanu kɔ tewɛ ta Yesu Krist mɔ, k'anɔgbɛt arkun kɔ aran dɛromun. ¹³ Kɔ Simɔŋ nkɔn yati ɛlan moloku ma Filip, k'owosɛ kɛgbɛt dɛromun. K'ɛnɔcɛmɛ Filip dɛntɔf tɛm fɛp. Nte Simɔŋ ɛnɛŋk mɛgbɛkɛrɛ kɔ mes mɛwɛy-wɛy ma Kanu mme mɛnɔ-c-yi mɔ, kɔ kusu kɛwɔs kɔ.

¹⁴ Nte asom a Yesu njanayi Yerusalem kɔ nane a aka Samari njanawosɛ tolɔku ta Kanu mɔ, kɔ njanasom Piyɛr kɔ Saŋ kɛkɔ di. ¹⁵ Nte Piyɛr kɔ Saŋ njanator dare da Samari mɔ, kɔ njanatolanɛ nja nte tɔŋsɔŋɛ

ņasotō Amera Nēcempi ŋa Kanu mō, ¹⁶ bawo han tēm tatōkō Amera Nēcempi ŋenatorēr fē nwē o nwē kēresna dāndo. Mēne kēgbāt dāromun gbēcērēm kō ŋanasotō tewe ta Yesu Krist. ¹⁷ Awa Piyer kō Saŋ ŋandenjer ŋa waca, kō ŋasotō Amera Nēcempi ŋa Kanu.

¹⁸ Nte Simōŋ enanēŋk a kadenjer kēca ka asom a Yesu gbēcērēm kēnasōŋ afum Amera Nēcempi mō, k'ēŋkēre ŋa pēsam pęc-loku: ¹⁹ «Nēsōŋ im ina sō kētām! Nwē o nwē indedenjer waca mō, wākayi pēsotō Amera Nēcempi ŋa Kanu.»

²⁰ Mba kō Piyer oloku kō: «Kanu kēsōŋe mēlēce kō pēsam pam, bawo mēŋcem-cēmne kēsōtēne pi kēpocē ka Kanu! ²¹ Mēna mēyō fē daka, mēyō fē to-fokāl nnō tes tantē disre, bawo abākēc ŋam ŋolomp fē fōr ya Kanu kirin. ²² Mēluksārne Wābe Kanu, mēletsēne kō, mētola kō nte tōŋsōŋe pēŋaŋnen' am mēcēm-cēmne mēlēc ma abākēc ŋam mō, kō Kanu kēwose ti-ε. ²³ Bawo inēŋk fō mēcēm-cēmne mēlēc ma kāraca mēntam əm, kō kētō-lomp kēsekāt' əm.»

²⁴ Kō Simōŋ oloku kō: «Nətolan' em Kanu Wābe, nte tōŋsōŋe mame nəlōku mō ta tōlēm o tōlēm tēsōt' em.»

²⁵ Piyer kō Saŋ ŋaŋcam nte ŋananēŋk kō tōkō ŋanane teta Yesu mō, kō ŋalukus Yerusalem, ŋac-cam toloku tōtōt ta Kanu sādare sələrēm sa Samari.

Filip kō warkun wəpəŋ wəka atəf ŋa Ecopi

²⁶ Mēlēke ma Wābe mōlōma mender nde Filip eyi mō moc-loku: «Mākō ntende kēca-kētōt, mēsōlnē dōpō deyer-yer nde deŋyefē Yerusalem doc-tor Kasa mō.» ²⁷ Kō Filip eyefē katin, k'entas. Warkun wəpəŋ wəka Ecopi enayi pabane kō. Nkōn enatōmpər kēcəmbər-cəmbər ka daka da Kandas,

wəbera wəka atəf ɲa Ecopi fəp. Enader Yerusalem kədəkor-koru Kanu. ²⁸ Kəlulus k'ɛɲc-ndɛ ndərən pəndɛ pɛyɛksɛnɛ pən kəron, pəc-karaɲ pəpəɲ buk ba aɲnabi Esayi. ²⁹ Kə Amera ɲa Kanu ɲoloku Filip: «Məcəɲnɛ mələtərnɛ pɛyɛksɛnɛ mpɛ.»

³⁰ Kə Filip ɛyɛksɛ kəkə dəndo, k'ɛnɛ wəka Ecopi nwɛ pəc-karaɲ buk ba aɲnabi Esayi. K'eyif kə: «Məɲcərə nte məyi kəkaraɲ mə ba?»

³¹ Kə wəEcopi nwɛ oloku Filip: «Cəke c' intam ti kəcərə-ɛ, k'intəyɔ nwɛ ɛntəks' em mə?» K'oloku Filip a pəpɛsɛ pəndɛ kə kəsək pɛyɛksɛnɛ pən kəron.

³² Moloku ma kitabu mmɛ ɛɲc-karaɲ mə menayənɛ mmɛ:

«K'ankekərə kə dəkədif pəmɔ aɲkesiya.

Pəmɔ aɲkesiya ɲowut nɲɛ ɲəntəkule-kule wəfon wəka ɲi dəntəf mə,

ɛnawani fɛ kusu.

³³ Owosɛ kətore kən baɲca, k' ambaɲər kə kaɲce kən.

An' endetam kəlɔm teta kəbənda ka dokom dən-ɛ? Bawo anim kiyi kən doru antəf ɲaɲɛ kəron.»*

³⁴ Kə wərkun wəbanɛ nwɛ eyifnɛ Filip: «ɪletsɛn' am, mələk' im: Tes ta ana tɔ sayibɛ səloku tantɛ-ɛ? Ta nkən wəsərka ba, ka fum wəcuru?» ³⁵ Kə Filip ɛlɛk moloku k'ɔɲcɔp dəmoloku ma kitabu maməkə, k'oloku kə toloku tətət ta Yesu.

³⁶⁻³⁷ Ntɛ ɲanasolnɛ dəpɔ ɲac-kə mə, kə ɲaɲkə ɲabəp domun. Kə wərkun wəbanɛ oloku: «Domun dɔ dandɛ: Ak' endeyaməs ɔɲ kəgbət kem dərɔmun teta Kanu-ɛ?»† ³⁸ Kə Filip oloku a pacəmbər

* **8:33** Esayi 53:7 † **8:36-37** Yecicəs yələma aɲdɛɲər moloku mələma: Kə Filip oloku: «Kə məlaɲ abəkəc ɲam fəp-ɛ, səntam ti.» Kə wəEcopi wəbanɛ oloku: «ɪlaɲ a Yesu Krist əyənɛ Wan ka Kanu.»

peyeksene, ko nantor daromun. ko Filip engbat ko daromun teta Kanu. ³⁹ Nte nampɛ daromun ma, ko Amera Nɛcɛmpɪ na Wɔbɛ Kanu nɛmpɛnɛ Filip. Ti disrɛ, wɔbanɛ wɔka Ecopi nwe enɔŋk fɛ ko so, k'osolnɛ dɔpɔ dɔn abɛkɛc nɔbotu disrɛ. ⁴⁰ Ko Filip ɔŋko pɛnɔŋknɛ dare da Asot. K'oloku moloku mɔtɔt ma Kanu sɔdare fɔp nse enɔc-cɛpɔr ma, han k'ɔŋko pɔbɔp dare da Sesari.

9

Kanu kɔŋcɔmbɔr Sol dɔpɔ dɔtɔt (22:3-16; 26:9-20)

¹ Tɛm tatɔko Sol pɛc-bɛnɔsnɛ kɛdifɔt acɛpsɛ a Wɔbɛ Yesu darɔŋ, k'ɔŋko ndena wɔlɔŋnɛ wɔpɔŋ wɔka kɛlɔ kɔpɔŋ ka Kanu. ² Ko Sol ewer wɔlɔŋnɛ wɔpɔŋ reka teta wɔlɔ wa dɛkɔtola Kanu da aSuyif ndɛ Damas, nte tɔŋsɔŋɛ k'ɛmbɔp di akin akin-ɛ, pɔyɔnɛ arkun pɔyɔnɛ aran aŋɛ nɔŋcɛmɛ dɔpɔ da Yesu darɔŋ ma, pɔtam kɛsumpɔr na pɔkɛkɔrɛ Yerusalem. ³ Dɔpɔ Sol enayi pɛc-lɔtɔrnɛ dare da Damas, gbɔŋcɔna babɔko ko pɔmot pɛyɛfɛ dɛkɔm, ko pɔsɔŋ pɔwɔŋkɔra mpɛ pɛnakɛl ko ma. ⁴ K'ɛntɛmpɛnɛ dɛntɔf. K'ɛnɛ dim ndɛ dɛnayif ko: «Sol! Sol! T' ake tɔ mɛntɔrɔs ɛm-ɛ?» ⁵ Ko Sol eyif ko, «Wɔbɛ, mɛna an' ɔfɔ-ɛ?»

«Ina, Yesu iyɔnɛ, nwe mɔyi kɛtɔrɔs ma. ⁶ Mba mɔyɛfɛ, mɔbɛrɛ dare, aŋko-lok' ɔm tɔko pɔmar mɔyɔ ma.» ⁷ Ko arkun aŋɛ nɔnasol ko nkɔn Sol ma nɔŋcɛmɛ, ta nɔntam kɛlok-loku-ɛ kɛnɛsɛ disrɛ, nɔc-ne dim mba ta nɔŋnɔŋk fum-ɛ. ⁸ Ko Sol eyɛfɛ dɛntɔf pɛmɛpi fɔr, mba ta ɛŋnɔŋk paka o paka-ɛ.

K'asumpər kə kəca, k'ambərsənə kə dare da Damas.
 9 K'eyi di mata maas ta eɲnəŋk-ε, ɔfɔdi peri, ɔfɔmun.

10 Dəndo dare da Damas wəcəpse wəka Wəbe Yesu darəŋ wələma enayi di pac-we kə Ananiyas. Kə Wəbe oloku kə kənəŋk disre: «Ananiyas!»

K'owose: «Iyi nnə, Wəbe!»

11 Kə Wəbe Yesu oloku kə: «Məkə dəpə dəkə aŋwe «Dolompu» mə, məkə məten nde kələ ka Yudas fum wəkə aŋwe Sol mə, wəka dare da Tarəs ɔyənə. Bawo ontola Kanu, 12 kə Kanu kənamentər kə kənəŋk disre fum nwe aŋwe Ananiyas mə pəberər kə. K'endenər Sol waca, nte tənɔŋe kə sə kənəŋk mə.»

13 Mba Ananiyas olukse: «Wəbe, inenə afum alarəm ɲac-ləm pələc mpε fum wəkakə ɔyɔ afum am acempi nde Yerusalem mə. 14 Nnə kəfo kaŋke yati kə aloŋne apəŋ aSuyif ɲanawure Sol a pədesumpər nwe o nwe ombonɟ tewe tam mə.»

15 Mba kə Wəbe oloku Ananiyas: «Məkə! Bawo fum wəkakə paka pə mpε inayek-yek kəkətənə tewe tem nnə abe a tɔf ya doru kə aka Yisrayel fər kirin mə. 16 Ina yati in' endementər Sol pəcuy fəp pəkə pəmar pədeceperənə teta tewe tem mə.»

17 Kə Ananiyas əŋkə. Nte embəp kələ kaŋkə mə, k'embere, k'endenər Sol waca. K'oloku: «Sol Wεŋc im, Wəbe Yesu, nwe enawurər əm nde dəpə nde mənəsolnə məc-der Damas mə, osom im nte tənɔŋ' am sə kənəŋk, a məlare sə Amera Ɲecempi ɲa Kanu mə.» 18 Gbəŋcana babəkə, kə ca yonkoŋe kə dəfər pəmɔ wokwok, kə fər yən yentam sə kəc-nəŋk. Kə Sol εyεfe, k'ɔsɔtə kəgbət dəromun teta Kanu. 19 Nte elip kədi yeri mə, k'ɔsɔtə sə fənəntər.

Sol kacam kan toloku ta Kanu dare da Damas

Ko Sol encepere mataka maloma ko acese a Wabe Yesu ako nanayi dare da Damas mo. ²⁰ K'eyefe kacam katina dawolo wa dakatola Kanu da aSuyif, pac-loku a Yesu Wan ka Kanu ayane. ²¹ Ko panjiyane afum fap ane nan-ne polok-loku pa Sol mo, ko nayif: «Bafɔ nkɔn nde Yerusalem en-c-fan kamalak ane nan-bon-c tewe tante mo ba? Bafɔ kəsumpər kanan k'ənaderene no, pəkəkəre na nde alon-ne aron nayi mo ba?» ²² Mba Sol pac-yo kayo dam katam pac-sone aSuyif ane nanayi dare da Damas mo kaciyane, kac-mentər a Yesu ayane Krist, wabe wayek-yek waka Kanu.

²³ Nte mataka maloma mencepər mo, aSuyif ane nanayi Damas mo nantone kanim ka Sol. ²⁴ Ko Sol ende pacere tetone tanan. ASuyif nan-bum dan ko pibi dakawur da dare nte tonsone natam kanim ko mo. ²⁵ Mba pibi papoko ko acese a Wabe Yesu darən jambər ko dakasaksaka, ko nayokene ko damba da san-ka sa dare darən.

Kayi ka Sol Yerusalem

²⁶ Nte Sol embere Yerusalem mo, k'enserp kanankelene acese a Wabe Yesu darən. Mba fap fan-c-nese ko, ta nalan a nkɔn so ayane wacepse waka Yesu darən-e. ²⁷ Mba ko Barnabas elek ko, ko nan-ko nde asom a Yesu nayi mo. Ko Barnabas olmar na nte Sol enanank Wabe Yesu dɔpɔ, a ko Yesu olok-lokər ko mo, ko nte tewe ta Yesu kanasone ko kabanse mo. ²⁸ Sol an-c-ko pac-der ko na dendo Yerusalem pac-lok-loke kalan disre tewe ta Wabe Yesu. ²⁹ Sol pac-lok-loku, pac-gbekelene ko afum akresi, mba, na so, nac-ten kanim ko. ³⁰ Nte awen-c

alanŋ ɲaŋcɔrɛ ti mɔ, kɔ ɲasɔŋɛ Sol kɔtor Sesari, k'elɛk dɔpɔ k'ɔŋkɔ dare da Tarəs.

³¹ Kɔlonkanɛ ka alanŋ Yesu a atɔf ɲa Yude, atɔf ɲa Kalile kɔ atɔf ɲa Samari, ɲa fɔp ɲanayi pɔforu disrɛ. Alanŋ Yesu ɲaŋcɔpɔsɛnɛ bɛkɛc, ɲayinɛ kɛnesɛ ka Wɔbɛ Kanu disrɛ. Amera Ɗɛcɛmpi ɲa Kanu ɲɛŋc-marəs kɔlonkanɛ ka alanŋ Yesu, ti disrɛ ɲaŋc-la kɔla dɔm.

Kɔtaməs ka Eney

³² Piyɛr nwe ɛŋc-cɛpɔr sɔdare sasɔkɔ fɔp mɔ, ɛnader pɔtor sɔ ndena afum acɛmpi aŋɛ ɲanandɛ dare da Lida mɔ. ³³ K'ɔŋkɔ pɔbɔp di fum nwe aŋc-we Eney mɔ, ta ɔŋkɔt-ɛ, pɔfɛntɔrɛ debik meren camɔt-maas disrɛ. ³⁴ Kɔ Piyɛr oloku kɔ: «Eney, Yesu Krist ɛntaməs əm! Məyɛfɛ mɔna wəsərka mɔnɛp abik ɲam!» Gbɔŋcana babɔkɔ k'ɛyɛfɛ, k'ɛŋcɔmɛ. ³⁵ Ntɛ aka Lida kɔ aka Sarɔŋ fɔp ɲanɔŋk kɔ mɔ, kɔ ɲaŋkafɛli mera yaŋan nnɔ Wɔbɛ Yesu eyi mɔ.

Kɔyɛkti ka Tabita defi

³⁶ Wɔran wɛcɛpɛ ka Wɔbɛ Yesu darɔŋ wɔlɔma ɛnayi dare da Yope, pac-we kɔ Tabita. Kusu kɔŋan disrɛ aŋc-we kɔ sɔ Dorkas, ti tɔyɔnɛ «were». Wɔran wɛkakɔ ɔŋc-yɔ mes mɔtɔt mɛlarəm, kɔ kɔmar. ³⁷ Mata mamɔkɔ disrɛ, k'ɛfɛntɔrɛ docu, k'ɛfi. K'ambikɛ kɔbɛl kɔn, k'ampɛnɛ ki nde dukulɔ da kɔlɔ dareŋc. ³⁸ Ntɛ acɛpɛ a Wɔbɛ Yesu darɔŋ ɲane a Piyɛr eyi Lida ndɛ dɔlɔtɔrnɛ dare da Yope mɔ, kɔ ɲasom arkun mɛrɔŋ kɛkɔ-lɛtsɛnɛ kɔ: «Ta mɔwon kɛcɛpɔr ndɛ ndorosu.»

³⁹ Kɔ Piyɛr ɛyɛfɛ kɔ ɲaŋkɔ kɔ asom aŋɛ mɛrɔŋ. Ntɛ ɲambɛrɛ mɔ, k'ampɛnɛ kɔ ndɛ dukulɔ da kɔlɔ

darenɔ. K'acabokɛra fɛp ɲander ɲabɛp kɔ ɲac-bok, ɲac-mentɛr kɔ sɛbrumus kɔ yamos nyɛ Dorkas ɛnalompɛs ntɛ ɛnayi kɔ ɲa mɔ.

⁴⁰ Kɔ Piyɛr owurɛnɛ afum fɛp nde doru, k'ɛɲɔp suwu, k'ontola Kanu tetɔn. Ntɛ elip mɔ, k'ɛɲkafɛle nde kɛbel kɛyi mɔ, k'oloku: «Tabita, mɛyɛfɛ!» Awa kɔ Tabita emɛpi fɔr, ntɛ ɛnɛɲk Piyɛr mɔ, k'ɛyɛfɛ, k'ɛndɛ. ⁴¹ Kɔ Piyɛr ɔsɔɲ kɔ kɛca, k'ɛyɛkti kɔ. K'ewe afum acɛmpi kɔ acabokɛra, k'ɛmentɛr ɲa Tabita pɛyi wɛyɛɲ. ⁴² Kɔ aka dare da Yope fɛp ɲaɲɔrɛ ti, kɔ alarɛm ɲaɲɔp kɛlan Ʋɔbɛ Yesu. ⁴³ Kɔ Piyɛr eyi dare da Yope mataka mɛlarɛm, ndena Simɔɲ wɛlɔma nƲɛ ɛɲɔ-bɔc kata mɔ.

10

Kɔwe ka Piyɛr ndena Kɔrneli

¹ Ʋɛrkun wɛlɔma ɛnayi Sesari pac-we kɔ Kɔrneli, pɛyɔnɛ wɔbɛ ka kɛgba ka asɔdar tasar tin (100). Kɛgba kanɲkɔ k'ɛɲɔ-we «Kɛgba Itali.»

² Nkɔn kɔ aka kɛlɔ kɔn disrɛ fɛp ɲaɲɔ-nesɛ Kanu, ɲacɛmɛ tɛfan ta ki darɛɲ. Kɔ Kɔrneli ɔɲɔ-yɔnɛ afum nɔnɔfɔr, pɛc-tola Kanu tɛm fɛp. ³ Dɔsɔk dɔlɔma dec dɔrɔfɔy, k'ɛnɛɲk pɛsoku pɛs kɛnɛɲk disrɛ, mɛlɛkɛ ma Kanu mɔlɔma mɛbɛrɛ nde kɛlɔ kɔn disrɛ, kɔ mewe kɔ: «Kɔrneli!»

⁴ K'ɛɲgbɔtnɛ mi, kɔ kɛnesɛ kɛyi kɔ, k'ɛyif mi: «Acɛkɛ Ʋɔbɛ?»

Kɔ mɛlɛkɛ mamɔkɔ moloku kɔ: «Motola mam kɔ kɛyɔnɛ kam afum nɔnɔfɔr, mɛs mamɔkɔ fɛp mɛmpɛ nde Kanu fɔr kirin, kɔ kɛɲɔm-cɛmɲɛ mi. ⁵ Mɛsom ɔɲ afum dare da Yope ɲakɔwen' am fum wɛlɔma nƲɛ aɲwe Simɔɲ mɔ, pac-dɛɲɔr kɔ tewɛ ta «Piyɛr».

⁶ Ndena Siməŋ wəłoma eyi, wəkakə wəbəc kata əfə, kələ kən kəyi kəba kəsək.»

⁷ Nte məleke maməkə menalok-lokər kə mə menadelukus, kə Kərnəli ewe amarəs ən mərəŋ kə wəsədar wəcəme mēfan ma Kanu darəŋ wəłoma aŋe ŋanayi kə dəntəf mə. ⁸ Nte Kərnəli elip kələmər asədar ən mes məkə menacepər nkən kə məleke dacə mə, k'osom ŋa Yope.

⁹ Dəckəsək, nte ŋanayi dəpə, a ŋac-lətərne dare da Yope mə, kə Piyer empesə aker ŋa kələ kən kakəron kəkə-tola Kanu, tenatəŋne dan dəc-bəp. ¹⁰ Kə dor dəyə kə, k'efan kədi yeri. Tem təkə anayi kələmpəsə kə yeri mə, kə kənəŋk kənder kə. ¹¹ K'ənəŋk kəm kəgbite, paka pələma mpe penawurene kə manta məpəŋ mme anasumpər moŋkubut maŋkələ mə, montor han kə mēfəntərə dəntəf. ¹² Sem dokom fəp yenayi manta maməkə disre, kəyefe sem ya wəcək maŋkələ, yeliŋe-liŋe han kəbəp bemp ya dareŋc. ¹³ Kə dim dələma doloku kə: «Piyer, Məyefe, mədif, məsəm!»

¹⁴ Kə Piyer oloku: «Ala Wəbe! Tələm o tələm tentasəŋe f'em kəsəm paka mpe sariye səməne mə.»

¹⁵ Ta mərəŋ kə dim nde dolok-lokər kə sə: «Paka mpe Kanu kəcempəs mə, ta mənə məyik-yikəs pi.»

¹⁶ Kə teyi kəmaas, pəwon fe k'ampene dəkəm manta maməkə menayə sem mə.

¹⁷ Kə tedisre ta kənəŋk kaŋkə teyi Piyer yama-yama. Tem tatəkə tə asom a Kərnəli, nte amentər ŋa kələ ka Siməŋ mə, kə ŋaŋkə ki nde dəkusunka. ¹⁸ Kə ŋawe, kə ŋayif kə pəyənə fə kələ kaŋkə kə Siməŋ nwe andeŋər tewe ta «Piyer» mə eyi-ε.

¹⁹ Nte Piyer eyi kəcem-cəmne tedisre ta kənəŋk kən mə, kə Amera ŋa Kanu ŋoloku kə: «Arkun maas

ɲayi nde dabanƙa ɲac-ten am. ²⁰ Mator, nəsol nəkə kə ɲa, ali kənese ta kəy' im, bawo In' osom ɲa.»

²¹ Kə Piyer ontor k'eyif arkun aɲe: «Ina nānten, ta ake tɔ nānderene nnə-ε?»

²² Kə ɲaloku kə: «Kərneli, wəbe wəka asodar tasar tin (100), fum wəlompɔ pəc-nesε Kanu, nwe aSuyif fəp ɲaɲcəre dətət dən akə ɲaloku mes mən mətət mə, ndərən Kanu kəsom mələke mosoku, a pəsak su sədew' am pəkə-cəɲkəl' əm nte pəmar məloku kə mə.» ²³ Awa kə Piyer embərse ɲa dekεr, k'əsəɲ ɲa dəkəyi.

Dəckəsək kə Piyer eyefe, k'əɲkə kə ɲa. K'awεɲc alaɲ a dare da Yope aləma ɲaɲcəmbər kə. ²⁴ Kə ɲambere Sesari dəckəsək, Kərneli pəc-kar ɲa, k'ewe akomene ən aləma nde ndərən kə anapa ən atət. ²⁵ Kəbere ka Piyer, kə Kərneli əɲkə pəfayne kə, k'entempene kə wεcək dəntəf. K'εɲcəre kə suwu. ²⁶ Mba kə Piyer eyekti kə, k'oloku: «Məyefe, ina sə fum iyəne.»

²⁷ ɲayi kəlok-loku kə Kərneli, k'embere k'embəp afum alarəm ɲaləɲkanε. ²⁸ Kə Piyer oloku ɲa: «Nəɲcəre a aməne aSuyif kəbət kə acikəra, kə pəyənε fe ti-ε, pəbere ndərən. Mba Kanu kəmentər im a pəmar fe a pakule fum o fum a eyik-yik, kə pəyənε fe ti-ε, pəmar fe sə a pakule fum o fum a əsək fe fər ya Kanu kirin. ²⁹ It' əsəɲε nte məsom a pakə-w' em mə, k'inder ali ta inɲem-cəmne-ε. Ndəkəl iyif əm, T' ake tɔ məwen' em-ε?»

³⁰ Kə Kərneli oloku: «Təsətə mata maɲkələ ic-tola nnə nderem, dəfəy dendebəp. K'inəɲk fər yem kirin wərkun wələma pəberne yamos yomotər-motər. ³¹ Kə fum wəkakə oloku: «Kərneli, Kanu kəmbaɲ kətola kam, k'εɲcem-cəmne sə kəyənε kam

afum nənəfər. ³² Məsom fum dare da Yope pakə-wen' am Siməŋ nwe andenər tewe ta «Piyer» mə, nde kələ ka Siməŋ, wəbæc kata, nwe kələ kən kəyi kəba kəsək mə.» ³³ K'isom katina fum, kə mənə məsətə abəkæc ɲətət kəder. Ndekəl oŋ səyi fəp fosu Kanu fər kirin, sədecəŋkəl moloku məkə Wəbæ osom əm kələku mə.»

Moloku ma Piyer ndena Kərneli

³⁴ Awa kə Piyer elək moloku, k'oloku: «Kaŋce: Inçərə oŋ a Kanu kəyi fə kəsək kin. ³⁵ Mba afum fəp daco mənə nwe məŋnese Kanu, məcəme pəlompu darəŋ mə, Kanu kəmbəŋ əm. ³⁶ Kanu kənakenə aka Yisrayel toloku, pəc-loku ɲə moloku mətət ma pəforu mpe Yesu Krist enkerə afum fəp mə: Nkən əyənə Wəbæ ka afum fəp. ³⁷ Nənə nəŋcərə təkə teyi Yude fəp mə, Kalile tenacop, nte Saŋ enacam kəgbət dəromun mə. ³⁸ Kanu kənabəy Yesu wəka Nasaret Amera Nəcempi ɲən kə fənəntər. Nnə o nnə enç-cəpər mə, əŋc-yə pətət, pəc-taməs afum fəp aŋe amera ɲeləc ɲəŋc-tərəs mə, bawo Kanu kənayi kə nkən Yesu.

³⁹ Səyənə atəŋne a mes fəp mme Yesu enayə nde atəf ɲə aSuyif kə Yerusalem mə. Nkən nwe ɲananim, ɲacaŋ kə dəkətək mə, ⁴⁰ mba Kanu kənatimi kə tataka tən ta maas. Kə kəsəŋ kə kəmentərne, ⁴¹ bafə nnə afum fəp ɲayi mə, mba nnə atəŋne mes aŋe Kanu kənənənçkene kəyek-yek, kə səna aŋe sənadi yeri, səmun kə nkən nte enayəfe afi daco mə. ⁴² K'osom su kələku afum, səmentər a nkən Yesu, nkən ə Kanu kəŋcəmbər kəyənə nwe ende-bocə afum afi kə ayi wəyən kiti mə. ⁴³ Sayibə-e fəp sənaloku tetən: Nwe o nwe egbəkər kələŋ kən Yesu

mə, endesətə nde Kanu kəyi mə kəŋaŋneŋe ka mes mən mələc teta tewe ta Yesu.»

Atəyənə Suyif ŋasətə Amera Nəcempi ŋa Kanu

⁴⁴ Moloku maməkə mə Piyer enayi kəloku, nte Amera Nəcempi ŋa Kanu ŋenatorər afum akə ŋaŋc-cəŋkəl moloku mən mə. ⁴⁵ Cusu cənawos alaŋ a Kanu, akəŋc akə ŋanader kə Piyer mə, kənəŋk a kəpocə ka Amera Nəcempi kənasaməsər kəbər haŋ acikəra aŋe ŋantəyənə aSuyif mə, ⁴⁶ bawo ŋaŋc-ne ŋa kəkər-koru Kanu cusu c' acikəra.

Awa kə Piyer əŋgbəkəre: ⁴⁷ «Antam kəfatənə kəgbət afum dəromun nno akanə ŋasətə Amera Nəcempi pəmə səna mə ba?» ⁴⁸ K'oloku a pagbət akakə dəromun tewe ta Yesu Krist. Kə ŋaletseŋe Piyer kəyi dəndo mataka mələma.

11

Piyer kəsəksər alaŋ a Yerusalem mes məkə menacepər dare da Yope mə

¹ Asom a Yesu kə awəŋc aŋa alaŋ aŋe ŋanayi atəf ŋa Yude mə ŋane a acikəra, aŋe ŋantəyənə Suyif mə, ŋawosə toloku ta Kanu. ² Nte Piyer enapə Yerusalem mə, kə afum aŋe anakəŋc mə ŋayəfə kənal kə, ³ ŋac-loku: «Məmbereŋe ndena afum aŋe antəkəŋc mə, kə məndi yeri kə ŋa, bawo aSuyif ŋanaməne ti!»

⁴ Awa kə Piyer eyəfə kələmər ŋa tin tin tin mes məkə menacepər mə: ⁵ «Ina, nde dare da Yope inayi, dəsək dadəkə ic-tola Kanu kə kənəŋk kənder im. Ti disre, k'inəŋk paka pələma poc-tor powureŋe kə manta pasumpər pi moŋkubut maŋkələ, kə pontor kəyefə dəkəm haŋ nno inayi mə. ⁶ Nte inagbətne pi disre mə, k'inəŋk səm ya wəcək maŋkələ, səm ya

dop, yeliŋe-liŋe, kə bemp ya dəkəm. ⁷ K'ine sə dim doc-lok' im: «Məyefe Piyer! Mədif, məsəm.»

⁸ K'iloku: «Ala Wəbe! Tələm o tələm tentasəŋe f'em kəber paka pətəcemp dəkusu, mpe Kanu kəmənə kədi mə.»

⁹ Kə dim nde dəŋgbəkəre sə kəyefe dəkəm: «Paka mpe Kanu kəŋcempəs mə, ta mənə məloke pi kətə-cemp!» ¹⁰ Kə teyi kəmaas, pəwon fe kə ca nye fəp yolokus sə dəkəm.

¹¹ Gbəŋcana babəkə, kə arkun maas aŋe ana-som nde nderem kəyefe dare da Sesari mə, ŋander ŋacəme dəkusunka ka kələ kəŋkə sənayi mə. ¹² Kə Amera Nəcempi ŋolok' im a səsol səkə kə ŋa, ali inese fe. Kə awəŋc asu aŋa alaŋ camətətin aŋe ŋacəm' em darəŋ, kə səŋkə səberə ndena Kərnəli. ¹³ Kə Kərnəli oloku su nte enanəŋk meleke nde ndərən, kə moloku kə: «Məsom fum dare da Yope pakə wen' am Siməŋ, wəkə andeŋər tewe ta «Piyer» mə. ¹⁴ Nwe endelok' əm moloku mme mendeyac' əm, kəbər aka kələ kam disre fəp mə.»

¹⁵ Iyi kələk-loku, kə Amera Nəcempi ŋa Kanu ŋontorər ŋa pəmə nte ŋenatorər sənə sə dəkəcop mə. ¹⁶ Awa k'ŋcəm-cəmne toloku ta Wəbe nte enaloku: «Saŋ enagbətə afum domun, mba nənə Amera Nəcempi ŋa Kanu ŋə nəndesətənə kəgbət teta Kanu.» ¹⁷ Kə pəyənə fə kəpocə kin kayi kə ŋanasətər Kanu pəmə sənə aŋe sələn Yesu Krist mə-ε, anə inatam kəyənə-ε nte inəkəyamsər Kanu mə?»

¹⁸ Nte ŋane moloku maməkə mə, kə bəkəc yontor ŋa, kə ŋaŋkor-koru Kanu, ŋac-loku: «Kanu kəsəŋ sə acikəra aŋe ŋantəyənə Suyif mə kətam kəsəkpər bəkəc, nte tənəŋe ŋasətə tecepərəne doru nte Kanu kəfan mə!»

Kəlonkane ka alañ Yesu nde dare da Antiyək

¹⁹ Nte andif Etiyen mə, k' aŋcop kətərəs afum alañ kə təsəŋe ɲa kəsaməsər. Aləma ɲanakə atəf ɲa Fenisi, aləma ɲakə Sipər, aləma ɲakə haŋ Antiyək, ɲaŋc-lukse fe nwe o nwe sə toloku ta Kanu mēne aSuyif gbəcərəm. ²⁰ Afum akakə dacə, aləma ɲanayi, aŋe ɲanader dare da Antiyək kəyefe ka sədare sa Sipər kə Siren mə, ɲaŋc-lok-lokər aka kusu ka Kresi, ɲac-loku ɲa toloku tətət ta Wəbe Yesu. ²¹ Kəca ka Wəbe Yesu kənayi alañ akakə kəronj. Kə afum alarəm ɲayəne alañ, kə ɲaŋkafəli bəkəc yaŋan nno Wəbe Yesu eyi mə.

²² Kə moloku maməkə mēmbere kəlonkane ka alañ Yesu ka Yerusalem dələnəs, k'asom Barnabas Antiyək. ²³ Kəbere kən di, nte enadenəŋk pətət kə pəbotu mpe Kanu kənayəne alañ a Antiyək mə, kə pəmbət kə. K'əŋgbinər ɲa kəgbəkər ka Wəbe Yesu mera yaŋan fəp kəlanj disre. ²⁴ Barnabas fum wətət enayi. Kəlanj kənayi kə dəbəkəc kə Amera Nəcempi ɲa Kanu ɲeyi kə sə darəŋ. Kə afum alarəm ɲaŋcəme dəpə da Wəbe Yesu darəŋ.

²⁵ Kə Barnabas əŋkə dare da Tarəs kələk Sol. ²⁶ Nte Barnabas enəŋk Sol mə, k'əŋkekəre kə Antiyək. Teren tin camcam, ɲac-təŋne kəlonkane ka alañ, kə ɲaŋtəkse kənay ka afum. Dəndo Antiyək, difə anacop təcək-cəkə kəwe acəpse a Wəbe Yesu darəŋ «aka Krist.»*

²⁷ Mata maməkə, kə adəŋk a Kanu aləma ɲantor dare da Antiyək kəyefe Yerusalem. ²⁸ Wəkin enayi ɲa dacə pac-we kə Akabus, k'eyefe, kə Amera

* **11:26** «Kretiyeŋ,» ito təkə kusu ka Kresi «kristianos», ito 'mentər cəBaka «awurene a Krist.», pəyəne fe ti-e, «aka Krist.»

Necempi ηῶσῶηε kᵔ kᵔdᵔηk a dor dendeyi doru fᵔp. Dor dadᵔkᵔ denader deyi tᵔm nte Kᵔlod enayᵔne wᵔbe ka tᵔf ya Rom fᵔp mᵔ. ²⁹ Kᵔ acεpse a Yesu ηᵔηcem-cᵔmne kᵔfek teta kᵔmar ka awεηc aηa alan aηe ηᵔanayi atᵔf ηa Yude mᵔ, nwe o nwe kᵔ nte enatam kᵔfek mᵔ. ³⁰ Itᵔ ηᵔanayᵔ: Kᵔ ηᵔasom Barnabas kᵔ Sol kᵔkenε ki abeki aηe ηᵔanayi kᵔlonkanε ka alan a Yude mᵔ.

12

Kᵔdif ka Sak, kᵔ kᵔber ka Piyer dᵔbili

¹ Tᵔm tatᵔkᵔ tᵔ wᵔbe wᵔka atᵔf Herodu enatᵔpsᵔr afum alan alᵔma waca teta kᵔtᵔrᵔs kᵔjan. ² K'endife Sak wεηc ka Saη dakma. ³ Nte Herodu enanᵔηk a mᵔyᵔ mᵔn mamᵔkᵔ mᵔηc-bᵔt aSuyif mᵔ, k'εηcem-cᵔmne sᵔ kᵔtᵔp Piyer waca, nte tᵔηsᵔηe pᵔcaηᵔr kᵔ mᵔ. Mataka ma kᵔsata kᵔpᵔη ka aSuyif menayi: Kᵔsata ka cᵔcom cᵔtᵔnᵔηkᵔl lebin. ⁴ Nte Herodu osumpᵔr Piyer, k'ember kᵔ dᵔbili mᵔ, k'ᵔsᵔη cᵔgba maηkᵔle ca asᵔdar kᵔbum kᵔn, kᵔgba o kᵔgba kᵔnayᵔ asᵔdar maηkᵔle. Eηc-cᵔm-cᵔmne kᵔbocᵔr Piyer kiti fᵔr ya afum fᵔp kirinᵔ kᵔ kᵔsata ka Pak kᵔηcepᵔr-ε.

⁵ Aηc-bum Piyer dᵔbili, mba afum alan ηᵔηc-tolane kᵔ bel-bel nnᵔ Kanu kᵔyi mᵔ tᵔm fᵔp.

Kᵔwure ka Piyer dᵔbili

⁶ Nte dᵔsᵔk ndε Herodu enacᵔm-cᵔmne kᵔbocᵔr Piyer kiti dᵔmbᵔp mᵔ, pibi papᵔkᵔ, pakote Piyer gbekce mᵔrᵔη, pᵔfᵔntᵔre pᵔc-dirε asᵔdar mᵔrᵔη dacᵔ. Nde dᵔkumba, asᵔdar ηᵔanacᵔmε sᵔ dᵔndo ηac-bum bili. ⁷ Gbᵔηcana babakᵔ, kᵔ wᵔsom wᵔka darenᵔ, mᵔleke ma Wᵔbe, mender, kᵔ pᵔmot pᵔsᵔη

pəwan̄kəra bili disrɛ. Kə mɛləkɛ mmɛ mentimi Piyer k'oc-sut-sut kə kəsək, kə moloku kə: «Məyɛfɛ katəna!» Kə gbekce yon̄kɔŋɛ kə dəwaca.

⁸ Kə mɛləkɛ moloku kə: «Mələk yamos yam, məbɛrnɛ cəfta cam!» Kə Piyer əyə maməkə fəp. Kə mɛləkɛ moloku kə sə: «Məbɛrnɛ yi, məcəm' em darəŋ!» ⁹ Kə Piyer ɛŋcəmɛ mɛləkɛ mmɛ darəŋ. ɛnacərə fɛ a kəmar ka mɛləkɛ kan̄kə a kan̄ce kə: kənəŋk ka dareŋc kə nkən ɛnacəm-cəmne. ¹⁰ Ntɛ ŋan̄cɛpər abum acəkə-cəkə kə aka mɛrəŋ mə, kə ŋambəp kumba ka fɛc nke kənatefərne dare mə. Kə kumba kəŋgbite ki sərka fər yaŋan kirin̄, kə ŋawur, kə ŋasumpər dəpə dələma. Gbəŋcana babəkə, kə mɛləkɛ mesak Piyer.

¹¹ Ntɛ pəndecɛrŋɛ Piyer mə, k'oloku: «Iŋcərə ɔŋ a Wəbɛ osomna mɛləkɛ mən, mede məbar' im waca wa Herodu disrɛ, kə pələc pəkə aSuyif ŋanafan̄ em mə fəp.»

¹² Ntɛ ɛŋcərə ti ɔŋ mə, k'əŋkə nde kələ ka Mari, iya wəkə San̄, nwe aŋc-dɛŋər tewe ta «Mark» mə, nde afum alarəm ŋanaləŋkanɛ ŋac-tola Kanu mə. ¹³ Ntɛ Piyer osut-sut kumba ka dəkəbɛrɛ mə, kə wəyɛcərə wələma pac-we kə Rodu, ɔŋcəŋne kəkə-cəŋkəl. ¹⁴ Kə Rodu ɛnɛpəl dim da Piyer, mba pəbotu disrɛ ɛŋgbite fɛ kumba. K'eyekse kəkə-loku afum aŋɛ ŋanayi dəkələ mə a Piyer ender, k'ɛŋcəmɛ dəkumba.

¹⁵ Kə afum ŋaloku Rodu: «Məna məntamne fɛ!» Mba k'ɛŋgbɛc a təkə oloku mə itə teyi. Kə ŋaloku: «Mɛləkɛ mən mə!»

¹⁶ Piyer nkən pəc-sut-sut kəsut-sut dəm kumba. Ntɛ ŋan̄gbite kumba kə ŋanəŋk Piyer mə, kə cusu cəwos ŋa. ¹⁷ K'olok-lokərə ŋa kəca a ŋacan̄k, k'ələmər ŋa ntɛ Wəbɛ owurɛ kə dəbili mə. K'oloku:

«Nəloku ti Sak kə awenç asu.» K'owur k'əŋkə kəfo kələma.

¹⁸ Nte dec dəsək mə, kə pəyama-yama pəpəŋ peyi asədar dacə: Ake 'sətə Piyer-ε, Deke eyi-ε? ¹⁹ Kə Herodu osom a paten Piyer, mba ŋananəŋk fε kə. K'ombocər asədar akakə ŋaŋc-bum Piyer mə kiti, kə Herodu oloku a padif ŋa. Nte telip mə, kə Piyer eyefε atəf ŋa Yude, k'ontor dare da Sesari kəkə-cepərenε di tēm tələma.

Kəfi ka wəbε Herodu

²⁰ Herodu enayi kəyefərenε kə aka sədare sa Tir kə Sidəŋ. Mba kətəŋne disre aka sədare sasəkə ŋander ŋabəp Herodu. Nte ŋasəp kəsətər Bəlastus nwe enayənε wətəmpər ka mes ma dukulə dən kəwose kəyac ŋa mə, kə ŋantola wəbε Herodu pəforu, bawo nde atəf ŋən difə yanən yəŋc-sətə yeri.

²¹ Nte tataka taŋan tetəŋne tēmbəp mə, kə Herodu emberne yamos yən ya dəbε, pəndε nde aŋgbəŋcan ŋən pəc-lok-lokər ŋa. ²² Tēm nte afum fəp ŋaŋc-kule-kule, a ŋac-loku: «Bafə dim da fum də dandε, mba da kanu də!» ²³ Gbəŋcana babəkə kə mələkε ma Wəbε mosut kə, bawo enayek-yekəs fε Kanu, kə yet yəŋcop kəsəm kə, k'efi.

²⁴ Toloku ta Wəbε tēŋc-sam oŋ kəsəm dəm təc-kə kirin.

²⁵ Barnabas kə Sol nte ŋalip kəkətənε kəsəm kəŋan nde dare da Yerusalem mə, kə ŋalukus, ŋac-ləkənε Saŋ, nwe aŋc-dəŋər tewe ta «Mark» mə.

13

Ayek-yek Barnabas kə Sol kəkətənε ka moloku ma Kanu

¹ Kəlonkane ka alan Yesy ane nənayi dare da Antiyək mə, sayibe-e kə atəksə nənayi nən daco: Barnabas, Simən nwe ane-denər tewe ta «Wəbi» mə, Lusiyus wəka Siren, Manahən nwe anadusum kəfo kin kə Herodu wəbe wəka topos tin k'ayer atəf kəmanəkəle-ε, kə Sol. ² Dəsək dələma, nte alan akakə nənə-kor-koru Kanu mə, nəs-sun, kə Amera Nəcempi nən Kanu nəloku: «Nəcəmbər em kəsək Barnabas kə Sol, teta yebac yəkə inawene nən mə.» ³ Nte alan nəlip kəsən kə kətola Kanu mə, kə nənənər Barnabas kə Sol waca, kə nəsəm nən.

Kəyi ka Barnabas kə Sol nde Sipər

⁴ Nte Amera Nəcempi nən Kanu nəsəm Barnabas kə Sol mə, kə nənətər atəf nən Selusi, dəndo nənələk abil kə nənəcali kəkə ka mokuru ma Sipər. ⁵ Nte nənəbər Salamin mə, kə nənəcəp kəluksə toloku ta Kanu nde kələ ka dəkətola Kanu da aSuyif. Sa nənəyi di pəcmar nən.

⁶ Nte nənəcali mokuru ha nən dare da Pafəs mə, kə nənəbər di fum wəwənəkə wələma pəc-wene sayibe, mba ta əyənə si-ε. WəSuyif nənəyi, pəc-we kə Bar-Yesu. ⁷ Wəwənəkə wəkəkə ndena Serkus Polu nənəyi, nwe nənəyənə wəkirin wəka sədare sa atəf nənəkə mə. Nkən Serkus Polu wəkun wəcempi domp nənəyi. K'ender k'ewe Barnabas kə Sol pəc-tən kənənə nən toloku ta Kanu. ⁸ Elimas, itə tatəkə «wəwənəkə» kusu kənən, ənə-gbəkəl moloku ma Barnabas kə Sol, pəc-tən kəkafəli kəlan ka wəkirin Serkus Polu. ⁹ Mba Sol, nwe ane-we sə Pol mə, Amera Nəcempi nənəyi kə darən, k'ənəbətne Elimas. ¹⁰ Kə Sol oloku kə: «Məna wəkəkə məla mowul kə yem mə, wəka amera nələc, wəter pələmpu

fəp, məfəsak kəkafəli-kafəli səpə sa Wəbe Kanu nse səlomp mə ba? ¹¹ Ndekəl kəca ka Wəbe kəy'əm kəronj: Wətənəjk mändeyəne! Tem tendebəp, mändeyi ta mənəjk pəwanjərə pa dec-ε.»

Gbəncana babəkə kə fər yəyə kə pafulu kə kubump kəwəkərne kə. K'eyefe kənana-nana pəc-ten kəca nke kənkəsumpər kə kəsolε mə. ¹² Nte wəkiriŋ ka dətəf enəjk nte tenacepər mə, k'yəyənə wəlanj. Metəksε mme enanene Barnabas kə Sol teta Wəbe mə menabət kə debəkəc.

Pol kə Barnabas dare da Antiyək nde Pisidi

¹³ Nte Pol kə asol ən ŋayefe dare da Pafəs mə, kə ŋayekti abela kəkə ka Perke, nde atəf ŋa Paŋfili. Kə Saŋ Mark engbey ŋa, k'olukus Yerusalem. ¹⁴ Kə ŋayefe Perke ŋacəme dəpə danjan darəŋ haŋ Antiyək, atəf ŋa Pisidi. Kə ŋanjə kələ ka dəkətola da Kanu da aSuyif dəsək da kəŋesəm, kə ŋandε. ¹⁵ Nte alip kəkaranj Tawureta Musa kə Sayibe-e mə, kə abε a kələ ka dəkətola da Kanu ndε ŋaloku Barnabas kə Pol: «Awəŋc su aŋa, kə nəyə toloku tecəpəse abəkəc nte nəŋfaŋ kələku afum mə, nəloku ti.»

¹⁶ Kə Pol eyefe, k'ondot kəca, k'oloku: «Arkun a Yisrayel, kə nənə aləpəs aŋe nəŋnese Kanu mə, nəcəŋkəl! ¹⁷ Kanu ka afum akanje, Kanu ka Yisrayel, kənayek-yek atem asu, kə kəsəŋe ŋa kələ tem nte ŋanayi decikərə Misira mə, kə Kanu kin kəŋkə kəwurene ŋa atəf ŋanjəkə fənəntər fa kəca kən. ¹⁸ Kə kələke ŋa mes mēlec maŋan nde dətəgbere meren wəcə maŋkələ (40). ¹⁹ Nte Kanu kənim afum a cusuŋka camət-merəŋ nde atəf ŋa Kanahan mə, kə kəsəŋ atəf ŋanjəkə afum ən nte təŋsəŋe ŋəyənə ŋa kə

mə. ²⁰ Mes maməkə fəp mənawon meren masar maŋkələ kə wəco kəcamət (450).

Nte tatəkə teŋcepər mə, kə Kanu kəsəŋ ɲa aboc kiti, aŋe ɲanatəmpər dəbe da aka Yisrayel mə haŋ kəbəp ka tem ta aŋnabi Samiyel. ²¹ Kə teyefe dənda kə aka Yisrayel ɲawer Kanu wəbe. Kə kəsəŋ ɲa Sawul wan ka Kis pəyənne ɲa wəbe meren wəco maŋkələ (40). Fum wəka kusunja ka Benjamine enayi. ²² Nte Kanu kəfən Sawul mə, kə kəsəŋ ɲa wəbe Dawuda, nwe Kanu kənaloke nte mə: «Inəŋk Dawuda wan ka Yisay, fum əfə nwe səwurene bəkək mə, iŋcem-cemne a endeyə məfan mem fəp.»*

²³ Kəbənda ka dokombəra da nkən Dawuda, difə Kanu kənasəŋ kəkom ka Yesu Krist kədeyənne ka nwe endeyac afum a Yisrayel, pəmə nte kənasəŋ ti atem asu temer mə. ²⁴ Ta Yesu entader-ε, Saŋ enacam kəgbət dərömun, nte tənşəne afum a Yisrayel fəp ɲasəkpər bəkək yaŋan yetefərne Kanu mə. ²⁵ Nte Saŋ eŋc-ləpəs yebac nyε Kanu kənasom kə mə, eŋc-yif: «Pecem-cemne ponu, an' iyənne-ε? Nwe nəŋcem-cemne a nkən iyənne mə, bafə nkən iyənne de! Mba endeder tadarəŋ tem nwe pəntəmar' im yati kəsikələ cəfta dəwecək mə.»

²⁶ Awəŋc im aŋa, nəna awut aka dokom da Abraham, kə nəna akə nəŋnese Kanu mə, səna ɲə anakere toloku nte tendeyac su mə. ²⁷ Mba aka Yerusalem kə abe aŋan ɲanacəre fe fum nwe Yesu enayənne mə. ɲanagbəkəre fe sə moloku ma sayibe-e mme aŋc-karaŋ dəsək o dəsək da kəŋesəm mə, mba ɲanader ɲalas moloku maməkə nte ɲanabocər Yesu kiti mə. ²⁸ ɲanasətə fe nte o nte təkə pənamar a

* 13:22 I Sam. 15:23

ηadife Yesu mα, mba ηantola Pilat kαdif kαn. ²⁹ Nte ηalip kαyα mes fαp mαkα anacic tetαn mα, kα ηantore kα dαkαtαk kαpαmpαl, kα ηαηkα ηaboc kα dαkufu. ³⁰ Mba Kanu kαnayekti kα afum afi dacα. ³¹ Kα Yesu owurαr mataka melarαm akα ηanape kα nkαn kαyεfe Kalile kαkα ka Yerusalem mα. Na ηayαne oη aηe ηanatαηne kαyεfe ka Yesu afi dacα mα, ηa ηantam sα kαlukse ti afum αlαma.

³² Kα sαna toloku tαtαt tαtαkα tα sαloku nu: Temer mpe anasαη atem asu mα, ³³ Kanu kαlase su ti bel-bel, sαna dokomene danjan, kαyekti ka Yesu, pαmα tαkα aηcic ti Yabura Dawuda ya merαη disre mα:

«Wan kem mαyαne,

bawo in' okom αm kαyεfe mαkα.»

³⁴ Kanu kαnaloku a kαndeyekti kα afi dacα, nte tαηsαηe ta oluksarne pαte mα. It' enasαηe pαloku: «Indesαη un memer mosoku mme inasαη Dawuda mα,

memer mme mαyαne kanje mα.»

³⁵ Itα Kanu kαlokene kαfo kαlαma Yabura Dawuda disre:

«Mafαdesak Wαsoku wαkam pαte dαkufu.» †

³⁶ Dawuda nkαn enabac tefan ta Kanu detemp dαn disre, k'efantαre k'efi, k'awup kα nde atem αn kαsαk, k'ente dαkufu. ³⁷ Mba fum nwe Kanu kαnatimi afi dacα mα, nkαn enate fe.

³⁸ Awεηc im aηa, nαcαre ti: Teta nkαn Yesu t' aηcame nu kαηaηnene ka kiciya, kiciya nke sariye sa Musa sαnatα-tam kαsαkαs nu mα. ³⁹ Ti disre, nwe o nwe omboc kαlan kαn nnα Yesu eyi mα, Kanu kαndesαkαs kα. ⁴⁰ Nαkembarne nte tαηsαηe mes mαkα sayibe-e ηaηcic mα ta mεbαp nu:

† 13:35 Es 55:3

41 «Nəməmən nəna afum aɲe nəbətər kəfani mə!
 Nəyi pəciyanə disrɛ, nəsələ!
 Bawo ina kəyɔ k'inder tes tələma kiyi konu doru
 kaɲkɛ disrɛ,
 tes nte nəntədəlaɲ kə fum olok' un ti-ɛ.»

42 Dəkəwur daɲan, kə afum ɲaletseɲe ɲa kəder
 sɔ dəsək da kəɲesəm dəkə dender mə kədəgbəkəre
 moloku min mayi. 43 Nte kənaɲ kəsakətɛɲe mə,
 aSuyif alarəm kə akə ɲambere dine d' aSuyif mə
 ɲaɲceɲse Pol kə Barnabas kələk-loku kəɲan disrɛ.
 Kə akakə ɲaseɲ kəcəpəs ɲa bəkəc teta kəsumpər
 kəmar ka Kanu.

44 Dəsək da kəɲesəm nde denacəɲc mə, kə aka
 dare fəp ɲaləɲkanɛ kəkə-cəɲkəl toloku ta Wəbe.

45 Nte aSuyif ɲananəɲk kənaɲ ka afum mə, kə ɲayɔ
 kəraca kəpəɲ. Kə ɲayefe kəgbəkəl Pol, ɲac-ləməs kə.

46 Pol kə Barnabas ɲambaɲse kələku ɲa: «Nəna
 yati pənamar a pacop kəluksɛ toloku ta Kanu. Mba
 nte nənabupərə ti, kə nəncɛm-cɛmne a pəmar fe a
 nəsətɔ kəyi wəyeɲ ka doru o doru mə, ndəkəl oɲ
 səna səndekafələ səkə ndena akə ɲantəyɔɲe aSuyif
 mə. 47 Bawo Wəbe osom su nte:

«Isəɲ' am kəyɔɲe pəwaɲkəra pa təf,
 nte təsəɲe məkekərə kəyac ka afum
 haɲ nde cəpəc ca doru fəp cəyi mə.»

48 Nte afum ɲane ti mə, kə pəmbət atəyɔɲe Suyif
 dəbəkəc. Kə ɲaɲkor-koru toloku ta Wəbe, aɲe Kanu
 kənacəmbərə kəyi wəyeɲ ka doru o doru mə, kə
 ɲayɔɲe alaɲ.

49 Kə toloku ta Wəbe tesaməsər dətəf fəp. 50 Mba
 kə aSuyif aləma ɲaɲgbiɲər aran abeki akor-koru
 Kanu, kə abeki a dare, kə ɲaɲcop kətərəs Pol kə
 Barnabas teta kələɲ kəɲan kə ɲambeləs ɲa dare

daŋan. ⁵¹ Pol kɔ Barnabas ŋaŋkoŋɔr ŋa kɛbof ka wɛcɛk waŋan, kɔ tɔyɔnɛ sede sa kɛfati kɛŋan kɛcɛŋkɛl toloku ta Kanu, kɔ ŋaŋkɔ Ikoniyon. †
⁵² Pɛmbɔt acɛpsɛ a Yesu darɛŋ, kɔ Amera Njɛcɛmpi ŋa Kanu ŋɛnayi kɔ ŋa.

14

Pol kɔ Barnabas nde dare da Ikoniyon

¹ Dɛndo dare da Ikoniyon, Pol kɔ Barnabas ŋambɛrɛ kɛlɔ ka dɛkɛtola da aSuyif. Kɔ ŋaloku moloku mmɛ mɛnasɔŋɛ aSuyif kɔ aKresi alarɛm kɛlaŋ Yesu mɔ. ² Mba kɔ aSuyif ayɛŋki sɛbomp aŋɛ ŋambɛrɛs afum atɔyɔnɛ Suyif mɛr kɛtɛr ka awɛŋc aŋa alaŋ. ³ Ti disrɛ, Pol kɔ Barnabas ŋambɔlɛsɛ kiyi kɛŋan dɛndo dare dadɔkɔ. Kɔ ŋalok-lokɛ kɛgbɛkɛr mera yaŋan tɛta Wɔbɛ. Kɔ Wɔbɛ ɔsɔŋ ŋa fɛnɔntɛr fɔyɔnɛ mɛs mɛwɛy-wɛy kɔ mɛgbɛkɛrɛ, pɛc-mentɛr sɔ kaŋcɛ ka mɛs mɔkɔ Pol kɔ Barnabas ŋaŋc-cam tɛta kɛmar ka Wɔbɛ. ⁴ Kɔ kɛnay ka afum a dare dadɔkɔ ŋayersɛnɛ. Alɔma ŋanayinɛ aSuyif, alɔma ŋayinɛ asom a Yesu. ⁵ Mba, aSuyif kɔ acikɛra kɛbɔp ka abɛ aŋan ŋanalompɛsɛnɛ kɛkɔ-tɔrɛs Pol kɔ Barnabas kɛcacas kɛŋan masar haŋ ŋadif ŋa. ⁶ Ntɛ Pol kɔ Barnabas ŋane ti mɔ, kɔ ŋayɛkɛ kɛkɔ-yacɛnɛ nde Listɛr kɔ Dɛrɛbɛ, sɛdare sa atɔf ŋa Likayoni, kɔ sɛkɛsɛk sayi. ⁷ Dɛndo sɔ ŋaŋc-cam toloku tɔtɔt ta Yesu.

† **13:51** «Kɔ akakɔ ŋaŋkoŋɔr ŋa kɛbof ka wɛcɛk waŋan,» pɛmɔ tɔkɔ Wɔbɛ Yesu ɛnaloku ti acɛpsɛ ɔn darɛŋ mɔ: a dare o dare dɔkɔ ŋaŋkɔ a tawosɛ kɛcɛŋkɛl toloku ta Kanu mɔ, a ŋakoŋɔr dare dadɔkɔ kɛbof ka wɛcɛk waŋan. Ti t' ɛŋmentɛr a ŋanacɛpɛr dare dadɔkɔ akɔ antɔwosɛ kɛcɛŋkɛl toloku ta Kanu.

Pol kɔ Barnabas nde dare da Listar

⁸ Fum wɔlɔma enayi Listar pɔyɔne wɔbɔc, wɛcɔk wɔn wenafi. Kɔyɛfe nte aɲkom kɔ mɔ, ali ɔɲc-kɔt fe. Enande, ⁹ pɔc-cɔɲkɔl moloku ma Pol. Kɔ Pol eɲgbɔtne kɔ. Nte enɔɲk a wɔbɔc ɔyɔ kɔlan nke kɔntam kɔyɔc kɔ mɔ, ¹⁰ kɔ Pol olokɛ kɔ dim dɔpɔɲ: «Mɔyɛfe! Mɔcɔme wɛcɔk wam kɔrɔɲ, mɔlomp!» Kɔ wɔrkun nwe oyokne, k'eyɛfe k'ɛɲcɔme kɔkɔt.

¹¹ Kɔ kɔnay ka afum akakɔ ɲanɔɲk nte Pol ɔyɔ mɔ, kɔ afum kɔnay ɲampɛne cɔbebe ɲac-loku cɔLikayoni: «Canu cɔntɔɲkɔle afum kɔ cɔntɔr nnɔ ndorosul!» ¹² It' enasɔɲe ɲawe Barnabas «Sus», ɲawe Pol nkɔn «Hermɛs», bawɔ Pol nkɔn eɲc-cɛpɔɛne moloku. * ¹³ Wɔlɔɲɛne ka Sus enakɛɛ mura kɔ yɛnɛkɔs nde dɔkɔbɛɛ da kɔlɔ ka dɔkɔlɔɲne nke kɔyi nde dare dɔkusu mɔ. Pɔnabas kɔ kɔlɔɲne mi, nkɔn kɔ kɔnay ka afum nnɔ Pol kɔ Barnabas ɲayi mɔ.

¹⁴ Mba nte asom a Yesu Barnabas kɔ Pol ɲane ti mɔ, kɔ ɲawal-wali yamos yaɲan, kɔ ɲambɛɛ afum dacɔ ɲac-kule-kule: ¹⁵ «Anapa! Ta ake tɔ nɔyɔne tante-ɛ? Sɔna sɔ, afum ɲɔ sɔyɔne, palompɔs su tin tayi pɔmɔ nɔna. Sɔlok' un toloku tɔtɔt nte tɔɲsɔɲe nɔsak mes mɛyama-yama mame! Nɔkafɔlɔr Kanu fɔr nke kɔyi wɔyɛɲ mɔ, Kanu nke kɔlompɔs kɔm, antɔf kɔ kɔba, kɔ ca yɔkɔ yeyi ki mɔ fɔp. ¹⁶ Dɛtemp dɔkɔ dɛnɔcɛpɔr mɔ, Kanu kɔnawosɛne afum a tɔf ya doru fɔp ɲac-tam kɔcɔme dɔpɔ darɔɲ dɔkɔ ɲaɲfan mɔ. ¹⁷ Ali nte nkɔn Kanu kɔnatɔ-sak kɔc-mentɔr' un dɔtɔt dɔmɔyɔ ma Ki mɔ, bawɔ kɔɲc-sɔɲ un wɔcafɔn,

* **14:12** Dine da aKresi «Sus» enayɔne wɔbe ka canu, kɔ «Hermɛs» enayɔne wɔcɛpɔɛne kɔn moloku.

kæŋc-səŋe sə yəbəf yonu kəkom pəlarəm, kə kæŋc-səŋ un sə yeri yelarəm, kə kæŋc-las' un sə pəbotu dəbəkəc.» ¹⁸ Ali nte Pol kə Barnabas ŋanaloku moloku maməkə mə, pəcuca pənayi ŋa kəyamsər ka kənay kaŋkə kəlonŋe cəna nke ŋanafan kəyənne ŋa mə.

¹⁹ Kə aSuyif aləma ŋander kəyefe Antiyək ŋa Pisidi kə Ikoniyon mə, kə ŋasəp haŋ kə ŋantalər kənay ka afum akakə. Nte tə kə kənay ka afum aŋe ŋayefe kəcacas Pol. Tələpəs kə ŋaliŋəs kə haŋ dare kəsək, ŋacəm-cəmne a efi. ²⁰ Mba nte acəpse a Wəbe ŋanadenəŋkər Pol mə, k'eyefe, k'oluksərne dare. Dəckəsək kə ŋaŋkə dare da Dərbə, nkən kə Barnabas.

Kəlucus ka Pol kə Barnabas Antiyək atəf ŋa Siri

²¹ Nte Pol kə Barnabas ŋambəp dare da Dərbə kə ŋaŋcam dəndo toloku tətət ta Yesu. Kə ŋasətə di afum alarəm aŋe ŋanalaŋ teta Yesu mə. Nte tə kə ŋalək dəpə kəlucus ka Listər, Ikoniyon kə Antiyək ŋa Pisidi. ²² Kə ŋacəpəs acəpse darəŋ bəkək, ŋac-gbiŋər ŋa kəyine kəlan, ŋac-loku: «Kə səna, mēne səcəpərəne pəcuy pəlarəm a səc-bere nde dəbe da Kanu deyī mə.» ²³ Kə ŋayək-yekə ŋa abeki dəkəlonkanə fəp da alaŋ. Nte ŋalip kətola Kanu kə kəsūŋ mə, Pol kə Barnabas ŋasəŋ ŋa Wəbe nwe ŋanagbəkər kəlan mə kəbum kəjan. ²⁴ Kə ŋaŋcəpər dəpə da atəf ŋa Pisidi kə ŋambere atəf ŋa Paŋfili. ²⁵ Nte ŋalip kəluku toloku ta Wəbe dare da Pərke mə, kə ŋantor dare da Atali.

²⁶ Dəndo Atali, difə Pol kə Barnabas ŋanalek abil kə ŋaŋcali kəkə Antiyək ŋa Siri, dare nde anatolane ŋa kəmar ka Kanu teta yebəc nyē ŋanalip mə. ²⁷ Nte

ɲambere mɔ, kɔ ɲalonka alan a Antiyɔk fɛp, kɔ ɲalom tɔkɔ Kanu kɛnayɔne ɲa mɔ, kɔ tɔkɔ nkɔn Kanu kɛnasɔɲe atɔyɔne Suyif kɛlan mɔ. ²⁸ Pol kɔ Barnabas ɲawon dɛndo dare dadɔkɔ kɔ acɛpse a Wɔbe Yesu darɛɲ.

15

Kɔbɔpsɛne ka alan nde Yerusalem

¹ Afum alɔma ɲanayefe atɔf ɲa Yude, ɲac-tɔkse awɛɲc aɲa alan nte: Kɔ nɛntɔyɔ pakɛɲc' un pɛmɔ tɔkɔ tɔyɔ tokur ta Musa toloku ti mɔ, Kanu kɛfɔdewose kɛyac nu. ² Nte Pol kɔ Barnabas ɲaɲgbekɛlene kɔ arkun akakɔ kɛliɲɛne kɛɲan moloku mɔ, kɔ ɲantɔɲne a nkɔn Pol kɔ Barnabas kɛbɛp ka akin akin arkun akakɔ dacɔ, ɲakɔ Yerusalem kɔkɔ-nɔne moloku mamɔkɔ nnɔ asom a Yesu kɔ abeki a kɛlonkanɛ ka alan fɛr kirin. ³ Kɔ kɛlonkanɛ ka alan a Antiyɔk ɲasɔɲ ɲa daka nde pɛnamar a ɲayɔ teta marɛnt mɔ. Nte ɲaɲɛpɛr atɔf ɲa Fenisi kɔ atɔf ɲa Samari mɔ, kɔ ɲalomɛr ɲa nte atɔyɔne Suyif ɲaɲkafɛli bɛkɛc yaɲan nnɔ Wɔbe eyi mɔ, ɲac-sɔɲe awɛɲc aɲa alan fɛp pɛbotu. ⁴ Nte ɲambere Yerusalem mɔ, kɔ kɛlonkanɛ ka alan, asom a Yesu, kɔ abeki a kɛlonkanɛ ɲambaɲ ɲa. Nte tɔ Pol kɔ Barnabas ɲalom tɔkɔ Kanu kɛnayɔ fɛp kɔ ɲa mɔ.

⁵ Awa kɔ aFarisi alɔma aɲe ɲanayɔne alan mɔ ɲayefe kɔ ɲaloku: «Pɛmar pakɛɲc atɔyɔne Suyif, pagbiɲɛr ɲa sɔ kɛlelɛs sariye sa Musa.»

⁶ Asom a Yesu kɔ abeki a alan aka Yerusalem ɲanabɔpsɛne kɔkɔ-mɔmɔn ka tes tatɔkɔ. ⁷ Nte kɛgbekɛlene kɛwon ɲa dacɔ mɔ, kɔ Piyer eyefe k'oloku: «Arkun, awɛɲc im aɲa, nɛɲɛre ti: A pɛwon nte Kanu kɛnayɛk-yɛk im nɛna dacɔ kɛcam ka

toloku tətət ta Yesu, nte tənşəne atəyənə Suyif ηatam kəne ti kə kəlan ti mə. ⁸ Kanu kəncərə bəkəc ya afum, Ki yati kəmentər a kəmban atəyənə Suyif, bawo kəsən ηa sə Amera Nəcempi pəmō səna. ⁹ Ali kəgbey kəfet engbey fe su kə atəyənə Suyif, bawo kəlan k' ɔsəkəsə ηa bəkəc. ¹⁰ Ndekəl oη, ta ake tō nəfan kədəkətərə Kanu-ε? Nte nəfan kəsarsər acəpsə a Yesu tes tocu nte, kəyefe atem asu han səna yati səntətam kəsare mə. ¹¹ Mba səlan a andeyac su kəmar ka Wəbe Yesu disre pəmō ηa atəyənə Suyif.»

¹² Kənay ka afum fəp ηanacan k, k'ənçəkəl oη moloku ma Barnabas kə Pol. Kə ηaləm mes mēwəy-wey kə mēgbəkərə mme Kanu kənasəne ηa kəyō atəyənə Suyif dacō mə. ¹³ Nte ηalip kəloku mə, kə Sak endenər: «Awənç im anη! Nəcəkəl im! ¹⁴ Simən ɔləm nte təcək-cəkə Kanu kənader kəyek-yek təf ya doru fəp dacō, afum ane ηayənə akən mə. ¹⁵ Itō moloku ma sayibe-e mosolne kə moloku ma Simən pəmō nte ançic ti mə:

¹⁶ «Kə Wəbe oloku: «Kə tantə tençepər-ε, indeder sə. Indeyekti sə abal ηa Dawuda nne ηenatempene mə, indeyekti samba sa abal ηanəkə, Indecəmbər ηi sə ηolomp,

¹⁷ nte tənşəne afum aləpəs ηaten ina Wəbe mə. Ey, dətəf fəp nyε anakorne tewe tem mə.»

Wəbe oloku tantə, nwe ənyō mes mme

¹⁸ ançərə tem nte pənanon mə.»*

¹⁹ It' ɔsəne nte, ina Sak, inwose sə a ta patərəs atəyənə Suyif ane ηantəfərne nnō Kanu kəyi mə.

²⁰ Mba pacice ηa a ηakəmərne pətō-cemp mpe pəyefe nnō kətola mērənka kəyi mə, kə dalakō, kə kəsəm

* **15:18** Amos 9:11-12

ka sem nye antofay mo, nakemarne so kamun mecir. ²¹ Kayefe detemp dɔcɔkɔ-cɔkɔ, Musa ɔyɔ sadare fɛp afum aɲe ɲaloku tetɔn mo, bawo aɲkaraɲ Tawureta tɔn dɔsɔk o dɔsɔk da kaɲesam nde dakətola Kanu da aSuyif.»

Areka ɲakɔ anakenɛ alaɲ atɔyɔnɛ Suyif mo

²² Asom a Yesu kɔ abeki kɛbɛp ka kɛlonkanɛ ka alaɲ Yesu kɔr-kɔr ɲande ɲamɔmɔn a pɛmar payek-yek ɲa dacɔ afum alɔma akɔ pɛmar a pasom Antiyɔk mo, kɛberɛnɛ ka Pol kɔ Barnabas. Ti disre kɔ ɲayek-yek afum mɛrɛɲ aɲe ɲanatɔmpɛr delel awɛɲɔ aɲa dacɔ mo: Yudas wɛkɔ aɲɔ-we so Barsabas mo, kɔ Silas. ²³ Kɔ ɲasom ɲa kɔ areka nye:

«Awɛɲɔ anu, asom a Yesu kɔ abeki kɔ alaɲ ɲaɲɔcɛ nu areka, nɛna awɛɲɔ su aɲa aka Antiyɔk, aka Siri, aka Silisi aɲe ɲantɔyɔnɛ Suyif mo:

Sɔyif un! ²⁴ Sɔnɛ a afum asu alɔma aɲe ɲawur nno ndorosu mo, ɲantɔrɛs nu kɔ ɲampɛmpɛ nu moloku maɲan, mme sɛntɔsom ɲa mo. ²⁵ Nte sɛnenɛnɛ akɔ sɛntɔɲnɛ ti mo, itɔ sɛnɛɲk fɔ pɛntesɛ sɔyek-yek afum, sɛsom ɲa nde nɔyi mo, kɛberɛnɛ ka Barnabas kɔ Pol, aɲe sɛmbɔtɛr mo, ²⁶ afum aɲe ɲaɲcamɔs kiyi kɛɲan doru tewe ta Wɔbɛ Yesu Krist mo. ²⁷ Itɔ sɛsom Yudas kɔ Silas ɲakɔ ɲalok' un nte teyi areka ɲaɲɛ disre mo.

²⁸ Pɛnabas Amɛra Nɛcɛmpɛ kɔ sɔna sɔ, a pɛntesɛ fɛ a sɛnuɲkɛr nu mes mɔkɔ nɛntɔtam kɛsarɛ mo, mɛnɛ mes mɔkɔ mɛmar nu kɛsumpɛr mo: ²⁹ Ta nɛsam sɛm nye alonɲɛnɛ mɛrɛɲka mo, nɛbɔlɛnɛ mecir kɔ sɛm nye antofay mo, nɛbɔlɛnɛ sɔ dalakɔ. Pɛmar nɛkɛmarnɛ mes mamɔkɔ fɛp.

Kanu kɛsɔɲɛ a nɛtamnɛ.»

³⁰ Nte anasak asom aɲe mɔ, kɔ ɲawurne kəkɔ Antiyɔk. Kɔ ɲaɲkɔ ɲalɔɲka di alaɲ, kɔ ɲasɔɲ ɲa areka ɲaɲɔkɔ. ³¹ K'aɲkaraɲ ɲi kɔ pəmbɔt ɲa, bawo areka ɲaɲɔkɔ ɲenacəpəs ɲa bəkəc. ³² Yudas kɔ Silas aɲe ɲanayɔne sɔ sayibe-e mɔ ɲaɲc-gbiɲər awɛɲc aɲa alaɲ kɔ ɲacəpəs ɲa sɔ bəkəc dəmoloku mɛlarəm. ³³⁻³⁴ ɲanayi dəndo Antiyɔk haɲ, kɔ awɛɲc aɲa alaɲ ɲatolane ɲa marənt moforu, kɔ afum a Antiyɔk ɲasak ɲa kəlukuɲs nde asom aɲa ɲayi mɔ. ³⁵ Mba tɛm tatəkɔ Pol kɔ Barnabas ɲanayi Antiyɔk, kəberɛne kəɲan kɔ afum alarəm alɔma, ɲac-təkse, ɲac-cam sɔ toloku tɔtɔt ta Wəbe.

Pol kɔ Barnabas ɲaɲgbeyɛne

³⁶ Nte mataka mɔlɔma mɛɲcɛpər mɔ, kɔ Pol oloku Barnabas: «Səluksərne səkɔ-ɲaɲk awɛɲc su aɲa sədare nse sənadəɲk toloku ta Wəbe mɔ, nte tɔɲsɔɲe səcəre nte ɲayi mɔ, kɔ təkɔ ɲasumpər toloku tatəkɔ mɔ. ³⁷ Barnabas nkɔn ɛɲc-faɲ kəkenɛne Saɲ, wəkɔ aɲwe sɔ «Mark» mɔ. ³⁸ Mba Pol nkɔn ɛnawose fɛ ti, ɛnacɛm-cɛmne a pəmar fɛ kələkɛne Mark, bawo dəndo Paɲfili Mark ɛnasak ɲa pəfati kəcəmbər ɲa kəkɔtɛne ka yebæc yəkɔ anasom ɲa mɔ. ³⁹ Kəgbəkəlɛne kəɲan kəɲayɛɲk haɲ kɔ tɔsɔɲe ɲa kəgbeyɛne. Nte tɔ kɔ Barnabas ɛlek Mark kɔ ɲambeke debil kɔ ɲaɲcali kəkɔ Sipər. ⁴⁰ Nte Pol ɛnayɛk-yek Silas mɔ, awɛɲc aɲa alaɲ ɲantolane kɔ, ɲac-tola Wəbe a pəbum ɲa kəmar kɔn disre, kɔ ɲaɲkɔ. ⁴¹ Kəkɔ kəɲan, kɔ ɲaɲcali tɔf ya Siri kɔ Silisi, ɲac-cəpəs alaɲ aka di bəkəc.

16

Timote ɛɲcəmbər Pol kɔ Silas

¹ Pol enabere dare da Derbe, k'ɔŋkɔ sɔ Listar. Dando wæcepse Yesu darəŋ wəɔma enayi pac-we kɔ Timote, kere pəyɔne wəSuyif nwe enader pəlan Yesu mɔ, mba kas pəyɔne wəkresi. ² Awɛŋc aŋa alaŋ aka Listar kɔ Ikoniyon ŋanatəŋne kəyɔ kən mes mətət. ³ Kɔ Pol efaŋ kəkekəre Timote, k'elek kɔ k'ɛŋkəŋc teta aSuyif akɔ ŋanayi atɔf ŋaŋkɔ mɔ, bawo fəp fənacəre a Timote kas wəkresi enayi. ⁴ Sədare nse ŋaŋc-cepər mɔ, ŋaŋc-lukse moloku mme asom a Yesu kɔ abeki alaŋ a Yerusalem ŋanasom ŋa kəkətene mɔ, nte təŋsəŋe alaŋ atəyɔne Suyif ŋacəme mi darəŋ mɔ. ⁵ Alonkanə alaŋ ŋac-cəpəs bəkək kəlan disre, ŋac-bereŋe kəla dəsək o dəsək.

Pol enasətɔ kənəŋk kəyefe dareŋc

⁶ Nte Amera Nēcempi ŋa Kanu ŋeyamse Pol kɔ Silas kəloku toloku tətət ta Kanu atɔf ŋa Asi mɔ, kɔ ŋaŋcali atɔf ŋa Firiki kɔ atɔf ŋa Kalat. ⁷ Nte ŋalətərne atɔf ŋa Misi mɔ, kɔ ŋasəp kəkɔ atɔf ŋa Bitini, mba Amera ŋa Yesu ŋenawosene fe ŋa ti. ⁸ Kɔ ŋasolne atɔf ŋa Misi kɔ ŋantor dare da Torowas. ⁹ Pibi disre kɔ Pol əsətɔ kənəŋk kəyefe ka dareŋc. Ti disre, wəka Masedon pəcəme kɔ kəsək pəc-letsene kɔ: «Məder Masedon, məmar su!» ¹⁰ Pol enadesətɔ kənəŋk kəŋkɔ, kɔ sənten katina kəkɔ ka atɔf ŋa Masedon, səc-boc ti a Kanu kəwe su kəkɔ-cam di toloku tətət ta Yesu.

Ludy kəlan kən Wəbe Yesu

¹¹ Kɔ səyefe Torowas kɔ səyekti abela kɔ səntefərne kəkɔ ka Samotiras, dəkəsək kɔ səmbere Neyapoli. ¹² Kɔ səyefe dando, kɔ səŋkɔ Filipi, dare dəpəŋ da atɔf ŋa Masedon dəlɔma nde aka Rom

alaræm ñanandε mǝ. Kǝ sǝnacepǝrεnε mataka mǝlǝma dare dadǝkǝ.

¹³ Dǝsǝk da kǝñesǝm kǝ sǝwur dare dǝkusu kǝñgbǝkǝ kǝsǝk, ndε sǝnacεm-cεmnε kǝfǝ nkε sǝntam kǝtola Kanu mǝ. Kǝ sǝndε kǝlok-lokǝr aran añε ñanalǝñkanε di mǝ. ¹⁴ Wǝran wǝlǝma εnayi ña dacǝ pac-we kǝ Ludy, pǝc-camǝs cǝloto ca karε. Pakom kǝ dare da Tiyatir. Wǝyek-yekǝs Kanu εnayi. Pǝc-cǝñkǝl su, kǝ Wǝbε εñgbiti kǝ abǝkǝc, ntε tǝñsǝñε kǝ kǝc-ne bel-bel mǝloku mmε Pol oñc-loku mǝ. ¹⁵ Ntε anagbǝt kǝ dǝromun teta Kanu mǝ, Ludy kǝ aka kǝlǝ kǝn disrε mǝ, k'ewε su kǝyi ndε ndǝrǝn mataka mǝlǝma, pǝc-tola: «Kǝ nǝñcεm-cεmnε fǝ ilañ Wǝbε bel-bel-ε, nǝder nnǝ nderem, nǝyi nnǝ kǝ sǝna.» K'elεtsenε su kǝyi di.

Kǝcǝñǝr ka Pol kǝ Silas ndε bili ba Filipi

¹⁶ Dǝsǝk dǝlǝma sǝc-kǝ dǝkǝtola Kanu da aSuyif, kǝ wǝyecǝra wǝcar wǝlǝma ender pǝbǝp su, pǝyǝ ñǝñk ññε ñǝñsǝñε kǝ kǝloku ntε tender mǝ. Wǝyecǝra nwε oñc-sǝtǝnε ti abε ǝn pǝsam pǝlaræm teta kǝloku kǝn mes mmε mender mǝ.

¹⁷ Kǝ wǝyecǝra nwε εñcǝpse su darǝñ Pol kǝ sǝna, pǝc-kulε-kulε: «Afum akanε acar a Kanu nkε kǝyi darenç mǝ ñǝ! Dǝpǝ da kǝyac dǝ ñayi kǝmentǝr un!»

¹⁸ Ntε wǝyecǝra ǝyǝ mes mamǝkǝ mata mǝlaræm mǝ, kǝ tǝlǝlǝs Pol dis. K'εñkafǝlε, k'oloku ñǝñk: «Tewε ta Yesu Krist ilok' ǝm, mǝwur wǝyecǝra wǝkawε dǝris!» Gbǝñcǝna babǝkǝ kǝ ñǝñk ñǝñkǝ ñowur kǝ dǝris.

¹⁹ Ntε abε ǝn ñanǝñk fǝ tǝsǝtǝnε tanǝan pǝsam tǝsǝlǝr ña mǝ, kǝ ñasumpǝr Pol kǝ Silas, kǝ ñañkεkǝrε ña ndε abanǝka ña dare dacǝ abε a dare fǝr kirin.

²⁰ Kɔ ɲaɲkɔ ɲamentər ɲa aboc kiti, ɲac-loku: «Afum akanɛ pəyama-yama pɔ ɲayi kəbersɛnɛ dare dosu. ASuyif ɲɔ ɲayɔnɛ, ²¹ aɲɛ ɲayi kəcam məyɔ maɲan mme pəmar fɛ su kəwosɛ kəyɔ ka mi, sənə aɲɛ səyɔnɛ aka Rom mə.» ²² Kɔ kənay ka afum ɲayɛfɛ kɔ ɲaɲcəmɛ ɲa dəbəkɛc. Kɔ aboc kiti a dare dadəkɔ ɲawurɛ ɲa yamos, k'asutɛ ɲa cəɲgban-gban. ²³ Ntɛ alip kəsut ɲa pəlarəm mə, kɔ ɲambɛr ɲa dəbili, kɔ abɛ ɲaloku wəbum bili a pəkɛmərɛnɛ ɲa bel-bel. ²⁴ Ntɛ wəbum bili ene moloku maməkɔ mə, k'ɛmbɛr ɲa ndɛ bili mbɛ ɲantətam kəwur mə, k'ɔɲkotərənɛ ɲa wəcək məmbɔɲk ma tək.

²⁵ Cɛk-cɛk cəndɛbəp, Pol kɔ Silas ɲac-tola Kanu, ɲac-lɛɲəs mɛlɛɲ mɔkor-kɔrɛ Kanu, kɔ ayi dəbili ɲaɲnɛ sim səɲan. ²⁶ Gbəɲcana babəkɔ kɔ antɔf ɲeyikcɛ pəpɔɲ, kɔ təsɔɲɛ kəlɔ ka bili tantɔf kəcɛkəlɛ. Kɔ cumba fəp cəɲgbite, kɔ gbekcɛ fəp yɔɲkɔɲɛ. ²⁷ Kɔ wəbum bili entimɛ, k'ɛnəɲk ntɛ cumba ca bili cəɲgbite mə, k'owurɛ dakma dən pəc-kɔ kədifnɛ, bawo ɛnacɛm-cɛmnɛ a afum aɲɛ ambɛr dəbili mə ɲayɛksɛ. ²⁸ Kɔ Pol ɔɲkule-kulɛ pəpɔɲ: «Ta məyɔnɛ pələc, səyi nnɔ fəp fosu!»

²⁹ Kɔ wəbum bili ewɛ nɛɲc, k'ɛmbɛrɛ katəna-katəna, k'ɔɲkɔ pətɛmpɛnɛ fɔr ya Pol kɔ Silas kirɲ, pəc-yikcɛ kənɛsɛ disrɛ. ³⁰ K'owurɛnɛ ɲa ndɛ doru k'eyif ɲa: «Abɛ, cəke cɔ pəmar iyɔ ntɛ tendɛyac im mə-ɛ?»

³¹ Pol kɔ Silas ɲaloku kɔ: «Məlan Ʋəbɛ Yesu, andekɔ-yac əm, məna kɔ aka kəlɔ kam disrɛ fəp.»

³² Kɔ ɲaloku kɔ toloku ta Ʋəbɛ, kɔ afum akɔ ɲanayi ndɛ kəlɔ kən mə fəp. ³³ Pibi papəkɔ kɔ wəbum bili ɛlɛk ɲa, k'ɛɲkɛkərə ɲa kəkɔ-yak gbali yaɲan. Wəbum bili kɔ afum ɔn fəp ɲasətɔ gbəɲcana babəkɔ kəgbət

dæromun teta Kanu. ³⁴ K'empene ña nde ndæran, k'engæmbær amesa, kō ñawolæs kō aka kælō kæn disre pæbotu pa kælaj kæn Kanu.

³⁵ Nte dec dæsæk mō, kō aboc kiti a dare ñasom afum añan alōma kækō-loku wæbum bili: «Mæsak afum akanε.» ³⁶ Kō wæbum bili olukse moloku mamōkō Pol: «Aboc kiti a dare ñasom afum nnō iyi mō, a isak' un. Awa næwur nækone bækæc yoforu.»

³⁷ Mba kō Pol oloku ña: «Nte ñalip on kæsut su fæ ya afum kirin mō, ta añkiti su-ε, sæna añe sæyone aka Rom mō, ñaber su dæbili. Ndekæl on yök-yök yō ñandefañ kæsak su ba? Tatōkō tōfōyi, ñader ña sërka ñasak su!»

³⁸ Kō asodar ñañkō ñalukse moloku mme aboc kiti, kō ñanese nte ñanane a Pol kō Silas aRom ñō ñayone mō. ³⁹ Kō aboc kiti a dare ñander ñaletsenε Pol kō Silas kəñañne, kō ñasak ña. Ñac-loku a ñawur dare dandε. ⁴⁰ Nte ñawur dæbili mō, Pol kō Silas ñañkō ndena Ludy. Kō ñanəñk awenç aña alan, kō ñacæpæs ña bækæc. Kō ñasumpær dæpō, kō ñañkō.

17

Pol kō Silas nde dare da Tesaloni

¹ Nte ñañcepær Añfipoli kō Apoloni mō, kō ñambere dare da Tesaloni, nde aSuyif ñanayō kælō ka dækætola Kanu mō. ² Kō Pol əñkō pæmō tōkō əñc-yō mō, dæsæk denesəm maas ñac-gbækælene dæyecicæs yecempi kō ña. ³ Pol enç-mentær ña kæsæk pæs dækitabu a pənamar dis dælōl Krist, a pædeyefe afi daco. Pol onç-loku ña: «Yesu nwe inçamær nu tetøn mō, nkæn əyone Krist, wæbe nwe Kanu kəyək-yək mō.» ⁴ Anasεp hanj kō añkafæli alōma ña daco kō

ɲalan ti, kɔ ɲaɲcɛmɛ moloku ma Pol kɔ Silas darɛɲ, kɛbɛp ka akor-koru Kanu aKresi alarɛm, kɛlɛkɛnɛ sɔ aran abeki alɔma.

⁵ Mba kɔ aSuyif aka dare da Tɛsaloni alɔma ɲayɔ kɛraca. Kɔ ɲalɔɲka afum alɛc alɔma dɔpɔ dacɔ, kɔ ɲayekti pɛyama-yama dare disrɛ. Kɔ ɲaɲkɔ ɲamɛpɛnɛ kɛlɔ ka Yason, ɲac-tɛn Pol kɔ Silas kɛkɛkɛrɛ ɲa kɛnay ka afum fɔr kirinɲ. ⁶ Ntɛ ɲantɔnɛɲk Pol kɔ Silas mɔ, kɔ ɲalinɔs Yason kɔ awɛɲc aɲa alan alɔma fɔr ya abɛ a dare kirinɲ. ɲac-kulɛ: «Afum akanɲɛ ɲaɲkafɛli-kafɛli doru dandɛ fɔp mɔ, ɲayi oɲ nnɔ, ⁷ kɔ Yason nkɔn embanɲ ɲa!» Afum akanɲɛ fɔp ɲaɲcɛ moloku mɛmɛ wɛbɛ wɛka tɔf ya Rom fɔp oloku mɔ, ɲac-loku a wɛbɛ wɛlɔma eyi, pac-we kɔ Yesu!» ⁸⁻⁹ It' enasɔɲɛ ɲayekti pɛyama-yama kɛnay ka afum dacɔ. Ntɛ abɛ a dare ɲane ti mɔ, ɲambanɲɔr Yason kɔ awɛɲc aɲa alan pɛsam, kɔ ɲasak ɲa.

Pol kɔ Silas nde dare da Bere

¹⁰ Pibi papɔkɔ disrɛ kɔ awɛɲc aɲa alan ɲasak Pol kɔ Silas kɛkɔ dare da Bere. Ntɛ ɲambɛrɛ di mɔ, kɔ ɲaɲkɔ nde kɛlɔ ka dɛkɛtola Kanu da aSuyif. ¹¹ Akakɔ ɲanabɔt mes ɲatas aka Tɛsaloni, kɔ ɲaɲcɛɲkɛl toloku ta Kanu bel-bel pɛbotu disrɛ. ɲac-kɔkɛ sɔ kitabu bel-bel dɔsɔk o dɔsɔk kɛcɛrɛ kɔ pɛyɔnɛ fɔ moloku min mayi mɔ kɔ tɔkɔ Pol kɔ Silas ɲaɲloku ɲa dɛkɛtola Kanu mɔ. ¹² Kɔ afum alarɛm ɲa dacɔ ɲayɔnɛ alan, kɛlɛkɛnɛ aran aKresi aɲɛ ɲanabɛk dɛkɛcɛmɛ mɔ, kɔ arkun alarɛm.

¹³ Mba ntɛ aSuyif aka Tɛsaloni ɲanadɛcɛrɛ a Bere sɔ Pol eyi kɛcam toloku ta Kanu mɔ, kɔ ɲander sɔ dɛndɔ kɛdɛyekti pɛyama-yama ɲabɛr kɛnay ka afum mɛr. ¹⁴ Kɔ awɛɲc aɲa alan ɲambɛlkɛr kɛkɛkɛrɛ

Pol kɛca ka dɛkɛba, mba Silas kɔ Timote ɲayi dɛndo Bere. ¹⁵ Afum aɲɛ ɲanasolɛ Pol mɔ, ɲanakekɛrɛ kɔ haɲ dare da Atɛn. Dɛkɛlukus daɲan kɔ Pol osom ɲa nde Silas kɔ Timote ɲayi mɔ, a ɲabelɛr kɔ katɛna-katɛna.

Pol nde dare da Atɛn

¹⁶ Ntɛ Pol ɛɲc-kar Silas kɔ Timote nde dare da Atɛn mɔ, kɛnɛɲk ka dare dadɔkɔ dɛlarɛ mɛrɛɲka kɛnabɛr-bɛrɛ Pol dɛbɛkɛc. ¹⁷ Pol ɛɲc-gbɛkɛlɛnɛ kɔ aSuyif kɔ alɔma akɔ ɲanader kɛkor-koru nde kɛlɔ ka dɛkɛtola Kanu mɔ, pɛc-gbɛkɛlɛnɛ sɔ dɔsɔk o dɔsɔk kɔ afum akɔ ɲaɲc-yi nde abanɲka ɲa dare mɔ. ¹⁸ Acɛpɛ mɛtɛkɛ ma Epikuru kɔ ma Seno darɛɲ alɔma ɲander ɲacaɲ kɔ moloku. Alɔma ɲac-loku: «Wɛlɔk-loku ɔfɔ wɛkawɛ! Cɛke c' ɛfaɲ kɛlɔku tante?» Akɔ ɲac-loku: «Wɛkawɛ pɛwureɛnɛ pɛmɔ ntɛ endecam teta canu cɛcikɛra mɔ!» ɲanaloku ti bawo toloku tɔtɔt ta Yesu kɔ kɛyɛfɛ kɛn afi dacɔ kɔ Pol ɔɲc-loku.

¹⁹ Awa kɔ ɲalɛk Pol, kɔ ɲaɲkɛkɛrɛ kɔ tɛpɛsa mɛrɛ aɲc-we Areyopako mɔ kɛronɲ, kɔ ɲayif Pol: «Mɛlɔku su kɛtɛkɛ kɛfu kanɲɛ mɛyi kɛlɔku ta ki mɔ, ²⁰ bawo moloku mamɛ mɛyi kɛlɔku mɔ, mɛyɔnɛ lɛɲɛs yosu mofu. Sɛfaɲ kɛcɛrɛ tedisrɛ ta mi.» ²¹ Awa dɛmɛyɔ ma aka dare da Atɛn kɔ acikɛra aɲɛ ɲanayi di mɔ fɛp, ɲaɲc-cɛpɛrɛnɛ di tɛm taɲan fɛp kɛc-loku, kɔ pɛyɔnɛ fɛ ti-ɛ, ɲac-cɛɲkɛl moloku mofu.

²² Pol pɛcɛmɛ tɛpɛsa ta Areyopako kɛronɲ, k'oloku: «Arkun a dare da Atɛn, inɛɲk a afum aɲɛpɛr dinɛ bel-bel ɲɔ nɛyɔnɛ. ²³ Ntɛ indenakɔt dare donu mɔ, k'inɛɲk mɛrɛɲka monu, k'inɲkɛcɛ aɲgbip ɲonu ɲɛlɔma pacic ɲi ntɛ: «Ta kanu nkɛ

antacare ma.› Awa tes tako nanakor-koru ta nanacare ti ma, tatako yati t' inder kalok' un.

²⁴ Kanu nke kalompas doru ko daka nde doyo ma fap, nkon nwe oyone Wabe waka kom ko antaf ofotam kayi kalo kapon nke alompase waca wa fum teta kakor-koru kon ma. ²⁵ Waca wa fum wofotam kamar Kanu kayi, pamo nte kanfanar fum tolom ma. Nkon ompoce afum yeyine yanjan doru, kapeke kifir ko katore, kabap ka ca yelapas nye fap. ²⁶ Dafum wakin o Kanu kawure taf ya afum alapas a doru ane fap, nte tonsone nde antaf fap karon ma. Ko Kanu kananunkenekacic calancar ca taf yayako fap. Ko kalompas deran ko katan teren o teren disre. ²⁷ Kanu kanayo ti nte tonsone naten ko han nanank ko kabuma-buma disre ma, bawo Kanu kambale fe nwe o nwe. ²⁸ Nte to nane moloku mame: «Nkon asone su kayi doru, nkon asone su kacepe, nkon asone su kayi tante ayi ma.» Ito alense anu aloma naloku:

«Kabanda ka dokom da Kanu ko sana so sayi.»

²⁹ Ko poyone fo kabanda ka dokom don ko sana so sayi-e, pamar fe a pacem-cemne a Kanu kawurene ko kema, ko gbeti, ko poyone fe ti-e, tasar mpe fum encem-cemne k'empate deceraj don ma. ³⁰ Kanu kanacepsar fe afum ako nanayi tem nte anatacare mes ma, mba kafaj on afum a doru fap a nasakpar bakac. ³¹ Ko Kanu kambonoc dasak nde kandeda-boce afum a doru fap kiti kalompu ma. Kanu kanayek-yek fum nwe endeka-boc kiti kanjo ma, kanasone afum fap kacare wakayi nte kanayekti ko afi daco ma.»

³² Nte nane Pol pac-loku teta kayefe ka defi ma, ko aloma nayefe kafani ko, mba aloma naloku:

«Sandesə-cəŋkəl' əm kəloku ka tatəkə dəsək dələma.» ³³ Kə Pol owur ŋa dacə, k'ŋkə. ³⁴ Kə afum aləma ŋasumpər moloku mən kə təsəŋe ŋa kəyənə ka alaŋ Yesu, pəmə Denis wəka kəgba ka Areyopako, wəran wələma pac-we kə Damaris, kə afum aləma.

18

Pol nde dare da Kərənt

¹ Nte tatəkə tençepər mə, kə Pol eyefe dare da Aten k'ŋkə Kərənt. ² K'ŋkə pəbəp di wəSuyif wələma pac-we kə Akila, nwe anakom dare da Pənt mə, pətep kəc-der atəf ŋa Itali kə wəran kən Pirsila, bawo wəbe Kələd enaloku a aSuyif fəp ŋawur Rom. Kə Pol ŋkə pəbəp ŋa. ³ Nte tenasurene ŋapaŋne yebac yin yayi mə, kə eyi ndaraŋan, ŋac-bəc, ŋac-lompəs cəbal. ⁴ Dəsək da kəŋesəm fəp Pol eŋc-gbəkələne kələ ka dəkətola da aSuyif pəc-səp dəmoloku a aSuyif kə aKresi ŋawose kəcəme moloku mən darən.

⁵ Nte Silas kə Timote ŋanator Masedon mə, kə Pol eŋcəme oŋ gbəcərəm kəcəm ka toloku tətət, pəc-səŋe aSuyif kəlaŋ a Yesu əyənə wəbe nwe Kanu kəyek-yek mə. ⁶ Mba nte aSuyif ŋaŋc-gbəkəl kə ŋac-ləmsene kə mə, k'ŋkəŋ-kəŋər ŋa yamos yən teta kəyənəkəs kəŋan səbomp, k'oloku: «Doru donu deyi nu dəwaca! Kə ina, isək ti disre. Ndekəl oŋ, nda atəyənə Suyif indekə.»

⁷ Kə Pol eyefe di, k'ŋkə nda Titi Yusutu wəkorkoru Kanu wələma, nwe kələ kən kənasəŋkərene kə kələ ka dəkətola da aSuyif mə. ⁸ Krispəs, wəbe ka kələ ka dəkətola wələma enalaŋ teta Wəbe Yesu kə

aka kəlb kən disre fəp. Kə aKərənt alarəm ane nənç-cənçkəl mə nənayənə alan, kə anğbət nən dəromun teta Kanu.

⁹ Pibi disre kə Wəbe oloku Pol kənənçk disre: «Ta mənəsə! Məlok-loku, ta məcənç de, ¹⁰ bawo ina iyi kə mənə! Fum o fum əfətəp' əm kəca kəyə 'm tes tēlec, bawo iyə afum alarəm dare dandə disre.»

¹¹ Kə Pol eyi nən dacə teren tin kə yof camət-tin pəctəkse nən toloku ta Kanu.

¹² Təm tatəkə tə Rom dənədəs Kaliyən kəyənə ka wəbe nde atəf nən Akaya. Kə aSuyif aləma nənətənne kəyefərənə kə Pol, kə nənçkəre kə dənçkiti. ¹³ Kə nəloku: «Fum wəkawə, afum n' efan a nəcəmə dəpə da Kanu darən, nde dənçiyənə kə nde sariyə səloku mə.»

¹⁴ Pol eyefe kəkə-loku, mba Kaliyən oloku aSuyif: «Pəc-yənə a fum endif, kə pəyənə fə ti, tes tēlec tərən tələma təyə-ə, k'İNçənçkəl nu, nənə aSuyif! ¹⁵ Mba nte pəyənə fə dəmoloku, dəmewə, kə pəyənə fə ti, teta sariyə sonu nənə a sərka sə nəyi kəgbekələnə mə, nənə nən tatəkə təməmən. Ina intola fə kəyənə wəboc kiti kançə.» ¹⁶ Kə Kaliyən embələs nən dəndo dənçkiti. ¹⁷ Kə aSuyif nənçkə nənətəp Səstən wəbe wəka kəlb ka dəkətola Kanu waca, kə nənəyefə kəsut kə dəndo dənçkiti, mba Kaliyən ənawə fə ti ali daka.

Pol olukus Antiyək

¹⁸ Kə Pol owon dare da Kərənt mataka mələma, k'ender pələmbərənə awənç nən alan, k'elek abil kəkə atəf nən Siri, nkən, Pirsila kə Akila. K'ofonne domp nde dare da Sənçkəre kəmentər ka kəlip ka tes nte ənadermə teta Kanu mə. ¹⁹ Nte nambərə dare da Efesi mə, kə Pol əsak Pirsila kə Akila. Kə Pol ənçkə kəlb ka dəkətola da aSuyif kə nənçgbekələnə

kɔ ɲa. ²⁰ Kɔ akakɔ ɲantola kɔ kɛyi ka dɛndo dare danɲan kɛresna, mba ɛnawosɛ fɛ. ²¹ K'elembɛrɛnɛ ɲa pɛc-loku: «Indelukus nnɔ ndoronu kɔ Kanu kɛwosɛ-ɛ.» K'ɛlɛk abil dare da Efesi, ²² k'ontor dare da Sesari nde ɛnacɔp mɛrɛnt mɔn mɔ. K'ɛmpɛ kɛrɛs Yerusalem kɛkɔ-yif alan. Ntɛ elip mɔ, k'ontor dare da Antiyɔk ɲa Siri.

²³ Ntɛ tɛm tɔlɔma tɛɲɛpɛr mɔ, kɔ Pol ɔɲkɔ k'ɛɲɛpɛr atɔf ɲa Kalat kɔ Firiki pɛc-cɛpɛs acɛpɛ a Yesu bɛkɛc fɛp.

Apɔlɔs nde sɔdare sa Efesi kɔ Kɔrɛnt

²⁴ WɔSuyif wɔlɔma aɲc-we Apɔlɔs, ɛnader Efesi. Dare da Aleksandɛr* dɔ anakom kɔ, fum wɛcɛrɛ kɛlok-loku ɛɲayi, pɛcɛrɛ sɔ kitabu bel-bel. ²⁵ Dɔpɔ da Wɔbɛ dɔ anatɛksɛ kɔ, kɔ kɛsumpɛr ka mes bel-bel, kanɛe k' ɔɲc-lokɛ, pɛc-tɛksɛ teta Yesu, mba mɛnɛ kɛgbɛt dɛromun ka Saɲ gbɛcɛrɛm kɔ ɛnacɛrɛ. ²⁶ K'ɛyɛfɛ kɛlok-lokɛ kɛlanɲ disrɛ nde kɛlɔ ka dɛkɛtola da aSuyif. Ntɛ Pirsila kɔ Akila ɲane kɔ kɛlok-loku mɔ, kɔ ɲalɛk kɔ ndaranɲan, kɔ ɲamberɛnɛ kɔ kɛtɛksɛ kɛcɛrɛ kɛɲkɔ kɛnabut kɔ teta dɔpɔ da Kanu mɔ.

²⁷ Ntɛ Apɔlɔs ɛnacɛm-cɛmɲɛ kɛɛpɛr ka Akaya mɔ, kɔ awɛɲc aɲa alan ɲaɲgbiɲɛr kɔ. Kɔ ɲaɲɛɛ acɛpɛ a Yesu darɛɲ aɲɛ ɲayi Akaya mɔ areka, ɲac-loku ɲa kɛbanɲ kɔ bel-bel. Ntɛ embɛrɛ mɔ, k'ɛntɛsɛ afum aka di, akɔ kɛmar ka Kanu kɛnasɔɲɛ kɛyɔnɛ alan mɔ. ²⁸ Bawɔ fɛnɔntɛr fɔ Apɔlɔs ɛɲc-gbɛkɛlɛ aSuyif fɔr ya afum alarɛm kirinɲ pɛsɔɲɛ ɲa kɛcɛrɛ

* **18:24** Aleksandɛr, dare dɔpɔɲ nde Misira nde afum alarɛm a doru fɛp ɲaɲkɔ kɛtɛkɛs mes.

dakitabu a Yesu ayone wabe nwe Kanu kanayek-yek ma.

19

Pol nde dare da Efesi

¹ Tem nte Apalos enayi Korent ma, ko Pol nwe enacepar sadare sa karon ma, ontor dare da Efesi. K'embap di acepse a Wabe Yesu daraj aloma.

² K'eyif na: «Nanasoto Amera Necempi na Kanu kayefe nte nanayone alaj Yesu ma ba?»

Ko nalukse Pol: «Santane fe yati teta Amera Necempi.»

³ Ko Pol eyif na so: «Ko kagbat daromun kare ko nasoto-e?»

Ko nalukse Pol: «Kagbat ka Sanj.»

⁴ Ko Pol oloku: «Kagbat daromun ka Sanj, kasakpar mera yati kanayi teta Kanu. Mba Sanj onj-oku afum a njalan wak endeder nkaj tadaraj ma, ito tatoko Yesu.» ⁵ Nte njane moloku mamako ma ko nasoto kagbat daromun tewe ta Wabe Yesu. ⁶ Ko Pol endenar na waca, ko Amera Necempi njender na, ko njayefe kaloku cusu nce njantocare ma, njac-danj so moloku matat mme Kanu kanasom na kadanj ma.

⁷ Arkun akako njanc-bap waco ko meraj.

⁸ Ko Pol embere kelo ka daketola da asuyif, pac-lok-loke di kabanse disre haj yof maas, pac-gbekelene, pac-sep kasaje afum kacare mes ma debe da Kanu. ⁹ Mba nte ayenki sabomp aloma njanc-fati kalan ma, njac-fani dapo da Wabe nno kanay kai ma. Ko Pol ombole na, k'elekene acepse a Yesu daraj aloma, ko njawenne kasak, ko njanjlok-lokarene dsak o dsak nde daketakse da Tirano. ¹⁰ Tatoko tenawon

meren merəŋ, kə təsəŋe aSuyif kə aKresi aŋe ŋanayi atəf ŋa Asi mə kəne toloku ta Wəbe.

Awut a Sefa

¹¹ Kanu kəŋc-səŋe waca wa Pol kəyɔ mes mēwēy-wēy mme menacuca kənəŋk mə. ¹² Tenasəŋe pac-bəcəse acuy cəloto, kə pəyɔne fe ti-ε kəpol nke kəŋgbuŋene Pol mə, kə ayɔ ti-ε, docu doŋc-wur wəkayi, kə yəŋk yelec yoc-wur sɔ wəkayi dərɪs.

¹³ Kə aSuyif aləma ŋəŋkəs-kəs mofo melarəm, kə ŋatubucne Pol kəbeləs ka yəŋk yelec nnɔ acuy ŋayi mə, ŋac-loku: «Ilok' əm: Məwur wəcuy wəkawe tewe ta Yesu wəkə Pol eŋcam mə.» ¹⁴ Wələŋne wəpəŋ wəkə aSuyif wələma ənayi pac-we kə Sefa. Awut ən atemp camət-merəŋ ŋa ŋəŋc-yɔ məyɔ maməkə. ¹⁵ Mba kə ŋawak kəbeləs ŋəŋk ŋelec-ε, ŋi ŋoloku ŋa: «Yesu, iŋcəre kə. K'ŋnepəl sɔ bel-bel fum nwe Pol əyɔne mə, mba nəna, an'ɔ nəyɔne-ε?» ¹⁶ Kə fum wəkə ŋəŋk ŋelec ŋenayi mə eŋgbəpərne ŋa kəyefərəne, k'entam ŋa fəp k'ambopər-bopər atemp aŋe, kə ŋayekse fəp faŋan dis fos kə ŋasak kələ.

¹⁷ ASuyif kə aKresi aka dare da Efesi ŋəŋcəre toloku tatəkə, kə kənese kəyi ŋa fəp, kə ŋaleləs ŋi tewe ta Wəbe Yesu. ¹⁸ Afum alarəm aŋe ŋanawose kələŋ Yesu mə, ŋəŋc-der ŋaloku fər ya afum fəp kirin pələc mpe ŋəŋc-yɔ mə. ¹⁹ Kə afum akə ŋanayɔne dure mə, ŋəŋc-kere səbuk səŋan sa dure kə ŋəŋcəf si fər ya afum fəp kirin. Kəway ka səbuk sasəkə kə nabəp mənəmbəl ma gbeti wul wəco kəcamət (50.000). ²⁰ Ti disre kətam ka toloku ta Wəbe kəsam kə kəsətɔ fənəntər.

Pəyama-yama dare da Efesi

21 Nte tençepær mæ kə Pol olompæsne kəkə dare da Yerusalem pæc-cepærene təf ya Masedon kə Akaya. K'oloku: «K'injəbære Yerusalem-e, mēne idekəsə-məmən Rom.» 22 Kə Pol osom Masedon amar ən mērəŋ Timote kə Erasto, mba kə nkən Pol eyi mataka mələma atəf ŋa Asi.

23 Tem tatəkə tə pəyama-yama pəpəŋ pənayi Efesi teta dəpə da kəlan ka Wəbe Yesu. 24 Wəgbec wələma enayi di, pæc-we kə Demeteri, pæc-tubucne kəlompæs ka wələ wa tərənka mpe aŋc-we Artemi mæ. Agbec a wələ wa gbeti wawəkə ŋaŋc-sətəne wi daka dələrəm. 25 Kə Demeteri olonka agbec kə akə ŋaŋc-dine yebæc yayəkə mæ, k'oloku ŋa: «Arkun! Nəŋcære ti bel-bel a yebæc yayə y' andine. 26 Mba nənəŋk kə nəne a nnə Efesi kəbəp ka atəf ŋa Asi Pol pampə esep kəsəŋe afum alarəm kəlan haŋ pæc-kafəli ŋa mera kəloku a mērənka mme waca wa fum wolompæs mæ, bafə canu cə. 27 Moloku maməkə məntam kəsəŋe yebæc yosu kələce. Təsəŋe sə teta kələ ka tərənka Artemi təyə sə abəc. Afəde sə pæc-loku a Artemi tərənka a kanu kə, kanu kəran nke afum fəp ŋaŋkor-koru nnə atəf ŋa Asi, kə doru kər-kər mæ.»

28 Nte afum ŋane moloku maməkə mæ, kə metele məŋcepərər ŋa, kə ŋayefe kəkule-kule: «Artemi kanu ka Efesi kəyənə kəpəŋ!» 29 Kə pəyama-yama papəkə posumpər dare fəp, kətəŋne disre kə afum ŋambəpsene abanka ŋaŋan ŋəpəŋ. Kə ŋalijəs asol a Pol Kayus kə Aristarko, aŋe ŋanayefe Masedon mæ, kə ŋaŋkekære. 30 Pol enafəŋ kəkə-mentərne afum fər kirin, mba acepse a Wəbe darəŋ ŋanawosene fe kə ti. 31 Abə aləma a atəf ŋa Asi, aŋe ŋanayənə anapa a Pol mæ, ŋanasom afum nnə eyi mæ ŋac-letsene kə a

ta pəkə dāndo aban̄ka n̄an̄an n̄əp̄əŋ de!

³² Kə pəyama-yama p̄oŋc̄op afum dac̄ə, aŋe n̄ac-kul-kulene nte, akə n̄ac-kul-kulene təkə. Afum alarəm n̄a dac̄ə n̄anac̄əre fe nte o nte anabəpsene m̄ə. ³³ Kənay kan̄kə dac̄ə kə afum alōma n̄alōmər Aleksandər, nwe aSuyif alōma n̄anac̄əŋəs kəkə-lok-loku f̄ər ya afum kirin̄ m̄ə. Kə Aleksandər efek kəca, p̄əfan̄ kəlōk-loku p̄əyacne. ³⁴ Mba nte n̄anadenep̄əl a Aleksandər wəSuyif əyōne m̄ə, kə f̄əp̄ f̄əyefe kəkule-kule han̄ dec m̄erəŋ: «Artemi kanu ka Efesi kəyōne kəp̄əŋ!»

³⁵ Kə wəbe wəbōma wəka di entam kətorē-torē afum bəkəc̄ p̄əc̄-loku: «Arkun a Efesi, an' ət̄c̄ərə a dare da Efesi d̄ət̄omp̄ər kəbum ka kələ kəp̄əŋ ka kanu kosu Artemi kə terəŋka tən m̄p̄e pontor kəyefe dareŋc̄ m̄ə-ε? ³⁶ Fum əf̄ətam kəgbekəl tatəkə, p̄əmar n̄ənde n̄əcaŋk ta n̄əb̄lk̄ər kəyō nte o nte. ³⁷ Nte t̄əsək m̄ə, afum aŋe n̄əŋk̄ere m̄ə n̄aləsər fe kələ kosu kəp̄əŋ, n̄alōməs fe s̄ə kanu kosu Artemi. ³⁸ Kə Demeteri kə awēŋc̄ aŋa apan̄ne ən yebac̄ n̄ayō kəbōkene teta fum-ε, dəkəboc̄ kiti deyi kə aboc̄ kiti n̄ayi, dāndo p̄əmar n̄akə n̄abōkene! ³⁹ Kə n̄əyō s̄ə tobōkene tōlōma-ε, andekə-lomp̄əs ti p̄əm̄ə təkə sariye səlōku ti m̄ə nde aboc̄ kiti n̄an̄lōŋkan̄e m̄ə. ⁴⁰ Nəkembərne, bawo antam kəbōŋce su kəsəŋe p̄əyama-yama pamp̄e kəyi, teta mes mam̄e m̄eŋc̄ep̄ər de m̄əkə m̄ə, bawo ali tolōku s̄əf̄ətam kəs̄ət̄ə kəlōku nte t̄əsəŋe afum kəbəpsene tante m̄ə.» Nte wəbe elip kəlōku tatəkə m̄ə, k'oloku nwe o nwe kəluku nde ndərən.

20

Pol nde t̄əfyā Macedon kə Kresi

¹ Nte pəyama-yama pəsak mə, kə Pol ewene acepse a Wəbe darəŋ, k'əŋcəpəs ŋa bəkəc. Nte elip kələmbərne ŋa, k'ŋkə Masedon. ² Nte eŋcəpər atəf ŋaŋkə mə, k'əŋcəpəs alaŋ bəkəc dəmoloku melarəm, k'ender atəf ŋa Kresi. ³ K'eyi di yof maas. Tem nte enadefan kəyeki abela kəkə ka atəf ŋa Siri mə, k'asəŋe kə kəcəre a aSuyif ŋantəŋne kəyə kən pələc, k'əŋcem-cəmne kəluksərne sə dəpə da atəf ŋa Masedon. ⁴ Afum aŋe ŋanacəmbər kə mə, ŋanayəne: Sopateri wan ka Purus wəka Bere, Aristarko kə Sekondu aka Tesaloni, Kayus wəka Dərbə, Timote, Tikiko, kə Tirofimo aka atəf ŋa Asi. ⁵ Afum akakə ŋanayi su kirin kəkə, kə ŋaŋkə ŋakar su Torowas. ⁶ Kə sənə nte mataka ma kəsata ka cəcom cətəyə lebin meŋcəpər mə, kə səlek abil dare da Filipi. Mata kəcəmət disre kə səmbəp ŋa dare da Torowas, nde sənacepərəne mata cəmət-məreŋ mə.

Kəcəpər kələpəs ka Paul dare da Torowas

⁷ Tataka təcəkə-cəkə ta tataka toluksər, kə səlonkane kətəpi ka kəcom. Pol nwe pənamar kəkə dəcəkəsək mə eyi kəlok-loku ŋa, k'əmbəlsə moloku haŋ cək-cək. ⁸ Səlamp səlarəm sənayi dəndo dukulə da dareŋc dadəkə sənaləŋkane mə. ⁹ Wətemp wələma pac-we kə Eyutik enandə biŋkəli ba wunder kəroŋ tem tatəkə Pol oŋc-lok-loku mə. Kə mere meŋgbəpərne kə, k'entempene kəyefe dukulə dakəroŋ da maas. Aŋkələk kə, tetəŋne efi. ¹⁰ Kə Pol ontor, k'ŋkə pəsipne kə, k'ələk kə dəwaca, k'oloku: «Ta pəyi nu yama-yama. Eyi wəyeŋ!» ¹¹ Nte Pol empe sə mə, k'entepi kəcom kəsəm, k'oŋcop sə moloku mən haŋ dəsəka. Nte elip mə, k'ŋkə.

12 K'anƙere wɛtemp wɛkako pɛyi wɛyɛn, ko tɔyɔne tɛcɔpɛ bɛkɛc tɔpɔn.

Marant kayefe Torowas han Mileto

13 Sɛna, sɛnanunƙene kɛlek abil kɛko dare da Asɔs nde Pol ɛnaloku a sɛndekɔ-lek ko mɔ, bawo kɛroru k'ɛnafan kɛko. 14 Nte ɛnabɔp su Asɔs mɔ, ko sɛlek ko kɛko ka Mitilen. 15 Nte sɛyefe kɛcali dɛkɛba dɛndo mɔ, ko sɛmbere dɔckɔsɔk Kiyɔ. Dɔckɔsɔk damerɛn ko sɛnɔgbunɛne Samɔs, tataka ta maas ko sɛmbɔp Mileto. 16 Pol ɛnafan kɛcepɔr dare da Efesi takɔron ta ɛncɛmbɔrɛs di-ɛ, nte tɔnsɔnɛ ta owon sɔ Asi mɔ. Yerusalem ɛnc-bɛlkɛr kɛbɔp, ko tentam kɛyi-ɛ, a dɔsɔk da Pantɛkɔt dɛc-bɔp.

17 Tem nte ɛnayi Mileto mɔ, k'osom dare da Efesi kɛko-wene ko abeki a kɛlonkanɛ ka alaɛn aka di. 18 Nte nɛander kɛwe kɛn mɔ, ko Pol oloku nɛa nte: «Nɛncɛre fɔp fonu tɛko isumpɔr nu mɔ, kɛlek dɔsɔk dɔcɔkɔ-cɔkɔ nde ɛncɛmbɔr kɛcɛk atɔf nɛa Asi mɔ. 19 Imbɛce Wɛbe kɛtore banɛa disre, ic-bok, ic-tɔrɔ, bawo aSuyif nɛnc-fan kɛy' em pɛlec. 20 Tes o tes tentam kɛtesɛ nu iloku nu ti fɔr ya afum kirin kɛko han dɛwɔlɔ wonu disre, ali tin imɛnkɛr fe nu. 21 K'ɛnɔgbinɔr sɔ aSuyif ko aKresi kɛsɛkpɔr bɛkɛc nɛakafɛle nnɔ Kanu kɛyi mɔ, nɛagbɛkɛr Wɛbe kosu Yesu kɛlan.

22 Ndɛkɛl on Amera nɛa Kanu nɛsekɔt' im, Yerusalem ɛnkɔ. ɛncɛre fe nte tɔnkɔ-bɔp im di mɔ, 23 mɛne Amera Nɛcɛmpi nɛa Kanu nɛnɔlok' im dare o dare nte: A kɛtɔrɔ k'inder, pɛber' im dɛbili. 24 Teta ina, mes ma ina darɛn meyi, tɛfan ta ina tɔyɔne kɛkɛtɛne kɛsom nke asom im mɔ, mes mme Wɛbe Yesu olok' im kɛyɔ mɔ fɔp m' ifan kɛyɔ, nte tɔyɔne

kamentər sede sa toloku tatət kə kəmar ka Kanu mə.

²⁵ Ndekəl oŋ intas, iŋcərə a nəfəsə-nəŋk im, nəna fəp aŋe inacepər kəcam dəbe da Kanu mə. ²⁶ Ilip kəloku nu moloku fəp mme Kanu kənasom im kəloku nu teta kəyac konu mə. Kə nəntəyə oŋ təkə inatəks' on mə, te mi teyi fə sə ti, ²⁷ bawo iloku nu məfan ma Kanu fəp, ali tin iməŋkər fə nu. ²⁸ Nəkemərne nəna sərka kəbər ka alan aŋe ŋayi pəmə yəcəl nye Amera Nəcəmpi ŋa Kanu ŋəsəŋ nu kəkək mə. Nəkembərne kəlŋkanə ka alan a Kanu, mecir mən yati məsətəne ŋa. ²⁹ Iŋcərə a k'indekət-ε, afum alec ŋandətərəs kəlŋkanə konu pəmə calma cəwey-wey nce cəmbere cəntədəsak yəcəl mə. ³⁰ K'iŋcərə a aləma nəna dacə yati ŋandeyefə kəloku yem, nte təŋsəŋe acəpse alan ŋacəme ŋa darəŋ mə. ³¹ Nəde nəkemərne, ta nəpəler a meren mme maas pibi kə dan isak fə kəlök' un dəmeŋcər a nəkembərne!

³² Ndekəl oŋ isəŋ nu Kanu kə toloku ta kəŋaŋne kən. Toloku tatəkə tentam kəcəpəs' un bəkəc kə kəsəŋ on kə, nəna aŋe ŋayəne afum ən mə. ³³ Inafaŋ fə pəsam, inafaŋ fə kəma, inafaŋ fə yamos ya fum. ³⁴ Nəna yati nəŋcərə a waca wem wawe w' imbəcə kətən ka yeri yem kə ya afum aŋe iŋsole mə. ³⁵ Imentər nu a kə məŋbəc tatəkə-ε, mēne nəmar atəyə fənəntər. Məc-cəm-cəmnə moloku ma Wəbe Yesu, nkən nwe ənaloku: «Kəpocə kəŋcəpər kəsətə.» »

³⁶ Nte Pol elip kəloku moloku maməkə mə, k'əŋcəp suwu kətola Kanu kə ŋa fəp faŋan. ³⁷ Afum fəp kəbok disre ŋanəpsərne Pol dəkilim ŋac-cup kə, ³⁸ nənəfər dənanəŋkanə kəyi ŋa nte Pol ənaloku a

ɲafəsɔ-nəŋk kɔ mɔ. Ntɛ telip mɔ, kɔ ɲaŋcəmbər kɔ nde dəkətənta.

21

Pol əŋkɔ Yerusalɛm

¹ Ntɛ səmbaŋərnɛ ɲa mɔ, kɔ səyɛkti abɛla kəkɔ ka Kɔs. Dɔckɔsɔk kɔ səŋcɛpər sɔ haŋ Rodu, kɔ səyɛfɛ dɔndo kɔ səŋkɔ dare da Patara. ² Ntɛ səmbəp di abil ɲɛ ɲɛŋc-cali kəba kəkɔ ka ntende atɔf ɲa Fenisi mɔ, kɔ səmbɛkɛ ɲi, kɔ səŋcali. ³ Sənadɛtɛfərnɛ Sipər, kɔ səsak si kəca kəmeriya, kɔ səŋkɔ kəca ka atɔf ɲa Siri, kɔ səŋkɔ səpɛ dare da Tir nde pənamar abil ɲotore ca yəkɔ ɲɛnayɔ disrɛ mɔ. ⁴ Ntɛ sənabəp di acɛpɛ a Yesu mɔ, kɔ səyi di mata camət-mɛrəŋ. Kəcɔŋəs ka Amera ɲa Kanu disrɛ kɔ ɲaŋgbɪŋər Pol a ta pəpɛ Yerusalɛm. ⁵ Ntɛ kiyi kosu dɔndo kənalip mɔ, kɔ səŋkɔ. Kɔ alaŋ fəp ɲaŋcəmbər su, kəyɛfɛ aran kəbəp awut haŋ kɔ səwur dare disrɛ, kɔ səŋkɔ səcəp suwu dɔndo dɛgbɛp kətola Kanu. ⁶ Ntɛ sənalembərɛ ɲa mɔ, kɔ səmbɛkɛ debil, kɔ ɲa ɲalukus ndaraŋan.

⁷ Kɔ sənə, kələpəs kosu kəkət kɔ səmbɛkɛ dare da Tir kəkɔ ka dare da Pətolemay. Nde sənəkɔ səyif awɛŋc asu aŋa alaŋ mɔ, kɔ səŋcɛpərənɛ di dɔsɔk din. ⁸ Dɔckɔsɔk dɔ sənayɛfɛ di kəkɔ dare da Sesari. Dɔndo sənabɛrɛ kəlɔ ka Filip, wəcam ka toloku tətət, nwe ɛnayɔnɛ wəkin ka afum camət-mɛrəŋ aŋɛ anayɛk-yɛk Yerusalɛm mɔ. Kɔ səŋcɛpərɛnɛ dɔndo mata camət-mɛrəŋ. ⁹ Filip ɛnayɔ awut aran maŋkələ aŋɛ ɲanatɔ-cərə arkun mɔ, aŋɛ ɲaŋc-dəŋk moloku mɛmɛ Kanu kəŋc-mar ɲa kəcəm mɔ.

¹⁰ Ntɛ sənayi di matakə mɛlarəm mɔ, kɔ sayibɛ səlɔma səntor dare da Sesari kəyɛfɛ ka atɔf ɲa

Yude, pac-we kɔ Akabus. ¹¹ Nte eɲc-der nnɔ sɔyi mɔ, k'elek belet ba Pol, k'ɔŋkotne wecɛk kɔ waca. K'oloku: «Nɛcɛŋkɛl nte Amera Nɛcempi ŋa Kanu ŋoloku mɔ: Fum nwe ɔyɔ belet bambɛ mɔ, tante tɔ abɛ aSuyif alɔma ŋandekot kɔ Yerusalem, ŋaber kɔ atɔyɔne Suyif dɔwaca.»

¹² Nte sɔne toloku tatɔkɔ kɔ afum akɔ ŋanayi su kɛsɛk mɔ, kɔ sɛletsɛnɛ Pol ta pɔpɛ Yerusalem. ¹³ Mba kɔ Pol olukɛ su: «Ta ake tɔ nɛmbokɛ, nɛsɔŋ' em abɛkɛc kɛlɛcɛ-ɛ? Iwosɛ kɛkot kem, iwosɛ sɔ kɛfi kem Yerusalem teta tewe ta Wɔbɛ Yesu.» ¹⁴ Nte anasɛp kɔ antɔ-tam Pol dɛmoloku mɔ, kɔ sɛŋce kɔ. Kɔ sɛntola: «Kanu kɛsɔŋɛ tɛfanɔ ta Wɔbɛ teyi!

¹⁵ Nte sɛŋcepɛrɛnɛ mataka mamɔkɔ dare da Sesari mɔ, kɔ sɛlɔmpɛsɛnɛ, kɔ sɛlek dɔpɔ kɔpɛ ka Yerusalem. ¹⁶ Kɔ sɛsol kɔ acɛpɛ a Yesu alɔma kɔ sɛnder kɔyɛfɛ ka dare da Sesari. Kɔ ŋɛŋkɛkɛrɛ su nda fum wɛlɔma nwe pɛnamar sɔyi ndɔrɔn mɔ, pac-we kɔ Manasɔŋ. WɔSipɛr ɛnayi, ɛnayɔne wɛcɛpɛ wɛka Yesu darɔŋ kɔyɛfɛ nte pɛnawon mɔ.

Pol ndena Sak

¹⁷ Kɛbɛrɛ kosu Yerusalem, kɔ awɛɲc asu aŋa alan ŋasɛlɛnɛ su pɛbotu disrɛ. ¹⁸ Dɔckɔsɔk kɔ sɛsol kɔ Pol, kɔ sɛŋkɔ ndena Sak. Kɔ abeki a kɛlɔŋkanɛ ka alan a Yerusalem fɔp ŋambɛpsɛnɛ dɛndo. ¹⁹ Kɔ Pol ɛfaynɛ ŋa, k'eyɛfɛ kɛlɔmɛr ŋa tin tin tin mes fɔp mmɛ Kanu kɛnamar kɔ kɔyɔ aSuyif dacɔ mɔ.

²⁰ Nte ŋalip kɛcɛŋkɛl Pol mɔ, kɔ ŋayɛk-yekɛs Kanu. Kɔ ŋaloku Pol: «Mɛmɔmɔn, wɛɲc kosu, afum asu wul wɛlarɛm ŋayɔne alan Yesu ŋasumpɛrɛnɛ sɔ sariyɛ waca mɛrɔŋ. ²¹ Awa aSuyif alɔma ŋacɛm-cɛmmɛ kɛnɛ a kɛtɛkɛ kam disrɛ a mɛloku aSuyif

anɛ ɲayi afum acuru dacɔ mɔ a ɲasak sariye sa Musa: Ta ɲakəɲɔ awut, ta ɲacəme mɔyɔ mokur ma aSuyif darəɲ. ²² Cəke c' andeyɔ-ε? Bawo ɲaɲkɔ-ne a mənder nnɔ. ²³ Awa mɔyɔ təkɔ səndelok' əm mɔ. Səyɔ nnɔ arkun maɲkələ anɛ ɲanasəɲ Kanu temer mɔ. ²⁴ Mələk ɲa, nəkɔ kələ kəpəɲ ka Kanu, məsəkəsne kɔ ɲa. Kɔ məwose-ε, mələk kəwure pəsam pa kəway kəɲan ka kəlɔɲne, nte tɔɲsəɲe ɲafonne səbomp mɔ. Ti disre fəp fəndetam kəcərə a mes məkɔ asəɲe ɲa kələɲ tetam mɔ fəp mɔyɔne fe kaɲce, a mənə sɔ yati məleləs teta sariye sa Musa. ²⁵ Nte tɔyɔne ta atɔyɔne Suyif anɛ ɲayɔne alan mɔ, sənəɲk fɔ pəntese kəcice ɲa reka kəboce ɲa tɔɲc: A ta ɲasəm sem nyɛ alɔɲnene molom mɔ, ta ɲadi mecir, ta ɲasəm sem nyɛ antəfay mera mɔ, ta ɲasumpər dalakɔ.»

²⁶ Dɔckəsək kɔ Pol elek afum anɛ, kɔ ɲaɲcop kəsəkəsne, k'emberɛ kələ kəpəɲ ka Kanu disre, k'ɔɲkɔ pəboɲc dəsək ndɛ kəsəkəsne kəɲan kəndelip mɔ, kɔ dəsək ndɛ andelonɲene nwe o nwe mɔ.

Kəsumpər ka Pol nde kələ kəpəɲ ka Kanu disre

²⁷ Dəkələpəsər da mataka maməkɔ camət-mɛrəɲ, nte aSuyif aləma anɛ ɲayefe atəf ɲa Asi ɲanəɲk Pol kələ kəpəɲ ka Kanu disre mɔ, kɔ ɲampene bəkəc ya afum fəp, kɔ ɲasumpər kɔ. ²⁸ ɲac-kule-kule: «Arkun a Yisrayel, nəder nəmar su! Wəkawɛ ɛntəkse afum fəp kəfo o kəfo təkɔ təntətese afum asu, sariye sosu, kɔ nnɔ kəfo kaɲke mɔ! Ali aKresi ɛmbersene ɲa nnɔ kələ kəpəɲ ka Kanu, k'eyik-yikəs kəfo kəsoku kaɲke!» ²⁹ ɲanabokenɛ nte bawo tɔcəkɔ-cəkɔ ɲananəɲk Pol kɔ Tirofimo wəka Efesi ɲasol

dare disre, kɔ ɲaŋcem-cɛmne a Pol enabersene kɔ kɛlɔ kɛpɔŋ ka Kanu disre.

³⁰ Kɔ dare mɛl-mɛl deyɪ yama-yama, kɔ afum ɲayefe waca fɛp kɔ ɲasumpɛr Pol, kɔ ɲalinɔs kɔ kɛwurene abanƙa ɲa kɛlɔ kɛpɔŋ ka Kanu disre, k'ɲaŋɔs cumba katina. ³¹ Nte ɲanayi kɛsɛp kɛdif kɔ mɔ, k'ɲɔkɔ paloku wɛbe wɛsɔdar wɛRom a pɛyama-yama peyi Yerusalem fɛp. ³² Gbɛŋcana babɔkɔ kɔ wɛbe wɛsɔdar wɛpɔŋ nwe elɛk asɔdar kɔ abe ɲɲan alɔma kɔ ɲayekse kɛkɔ di. Nte aSuyif ɲanɔŋk asɔdar ɲɲe kɔ abe ɲɲan mɔ, kɔ ɲasak kɛsut Pol.

³³ Kɔ wɛbe wɛpɔŋ wɛsɔdar nwe ɔŋcɔŋne, k'osumpɛr Pol, k'osom a pakote kɔ gbekce mɛrɔŋ. K'eyif fum nwe ɔyɔne mɔ, kɔ tɔkɔ ɔyɔ mɔ. ³⁴ Kɛnay kɲɔkɔ dacɔ, alɔma ɲac-kule nte, akɔ ɲac-kule tɔkɔ. Nte enader pɛyi ɔŋ ta eŋne tɔlɔm o tɔlɔm teta pɛyama-yama papɔkɔ mɔ, kɔ wɛbe oloku a pakekɛre Pol dɛkɛdire da asɔdar. ³⁵ Nte Pol embɛp dɛkusunƙa mɔ, kɔ asɔdar ɲasipne kɔ, bawo ɲananesene kɔ pɛlec pɔkɔ afum ɲanafaŋ kɛyɔ kɔ mɔ. ³⁶ Kɛnay ka afum kɛnacɛme Pol darɔŋ, ɲac-kule: «Pamɛlɛk kɔ!»

Pol kayacne kɔn damoloku

³⁷ Tem nte anadekɔ-faŋ kɔ kɛbɛrsene dɛkɛdire da asɔdar mɔ, kɔ Pol eyif wɛbe wɛsɔdar cɛKresi: «Aŋwos'em kɛlok' ɛm tes tɔlɔma ba?» Kɔ wɛbe eyif kɔ: «Mɛŋcɛre kɛcɔp cɛKresi ba? ³⁸ Bafɔ wɛMisira mɛyɔne, wɛkɔ entɛp kɛc-sɔŋe pɛyama-yama kɛyi mɔ, mɛkɛre adifɛt afum wul maŋkɛle (4000) nde dɛtegbere ba?»

³⁹ Kə Pol oloku: «Awoŋ! Ina, wəSuyif iyəne, dare da Tarəs atəf ŋa Silisi aŋkom im, fum wəka dare dəpəŋ de! Intol' am, məwose ilok-lokər afum.»

⁴⁰ Kə wəbe wəsədar owose kə ti. Kə Pol empe k'əŋcəme dəkusŋka, k'əfək afum kəca. Kə afum fəp ŋaŋcaŋk, k'olok-lokər ŋa cəArame, kusu ka aSuyif aka di.

22

¹ «Awəŋc im aŋa, Abek' em aŋa!» Pol oŋc-loku, «Nəcəŋkəl oŋ moloku mme iyə meyacne ne mə.»

² Nte ŋane pəc-cəpər ŋa kusu kəŋan cəArame mə, kə pənaŋkane kəyə yeŋ.

K'oloku: ³ «WəSuyif iyəne, pakom im dare da Tarəs, atəf ŋa Silisi. Mba nnə dare dandə d'andusum im nnəna Kamaliyel nwe afum fəp ŋaŋcəre mə. Nwe entəks' em bel-bel sariye sa atem asu mə, k'inasumpər sə teta Kanu bel-bel kə abəkək fəp, pəmə tantə pəyi nəna sə məkə mə.

⁴ K'inatərəs afum aləma aŋe ŋanacəme dəpə da Yesu dandə darəŋ mə haŋ kə ŋafi. K'inqot aran kə arkun, k'imber ŋa dəbili. ⁵ Wəloŋne wəpəŋ kə abeki a dətəf fəp ŋayəne atəŋne aka ti. Inasətər ŋa reka kəkene afum em aka Damas, nde iŋc-kə kəkə-sumpər alaŋ akə ŋanayi di mə, ikere ŋa fər ya abe kirij nde Yerusalem pakə-sut.

Pol ələm təcəme tən dəpə dətət

⁶ Dəpə inayi ic-lətərne Damas, daŋ peŋ, gbəŋcana babəkə, kə pəmot pəpəŋ pəyefe dareŋc kə pəŋkəl im pəwaŋkəra. ⁷ K'intempene dəntəf, k'ine dim nde doŋc-lok' im: «Sol, Sol, ta ake tə məntərs' em-ε?»

⁸ K'iyif: «Wəbe, məna an'əfə-ε?»

K'olok' im: «Ina, Yesu waka Nasaret iyone, nwe mana mayi katars ma.» ⁹ Afum ane sanasol ma njananank pawankara papoko bel-bel, mba njanane fe dim da nwe onc-lok-lokar im ma.

¹⁰ K'iyif ka: «Cake co pamar iyone, Wabe?»

Ko Wabe olok' im: «Mayefe, mako dare da Damas, dando ankolok' am toko pamar' am kayo ma fap.

¹¹ Mba nte pawankara pa pamot papoko penasoj' em keto-nank ma, afum ako sanasol ma nasumpar im kaca ko nankekak' em han ko imbere Damas.

¹² Mba fum walama enayi di pac-we ko Ananiyas, pacame tafan ta Kanu daraj pamoko toko sariye seloku ti ma. Nwe asuyif ane njanande di nanacare ko dotot amera ma. ¹³ Ko Ananiyas ender nno iyi ma, k'engam' em kasak, k'olok' im: «Sol, wehc im, maluksarne so kanank.» Gbanjana baboko k'inank nkan Ananiyas.

¹⁴ Ko Ananiyas olok' im: «Kanu ka atem asu kason am kacare ka tafan ton, manank Welompu, mane so dim don, ¹⁵ bawo mandeko-yone ko sede far ya afum fap kirin ta nte ko nte mane so ma. ¹⁶ Ndekai on ta ake to mayi kawone-e? Mayefe mayo pagbat am daromum teta Kanu, payak' am kiciya kam kawo ka Wabe disre.»

Kasom ka Pol decikara

¹⁷ Nte ilukus Yerusalem ma, ic-tola nde kabo kapon ka Kanu, ko kanank kander im kayefe darehc.

¹⁸ Ti disre, k'inank Wabe Yesu, nwe enalok' im: «Makufe mawur Yerusalem, bawo nafadewose kane sede sako masumpar tetem ma.»

¹⁹ K'iloku ka: «Wabe, nancare a inc-ko dawalo wa dakatola da asuyif, ic-sut, ic-ber afum dabili ane

ɲanaləŋ tetam mə. ²⁰ Nte analoŋ mecir ma sede sam Etiyen mə, ina wəkawε yati inayi di, kə mes maŋan məmbət im. In' enamεŋkε akakə ɲanadif kə mə yati yamos.»

²¹ Mba kə Wəbε olok' im: «Məkə! Pəbəle pə ina indesom əm, nde atəyənε Suyif ɲayi mə.»»

Pol kə wəbε wəsədar wəRom

²² Afum ɲanacəŋkəl kə haŋ tɛm nte ɛnaloku toloku tatəkə mə, mba ndəkəl oŋ kə ɲampɛnε sim ɲac-loku: «Pamələk kə! Ta pasak fum pəmə wəkawε pəyi dɔru.»

²³ Kə ɲaŋkule-kule, kə ɲaŋgbal suma səŋan kə ɲaləm kəbof dareŋc. ²⁴ Kə wəbε wəsədar wəRom osom asədar ɔn a pabersenε kə dəkədirε danan. K'oloku a pasut Pol nte təŋsəŋε pəloku-loku, pacəre te təkə ɔyɔ nte təsəŋε afum kəkule-kule tetən mə.

²⁵ Nte anakot Pol kəkə sut kə mə, kə Pol eyif wəbε wəsədar wəkə ɛnayi di mə: «Awos' am kəsut wəkom wəRom nwe antəkiti mə ba?»

²⁶ Nte wəbε wəsədar nwe ene toloku tatəkə mə, k'əŋkə pəyif wəbε wəsədar wəpəŋ, pəc-loku: «Cəke mändeyə-ε? Wəkom wəRom ɔfɔ.»

²⁷ Kə wəbε wəpəŋ wəsədar wəRom ender k'eyif kə: «Mələk' im kaŋce, wəkom wəRom məyənε ba?»

Kə Pol owosε: «Ey.»

²⁸ Kə wəbε wəpəŋ wəsədar wəRom nwe oloku sɔ: «Ina, pəsam pɛlarəm p' isətənε kəyənε ka wəRom!»

Kə Pol oloku: «Ina, aŋkom em ti kəkome dəm.»

²⁹ Gbəŋcana babəkə, akə pənamar ɲasəŋε Pol kəlɔk-loku mə ɲambəle, kə wəbε wəsədar enesε, kəcəre a wəkom wəRom yati ɔsəŋε k'əŋkot.

Pol nde fəɾ ya aboc kiti kirin

³⁰ Dackəsək wəbe wəka asədar nwe pəfan kəcərə tes təkə aSuyif akakə ηambonçə Pol mə, k'oloku a pasikəli kə, k'oloku sə alonçə apəη kə aboc kiti aSuyif fəp kəlonkanə. Kə wəbe eηkərə Pol k'eηcəmbər kə fər yaηan kirinç.

23

Pol kəyacıne kən nde fər ya aboc kiti kirinç

¹ Pol pəgbətne aboc kiti aSuyif aηe, k'oloku: «Kə ina, awenç im aηa, amera ηosoku pəs η' inçətene fər ya Kanu kirinç haη məkə.» ² Ananiyas wəlonçə wəpəη oloku akə ηanayi Pol kəsək mə a ηafer kə kəca dakanca. ³ Kə Pol oloku kə: «Kanu kəndesut' əm, məyənə pəmə damba dete nde aηcəm alom ηefer mə! Məndə nnə məc-kit' im pəmə təkə sariyə səloku mə, mba məc-loku a pasut em, təkə sariyə səməne mə!»

⁴ Afum akə ηanayi di mə, ηaloku: «Wəlonçə wəpəη ka Kanu məyi sə kələməs ba?»

⁵ Kə Pol olukse ηa: «Awenç im aηa, inçərə fe a nkən əyənə wəlonçə wəpəη. Itə aηcic kitabu disre: «Pəmar fe mələməs wəkirinç wəka afum am.»*»

⁶ Nte tenayənə a alonkanə ηanayi kəsək kin aSadisi kə kəηkə aFarisi mə. Kə Pol eyefe k'empene dim dəndo aboc kiti ηaηc-yifət kə mə: «Awenç im aηa! Ina sə, wəFarisi iyənə, wan ka aFarisi! K'aηcəmbər im kəkiti-ε, kəlaη kem a afi ηandeyefe defi kəsəηe ti!» ⁷ Nte Pol oloku moloku maməkə mə, kə kəgbekələne kəyi aFarisi kə aSadisi dacə, kə kəgbeyene kəyi. ⁸ Kə aSadisi ηaloku a kəyefe defi kəyi

* **23:5** «Pəmar fe mələməs wəkirinç wəka afum am.» Ex. 22:27

fɛ, mɛlɛkɛ meyi fɛ, yɔŋk kɔ arkifin yeyi fɛ. AFarisi kɛca kɛŋan, ŋanalan a mamɔkɔ fɛp meyi doru.

⁹ Kɔ sim sɛmpɛ han, kɔ atɔkɛ sariyɛ kɛca ka aFarisi ŋayɛfɛ kɔ ŋambupɛrɛ pɛpɔŋ, ŋac-loku: «Sɛnɔŋk fɛ nte o nte tɛlɛc nnɔ fum wɛkawɛ eyi mɔ! Aŋcɛrɛ fɛ: Tɔlɔma ŋɔŋk, kɔ pɛyɔnɛ fɛ ti-ɛ, mɛlɛkɛ molok-lokɛr kɔ.» ¹⁰ Nte kɛgbɛkɛlɛnɛ kɛŋc-cɔŋnɛ oŋ kɛcɔŋnɛ dɛm kirin mɔ, kɔ wɔbɛ wɛsɔdar wɛpɔŋ enesɛ a ta ŋawatɛri-watɛri Pol, k'oloku asɔdar a ŋator ŋakɔ ŋalɛk Pol ŋalukɛ kɔ nde asɔdar ŋandirɛ mɔ.

¹¹ Dɔckɔsɔk pibi kɔ Wɔbɛ Yesu ender Pol kɛnɔŋk disrɛ, k'oloku: «Mɔbanɛ! Tɔkɔ mɛnayɔn' em sɛdɛ fɔr ya aboc kiti nde Yerusalem mɔ, mɛnɛ mɛkɔ sɔ mɛyɔn' em si Rom.»

Kɛsɛk kɛdif ka Pol

¹² Nte dec dɔsɔk mɔ, k'aSuyif alɔma ŋasɛk kɛdif Pol, kɔ ŋantɔŋnɛ kɛsɔŋɛnɛ temer kɛtɔ-di yeri, kɛtɔ-mun han ŋac-lip ti. ¹³ Afum aŋɛ ŋanasek kɛdif Pol kanɔkɔ mɔ, ŋaŋc-kɔ han ŋacɛpɛr afum wɛcɔ manɔkɛlɛ.

¹⁴ Kɔ ŋaŋkɔ ŋabɛp alɔŋnɛ apɔŋ kɔ abeki a dɔtɔf kɛkɔ-loku ŋa: «Sɛsɔŋɛnɛ temer kɛtɔ-di peri ta sɛntalip kɛdif Pol-ɛ. ¹⁵ Nɛna oŋ ndɛkɛl kɛbɛp ka aboc kiti aSuyif, nɛkɔ nɛtola wɔbɛ wɛsɔdar pɛkɛrɛ nu Pol pɛmɔ nte nɛŋfan kɛmɔmɔn tetɔn bel-bel mɔ. Sɛna sɛŋcɛmɛ sɛc-kar kɛdif kɔn ta ɛntabɛp un-ɛ.»

¹⁶ Nte wan ka wɛkirɛ ka Pol ene pac-loku toloku ta kɛcɛpɛ kɔ towul pɛdifɛ pɔn mɔ, k'ɔŋkɔ nde asɔdar ŋandirɛ mɔ, k'ɛmbɛrɛ k'oloku ti Pol.

¹⁷ Kɔ Pol ewe wɛsɔdar wɛpɔŋ wɛlɔma k'oloku kɔ: «Mɛsolɛ wɛtɛmp nwe mɛkɛnɛ kɔ wɔbɛ wɛsɔdar wɛRom, bawo ɛfan kɛsɔŋɛ kɔ kɛcɛrɛ toloku tɔlɔma.»

18 Kɔ wəsɔdar wəkakɔ ɛlɛk kɔ, kɔ ŋaŋkɔ ndena wəbɛ wəsɔdar wəRom.

K'oloku kɔ: «Kelmani Pol ew' em k'olok' im a iker' am wətemp wəkawɛ, a ɛfan kəsɔŋ' am kəcərəɛ toloku tɔlɔm.»

19 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom osumpər kɔ kəca kɔ ŋawurnɛ kəsək. K'eyif kɔ: «Ake toloku tɔ məyɔ nte məfan kəlɔk' im mɔ-ɛ?»

20 Kɔ wətemp nwɛ oloku: «ASuyif alɔma ŋantəŋne a ŋawer əm alna Pol mətɔrɛnɛ ŋa kɔ ndena aboc kiti aSuyif, pəmɔ nte ŋaŋfan kəyifət kɔ ŋaməmən tetən bel-bel mɔ. 21 Mba məsɛp ta ŋatam əm dəmoloku de! Bawo afum wəco məŋkələ kɔ tɔlɔm ŋa dacɔ ŋayi kəcərəɛ Pol towul pɛdife pən. Ŋasɔŋnɛ temer kətɔ-di yeri, kətɔ-mun ta ŋantanim kɔ-ɛ. Tɛm tante ŋalip kəlompəsne. Kəwosɛ kam gbəcərəm kɔ ŋayi kəkar.»

22 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom ɛmɛŋkəs wətemp nwɛ a ta pəlɔmər sɔ nwɛ o nwɛ toloku tatakɔ oloku kɔ mɔ, k'ɛsak kɔ, k'ɔŋkɔ.

Pol nde fɔr ya wəbɛ Felikəs kirin

23 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom ewe asɔdar ɔn apɔŋ mɛrəŋ, k'oloku ŋa: «Nələk asɔdar masar mɛrəŋ (200), ayɛksɛnɛ fələs wəco camət-mɛrəŋ, kɔ atəmpər mbəŋcəran masar mɛrəŋ (200), ŋalompəsne kəkɔ ka Sesari pibi-ana. 24 Nəlompəs sɔ fələs, nte tɔŋsəŋe pakenɛ wəbɛ Felikəs Pol pəyi wəyɛŋ mɔ.»

25 Kɔ wəbɛ wəsɔdar wəRom ɛŋcice Filikəs areka ŋŋɛ ŋenaloku nte mɔ:

26 «Ina, Kolodu Lisiyas, iŋcic' am areka ŋaŋɛ mənə wəbɛ kem Felikəs, ic-yif əm.

27 Wərkun wəkawɛ, aSuyif alɔma ŋalɛk kɔ ŋac-kɔ kənim. Mba alok' im a wəkom wəRom ɔfɔ, it' ɔsɔŋ

em kæder kə asədar em kəbaŋər ŋa kə. ²⁸ Nte ifaŋ kəcərə tes nte amboŋcə kə mə, k'intorene kə nde aboc kiti aŋaŋ ŋayi mə. ²⁹ K'inəŋk, k'amboŋcə kə tes-ε, kəgbəkələne kə nke kəŋkotərəne sariye səŋaŋ mə, mba ali tes eləsər fe nte pəmar padife kə, kə pəyone fe ti-ε, paber kə dəbili mə. ³⁰ Nte alok' im kəsek kədif ka wərkun wəkawε oŋ mə, itə iŋken' am kə katina. K'ilokene amboŋcə on tes, ŋakə ŋabokene tetən nnə mənə məyi mə. Dənda ofə ləŋtaŋ.»

³¹ K'asədar ŋayo pəmə tatəkə wəbe kəŋaŋ enasom ŋa mə. Kə ŋalək Pol kə ŋaŋkekərə kə pibi disre haŋ Antipatiri. ³² Dəckəsək kə asədar aləma ŋaluksərne nde ŋandire mə, kə ŋasak ayeksene fəles ŋakekərə kə. ³³ Nte ŋambere Sesari mə, kə ŋasəŋ areka ŋaŋəkə Felikəs wəbe ka dətəf, kə ŋamentər kə Pol. ³⁴ Nte wəbe ka dətəf elip kəkaraŋ areka ŋŋe mə, k'eyif Pol wəka atəf ŋere ŋ'əyone-ε. Nte ene a wəka Silisi əyone mə, ³⁵ kə wəbe Felikəs oloku: «Indecəŋkəl əm kə aboŋcə am tes ŋandeder-ε.» K'osom a pacəŋər Pol nde bili bəkə bənayi nde abəŋka ŋa wəbe Herodu mə.

24

Amboncə Pol mes

¹ Nte mata kəcamət meŋcepər mə, kə wəloŋne wəpəŋ Ananiyas ontor kə abeki a dətəf aləma kə wəgbəkələne wəkin pac-we kə Tertulu. Kə ŋaŋkə ŋabokene nnə wəbe wəka dətəf eyi mə teta Pol. ² Kə wəbe ka dətəf osom k'awe Pol, kə Tertulu oŋcop moloku mən nte: «Wəbe, mən' əsəŋe nte səyine bəkəc yoforu mə. Kəkətene dəbe kam kətət, kə kəsəkpər ka mes mələma teta atəf ŋosu ŋaŋe, bawo

mənayay ɲi nte tender mə. ³ Wəbe Felikəs wəleləs kosu, səɲsətə pətət papəkə tɛm fəp kə mofə fəp. Səɲyek-yekəs' am ti. ⁴ Mba nte intəfanj kələkər əm tɛm telarəm mə, it' intolan' am kəcəɲkəl su abəkəc ɲətət disre tɛm tepic.

⁵ Səɲkəkce a fum wəkawε wəberəs afum dacə ɔyɔne, nkən ɔɲsəɲε aSuyif fəp kəgbəkələne doru mofə fəp. Wəkiriɲ wəka kəgba ka afum a Nasaret ɔyɔne. ⁶⁻⁷ Enafan yati kəyik-yikəs kələ kəpəɲ ka Kanu, itə sənəsumpərə kə. ⁸ Məna Wəbe məntam kəyifət kə, mətən kəcərə kə pəyɔne fə a təkə səmbonçε kə mə kançε kə-ε.»

⁹ Kə Asuyif aɲε ɲanayi di mə, ɲambaɲε Tertulu, kəc-loku: «Itə teyi yati!»

Pol fər ya Felikəs kiriɲ

¹⁰ Nte wəbe ka dətəf efek Pol kəca a pəlok-loku mə, kə Pol oloku nte: «Wəbe, iɲçərə a meren məlarəm mə məyi atəf ɲaɲε məc-kiti. Kələɲ kançə disre k'indeloken' am kəyac kem. ¹¹ Tɛntacepər fε mata wəco kə mərəɲ nte impε dare da Yerusalem kəkə-kor-koru Kanu, məntam ti kəyifət. ¹² Ambəp f'em kələ kəpəɲ ka Kanu, ambəp f'em dəkələ ka dəkətola Kanu da aSuyif, ambəp f'em dare disre səc-gbəkələne kə fum, kə pəyɔne fε ti-ε, ic-gbiɲər afum kəyefərəne. ¹³ ɲafətam sə kəc-mentər əm kançε ka tes təkə ɲambonç em mə. ¹⁴ Kançε intam kəwose nnə fər yam kiriɲ a Kanu ka atem em k'ɲkor-koru, k'ɲçəmε dəpə da Wəbe darəɲ ndε ɲa ɲaɲçəm-çəmne a yem yə mə. Mba ina ilaɲ nte o nte aɲçic dəkitabu Tawureta Musa kə Sayibe-e mə. ¹⁵ Iɲgbəkər teta Kanu tələma amera, nte ɲa abonç' em mes ɲa sə ɲaɲgbəkər mera mə: It' ɔyɔne a Kanu

kandeyekti afi, alompu kə atəlompu. ¹⁶ It' əsəŋe nte ina sə inşep tēm fəp kəkətene amera ɲətət fər ya Kanu kə afum kirin.

¹⁷ Nte meren mɛlarəm meŋcepər mə, k'inder nnə Yerusalem kədemar afum em, k'ilonene sə domun.

¹⁸ Kə ɲaŋkə ɲabəp im ic-səkəsne kələ kəpəŋ ka Kanu disre, bafə afum ɲaləŋkanə di, bafə pəc-gbəkələne.

¹⁹ Mene aSuyif a atəf ɲa Asi aləma akə ɲanayi di mə, ɲa ɲə pəmar kəder nnə məyi mə ɲac-boŋc' em mes, kə pəyənə fə a ɲantəmpər em mi-ε. ²⁰ Kə pəyənə fə ti-ε, afum akaŋe ɲaloku tes tɛlɛc nte aboc kiti a kələ kəpəŋ ka Kanu ɲananəŋk im nte ɲanakit' im mə. ²¹ Mene pəyənə toloku təkə inalokə dim dəpəŋ, icəme ɲa dacə mə de: «Teta kədeyefe defi nke ilan mə, k'aŋcəmbər' im məkə kiti nnə fər yam kirin-ε!»

²² Təbabəp paloku Felikəs bel-bel mes ma dəpə da Wəbe Yesu, k'olukəse kiti dəsək dələma, pəc-loku: «Kə wəbe wəsədar wəRom Lisiyas endeder-ε, indeməmən tes tonu.» ²³ Kə wəbe ka dətəf oloku wəsədar a pəcaŋər kə, mba ta pəkot kə, ta pəmənə sə afum ən kəmar kə mes mələma.

Pol fər ya Felikəs kə Durusil kirin

²⁴ Nte mataka mələma meŋcepər mə, Felikəs ɲasol kə wəran kən, Durusil, wəSuyif enayi, kə ɲander, kə ɲasom pakə-we Pol. Kə ɲaŋcəŋkəl kə kələku ka kələŋ kən Yesu Krist. ²⁵ Mba nte Pol enatəfərnene moloku mən teta pələmpu, teta kəsumpərne, kə kiti nke kəndeder mə, kə kənesə kəyi Felikəs. K'oloku Pol: «Pəntəŋne məkə tante. Məkə kərəsna. K'indəsətə tēm-ε, indəsə w' am.» ²⁶ Felikəs enafətəma a Pol əŋkəsəŋ kə pəsam. It' oŋc-soməse tēm fəp, pakə-wene kə Pol ɲaloku-loku.

²⁷ Kə ηayi ti disre han kə meren merəη mençepər, k'asəkpər Felikəs dəbe, k'andəs Pərsiyus Fəstus. Mba ntε Felikəs enafan kəbətəs abε aSuyif mera mə, k'esak Pol dəbili.

25

Awe Pol fər ya wəbe wəka təfya Rom fəp kirin

¹ Kədəs ka Fəstus dəcəm da dəbe tataka ta maas, k'eyεfe dare da Sesari kəkə ka Yerusalem. ² Aloηne apəη kə afum alεl a dətəf aSuyif ηaηkə ηabokenε nno eyi mə, teta Pol. ³ Kə ηaηgbac ηac-tola Fəstus kəmar kəηan pakere Pol Yerusalem, mba kə ηalompəs towul mpe ηantam kədife Pol dəpə mə. ⁴ Kə Fəstus oloku ηa a aηcaηər Pol dare da Sesari, a nkən yati pəmar pəkə di mata maməkə. ⁵ K'endenər, «Afum acərə kəlok-loku aηe ηayi nu dacə mə, ηasol kə ina, səkə. Kə fum wəkawε enaləsər tes-ε, ηakə ηaləm kəbokene kəηan dəndo.»

⁶ Fəstus enacepərene fe mata camət-maas, kə pəyənε fe ti-ε mata wəco Yerusalem, k'olukus dare da Sesari. Dəcəkəsək k'endε dəηkiti, k'osom a pakere Pol. ⁷ Ntε Pol ender mə, kə aSuyif aηe ηanator Yerusalem mə ηaηkel kə, kə ηambonçε kə mes məpəη melarəm, mme ηanato-tam kəsəkəs mə.

⁸ Pol oηc-loku kəyacne kən: «Ali tes iləsər fe! Inçiya fe sariye sa aSuyif, inçiya fe kələ kəpəη ka Kanu, inçiya fe .»

⁹ Fəstus, nwe enafan kəbətəs aSuyif mera mə, eyif Pol: «Məfan kəpε Yerusalem pakə-kit' əm di fər yem kirin ba?»

¹⁰ Kə Pol oloku: «Fər ya dəηkiti da Sesar y' inçəme kirin tantε, difə pəmar pakit' im. Ali tes iləsəre fe

aSuyif, pəmə tatəkə mənə yati mənçərə ti mə. ¹¹ Kə pəyənə fə inçiya, kə pəyənə fə iyə nte o nte pəmar padif'em mə-ε, ifətola a paŋaŋnen' em. Mba kə pəyənə fə mes mame ambonç' em məyənə fε kaŋce-ε, pəmar fε nwe o nwe pəsəŋ im ŋa. Intola ti wəbe wəka təf ya Rom fəp pəkit' im.»

¹² Awa Fəstus, nte ŋalip kəməmən mes mme kə amar ən mə, k'oloku: «Nte məloku a Sesar məfaŋ a pəkit' əm mə, kəkə kə mənder Rom pəkə-kit' əm.»

Pol fəp ya Akripa kə Bernis kirin

¹³ Nte mataka mələm mənçepər mə, kə wəbe Akripa kə wəkire kən Bernis ŋander dare da Sesari, kədeyif Fəstus. ¹⁴ Nte ŋawak di kəwon mə, kə Fəstus ələmər wəbe nwe teta Pol, pəc-loku: «Felikəs enasak fum wələma dəbili. ¹⁵ Nte inakə Yerusalem mə, aloŋne apəŋ kə abeki a dətəf aSuyif ŋanabokene tetən, ŋac-tola kədif kən.

¹⁶ K'iloku ŋa a aRom ŋafəsəŋ fum kədif ta wəkayi ŋantatəfərəne kə abonçə ən mes-ε, pəyacne moloku məkə ambonçə kə mə. ¹⁷ It' əsəŋe nte ŋatəwon kəderene nnə mə. Dəckəsək, k'inde dəŋkiti, k'isom a pakere fum wəkakə. ¹⁸ Nte abonçə ən mes ŋander mə, ali tes ŋambonçə fε kə nte inafətəne kə mə. ¹⁹ ŋaŋgbekələne kəgbekələne dəm teta dine daŋan, kə teta Yesu wələma, nwe efi mə, mba kə Pol nkən oloku a eyi wəyeŋ. ²⁰ Kə ina, nte intəcərə nte indeloku teta mes ma dine daŋan mə, k'iyif Pol, kə pəyənə oŋwose kəkə Yerusalem pakə-kiti kə dəndə-ε. ²¹ Mba Pol ontola nte efaŋ mə: A wəbe kosu wələl pəkiti kə, it' əsəŋe nte iloku a pacəŋər kə haŋ ic-tam kəkenə kə Sesar wəbe wəka təf ya Rom fəp.»

²² Kɔ Akripa oloku Fɛstus: «Ina sɔ, ifan̄ kəcəŋkəl fum wəkawɛ.» Kɔ Fɛstus oloku: «Alna mən̄cəŋkəl kɔ.»

²³ Dɔckəsɔk Akripa kɔ wəkire kən Bernis ɲanderɛnɛ asos ɲayɛsnɛ, kɔ ɲambɛrɛ nde dukulɔ dɔkɔ aŋkiti mɔ, kɔ abɛ apəŋ asɔdar aRom, kɔ afum alɛl a dare. Kɔ Fɛstus osom k'əŋkɛrɛ Pol. ²⁴ Awa kɔ Fɛstus oloku: «Wəbɛ Akripa, kɔ nən̄a fəp fonu aŋɛ nəyi su dacɔ mɔ, nən̄əŋk fum wəkawɛ, tetɔn tɔ aSuyif alarəm akanɛ ɲambokɛnɛ nnɔ iyi mɔ. Kəyɛfɛ Yerusalem han̄ nnɔ, ɲac-kulɛ-kulɛ a pəmar fɛ pəyi doru. ²⁵ Kɔ ina, inəŋk fɛ nɛ o nɛ pəmar a padifɛ kɔ mɔ. Mba nɛ nkən̄ wəsərka ontola a wəbɛ kosu wələl pəkiti kɔ mɔ, it' in̄cɛm-cɛmnɛ kədəkɛnɛ kɔ Pol wəkawɛ. ²⁶ Nɛ intɔyɔ nɛ o nɛ tosoku tecicɛ wəbɛ kosu wələl teta fum wəkawɛ mɔ, it' in̄kɛrɛnɛ kɔ fər yonu kirin̄, pən̄əŋkanɛ mən̄a wəbɛ Akripa, nəyifət kɔ nɛ tən̄səŋɛ isɔtɔ təkɔ indecic mɔ. ²⁷ Bawo, pəwuren' em kəyi samnɛ, kəsəŋ kelmani pac-kekərɛ Rom ta məsɔkəs kəcic mes məkɔ ambon̄cɛ kɔ mɔ-ɛ.»

26

Pol kəyacnɛ kən nnɔ Akripa eyi mɔ

¹ Kɔ Akripa oloku Pol: «Awos' am kəloku-loku tetam.»

Kɔ Pol ondɔt kəca kələk moloku kəyacnɛ.

² «Pəmbɔt im, Wəbɛ Akripa, kən̄əŋknɛ məkɔ ideyacnɛ nnɔ məyi mɔ mes mmɛ aSuyif alɔma ɲambɔŋc em mɔ. ³ Mən̄cərəɛ bel-bel mes mokur aŋa ma aSuyif kɔ kəgbəkəlɛnɛ ka mi. Ilɛtsɛn' am məcəŋkəl im bel-bel.

⁴ ASuyif fəp ɲaɲcərə nte tənayɔnɛ teyi tem kəyɛfɛ dowut dem mə, dəkəcop nte inayi afum em daco Yerusalem mə. ⁵ ɲaɲcər' em kəyɛfɛ nte pənaɔwɔn mə, ɲantam sɔ kəboɲc ti, bawo fər yaɲan yati ɲanatəɲnɛ mes kɔ məyɔ ma doru dem fəp, a cəFarisi c' inayi, kəgba ka afum akɔ ɲananaɲkanɛ kəyɛɲk mes dinɛ dosu mə. ⁶ Mɔkɔ ayi kəkɪt' im, bawo ɲɲgbəkər amera temer nte Kanu kənasəɲ atem asu mə. ⁷ Cusuɲka cosu nce wəco kɔ mɛrəɲ cəɲsali tem fəp, daɲ kɔ pibi, ɲayɔ amera kəsɔtɔ ka kələkɛ temer kaɲkɔ. Wəbɛ, teta kəgbəkər amera kaɲkɔ kɔ aSuyif ɲambɔɲc em mes. ⁸ Teta ake tɔ nəntɔfanɛ kəlanɲ a Kanu kəntam kəyɛkti fum defɪ disrɛ-ɛ?

⁹ Ina wəkawɛ yati, inacɛm-cɛmnɛ kəsɪməs kɔ tewe ta Yesu wəNasarɛt səpɔ fəp. ¹⁰ It' ɛnaɔ Yerusalem, ina wəkawɛ yati inabɛr afum acempi alarəm dəbili kətam disrɛ nkɛ abɛ a aloɲnɛ ɲanasəɲ im mə. Nte ɲaɲc-liku kədɪf kəɲan mə, ina sɔ ɲɲc-woɛ ti. ¹¹ ɲɲc-kɔ dəwɔlɔ wa dəkətola Kanu da aSuyif fəp, ɪc-tɔrəs alanɲ, ɲɲc-gbɛc ɲa kəlɔməs tewe ta Yesu. Pəc-tɛl' em nnɔ ɲayi mə, ɲɲc-bɛləs ɲa haɲ sədare səcuru.»

Pol ələm kəkafələ kən amera

¹² «It' ɛnasəɲɛ dəsək ndɛ indekɔ dare da Damas mə, kətam kɔ kəsom ka abɛ a aloɲnɛ apəɲ. ¹³ Daɲ dɛc-faɲ kəbəp, Wəbɛ Akripa, k'ɪnəɲk dəndo dəpɔ pəwəɲkərə mpe pɛnakɛl im kɔ afum akɔ sənasol mə. Pəmot mpe pənaɔyɛfɛ dəkəm mə, pɔc-mot pɛtas dec. ¹⁴ Kɔ səntɛmpɛnɛ fəp fosu dəntɔf, k'ɪnɛ dim doc-lok' im cəArame: «Sol, Sol, ta ake tɔ məntɔrəs em-ɛ? Pəɲcuc' am kəbər tɛfaɲ ta wəbɛ kam.»

¹⁵ K'iyif: «Wəbɛ, an' ɔfɔ-ɛ?»

K'oluks' em: «In' ɔfɔ Yesu, nwe mɔna mɔyi kɔtɔrɔs mɔ. ¹⁶ Mba mɔyɛfɛ mɔcɔmɛ wɛcɔk wam kɔrɔŋ. Mɔcɔrɛ tes nte tɔsɔŋ' em kɔwɔrɔr ɔm mɔ: Iyɛk-yɛk ɔm kɔyɔnɛ ka wɔbɔc kem, mɔyɔnɛ sɔ wɔtɔŋnɛ mes mɔkɔ mɔnɔŋk nnɔ iyi mɔ kɔ mɔkɔ indeso-wurɔr ɔm mɔ. ¹⁷ Indeban ɔm afum am akanɛ dɔwaca kɔ atɔyɔnɛ Suyif nda anɛ indesom ɔm mɔ, ¹⁸ kɔkɔ-mepi ŋa fɔr. Nte tɔŋsɔŋɛ ŋawur dɔkɔbump ŋatɛfɔrne pɔwanɔkɔra, ŋawur kɔtam ka Sentani ŋayi kɔtam ka Kanu disrɛ mɔ. Kɔ ŋalan im-ɛ, ŋandesɔtɔ kɔŋanɛ ka kiciya kɔŋan, ŋasɔtɔ dɔkɔcɔmɛ afum dacɔ anɛ ŋayɔnɛ aka Kanu mɔ.»»

Pol oloku yebac yɔn

¹⁹ «Ti disrɛ, Wɔbɛ Akripa, iyenɔkɔr fɛ kɔnɔŋk nke kɔŋyɛfɛ darenɔc mɔ domp. ²⁰ Mba inacam kɔrɛsna afum aka Damas kɔ aka Yerusalem, kɔbɔp ka afum aka atɔf ŋa Yude fɔp han atɔyɔnɛ Suyif. Iloku ŋa kɔsɔkpɔr bɔkɔc ŋakafɔle nnɔ Kanu kɔyi mɔ, ŋayɔ mɔyɔ mɔtɔt mɔmɛ mɛŋmentɔr kɔsɔkpɔr kɔŋan bɔkɔc mɔ. ²¹ Tante tenasɔŋɛ kɔ aSuyif ŋasumpɔr im nde kɔlɔ kɔpɔŋ ka Kanu disrɛ, ŋac-fan kɔnim im. ²² Mba kɔbum ka Kanu kɔsɔŋ' em kɔyi doru han mɔkɔ, iŋyɔnɛ kɔ wɔtɔŋnɛ mes mɔmɛ nnɔ awut kɔ abeki ŋayi mɔ. Ifɔloku nte o nte sayibɛ-e kɔ Musa ŋanatɔloku mɔ, ²³ kɔcɔrɛ a Krist endekekɔrɛ pɔcucanɛ, k'ɔyɔnɛ wɔyɛfɛ wɔcɔkɔ-cɔkɔ defɛ-ɛ, nkɔn endecam teta pɔwanɔkɔra nnɔ aSuyif kɔ atɔyɔnɛ Suyif ŋayi mɔ.»»

Pol kɔfan kɔn kɔsɔŋɛ Akripa kɔlan

²⁴ Nte Pol ɔŋc-loku moloku mɔn mɛyacnɛnɛ mɔ, kɔ Festus ɔŋkulɔrɛ: «Pol cɔpɔ mɔtamnɛ fɛ? Kɔtɔkɔs kam kɔlarɔm kɔsɔŋ' am kɔtɔ-tamnɛ.»

²⁵ Kɔ Pol oloku: «Daka o daka dɔyɔ f'em. Intamne ken, Wəbe kem wələl, Fəstus! Moloku ma kanɛe kɔ molompene m' iyi kəloku. ²⁶ Wəbe enɛere maməkɔ fəp, it' inloke mi kəlanɛ disre fər yən kirin. Inɛere a mənɛere mes maməkɔ fəp, bawo mənacepər fər ya afum kirin. ²⁷ Məlanɛ sayibe-e ba, Wəbe Akripa? Inɛere bel-bel a məlanɛ ɲa!»

²⁸ Kɔ Akripa oloku Pol: «Kɔ məsep kəberene pəpic-e, mənɛən' em kəyone wəlanɛ Krist.»

²⁹ Kɔ Pol oloku: «Təyone fɔ ndəkəl kɔ pəyone fe ti-e, tekirin, intola kɔ Kanu kəwose-e, kəyefe mənə han akɔ ɲayi kəcənɛəl im məkɔ mə, nəyi pəmɔ ina, mba ta gbekce yaye yeyi ti de.»

³⁰ Awa wəbe ka atɔf, wəbe ka sədare səlarəm, Bernis, kəbər ka afum akɔ ɲanandɛ kɔ ɲa mə fəp ɲayefe. ³¹ Nte ɲənɛ-wur mə ɲac-lokene: «Fum wəkawɛ ɔyɔ fe nte o nte pəmar padife kɔ, kɔ pəyone fe ti-e paber kɔ dəbili mə.»

³² Kɔ Akripa nkən oloku Fəstus: «K'antam kəsak fum wəkawɛ pətɔ-yone fɔ ewe wəbe wəka Rom-e.»

27

Aŋkekəre Pol Rom

¹ Nte antəne on a səbeke debil kəkɔ ka atɔf ɲa Itali mə, k'asənɛ Pol kɔ afum aləma akɔ ɲanayi dəbili mə wəsədar wəpənɛ wələma nwe aŋc-we Yuliyus mə. Wəbum ka wəbe wəka Rom enayone, k'asom kɔ kəkəkəs ɲa. ² Kɔ səmbekɛ dəbil kəyefe ka dare da Adaramit kəkɔ ka cəgbər ca Asi kɔ sənɛkɔ səpe. Aristarko wəMasedon wəka dare da Tesaloni enayi su daco.

³ Dackəsək kə səmbere Sidəŋ. Yuliyus nwe əŋc-yə Pol mes mətət mə, owose kə kəkə ndena anapa ən kəkə-tenər ŋa kəmar kələma. ⁴ Nte səyefe dəndo mə, kə səsumpər kəca ka Sipər bawo səŋc-gbofne afef. ⁵ Nte səŋcali kəba nke meŋc monsut təf ya Silisi kə Paŋfili mə, kə səŋkə sətor dare da Mira, atəf ŋa Lisi. ⁶ Dəndo kə wəbe wəsədar əsətə dəndo abil ŋŋe ŋanakə-yefe dare da Aleksandər kəkə ka Itali mə, k'embək su ŋi disre. ⁷ Mataka mələrəm disre səc-kət meten dəkəba. Pəcuca disre pə sənadebər Sinidi, mba nte afef ŋenatə-wose su kəkə pəbəle mə, kə səsumpər agbər ŋa atəf ŋa Kret, kə səŋcepər Salmən. ⁸ Kə səŋgbofne dobo dadəkə pəcuca disre, kə səŋkə səbər kəfo kaŋkə aŋwe «Cətənta Cətət,» ta pəmbələne di kə dare da Laseya.

⁹ Nte tem telarəm teŋc-cepər, akə kəkətene abil kəŋc-yə kəyə dəm wey-wey mə, kə mata ma kəsŋ meŋcepər-ε. Kə Pol eŋgbiŋər ŋa: ¹⁰ «Anapa, inəŋk fə kəkət kosu kaŋke kəyə wey-wey. Abil kə yecaməs yəkə yeyi ŋi disre mə yendelece, səna aŋe səyi ŋi disre mə yati sətəro.» ¹¹ Mba wəbe wəsədar pəlan wəgbək abil kə wəka ŋi, ta ewe moloku ma Pol daka-ε. ¹² Nte tendəŋərne ti mə, kətənta kənatese fe kəcəpərəne deŋə. Kə ayi a abil ŋaŋəkə disre alarəm ŋaloku kəyefe ka di ŋabelər Fenik, kətənta ka Kret nke kəŋkəŋkəne afef ŋederəŋ mə.

Afef ŋəpəŋ ŋosut dəkəba

¹³ Kə afef ŋepic ŋeyefe kəwur kəca-kətət, kə ŋaŋcem-cemne a ŋantam kəyə tefan taŋan. Kə ŋayekti abela ŋaŋan kə ŋasolne dobo da Kret, ŋagbepene di. ¹⁴ Pəwon fe kə afef ŋəpəŋ ŋəkə aŋc-we «Erakiləŋ» mə ŋowur kəyefe ka mərə ma dare. ¹⁵ Kə afef

15 ɲaɲɔkɔ ɲeyɛfɛ kɛcɛɲɛnɛ abil ta antam sɔ kɛcɛmɛ afef ɲaɲɔkɔ kirin-ɛ, kɔ sɛsaknɛ kɔ ɲɛɲkɛkɛrɛ su nde ɲɛnafan mɔ. ¹⁶ Sɛyi kɛcɛpɛr mokuru mɛfɛt mɔlɔma tantɔf, mɛmɛ aɲc-we Koda mɔ, kɔ sɛntam pɛcuca disrɛ kɛcɛmbɛrɛs abil. ¹⁷ Ntɛ sɛlinjɛrnɛ ɲi mɔ, kɔ aɲɛ ɲayi kɛbɛc abil disrɛ mɔ ɲaɲkɔtɛ ɲi bɛnda yɔkɔ yɛnayɔnɛ yɛmɛɲkɛrnɛ mɔ, ɲac-nɛsɛ kɛkɔ-lɔɲɛ agbɛp ɲa atɔf ɲa Siriti, bawo kɛrɛrɛ ka asɛɲc kɛyi di. Kɔ ɲaɲɲɔbal aɲka, mba afef ɲosolɛ ɲa. ¹⁸ Ntɛ afef ɲɛnananɲkanɛ kɛyikɛc su mɔ, dɔckɔsɔk kɔ ɲaɲɲɔbalɛs yɛcamɛs yɔlɔma dɛkɛba. ¹⁹ Tataka ta maas, kɔ abɛc a debil ɲasumpɛr gbalanɲi ba abil dɛwaca waɲan kɔ ɲaɲɲɔbal yi dɛkɛba. ²⁰ Mataka mɛlarɛm disrɛ dec kɔ cɔs yɔɲc-wur fɛ, afef ɲɛc-bɛk oɲ kɛbɛk dɛm, tɛlɛpɛs kɔ sɛwɛrɛ mɛra kɛyi sɔ doru.

²¹ ɲanadi fɛ yeri kɛyɛfɛ ntɛ pɛnawon mɔ. Itɔ kɔ Pol ɛyɛfɛ k'ɛɲcɛmɛ ɲa dacɔ, k'oloku: «Anapa, pɛc-ɲɔnɛ fɔ nɛcɛɲkɛl im ta nɛyɛfɛ Kɛt nɛyɛkti abɛla-ɛ, nɛdenabumɛnɛ pɛcuy pampɛ pɛsɔtɔ su, kɔ ca nyɛ yɔsɔlɛr su mɔ. ²² Mba ndɛkɛl oɲ, intola a aɲcɛpɛs nu bɛkɛc, bawo ali fum ɔfɔfi nu dacɔ, mɛnɛ abil ɲɛndɛlɛcɛ. ²³ Itɔ nnɔ pibi mɛlɛkɛ mɔlɔma ma Kanu nɛkɛ iyɔnɛ wɛkɔn kɔ nɛkɛ ɲɲkor-koru mɔ, mowurɛrn' em. ²⁴ Kɔ molok' im: «Ta mɛnɛsɛ, Pol! Mɛnɛ mɛcɛmɛ fɔr ya wɛbɛ ka tɔf ya Rom fɛp kirin, tetam tɔ Kanu kɛsakɛ akanɛ nɛyi abil ɲaɲɛ disrɛ mɔ fɛp kɛyi doru.» ²⁵ Nɛcɛpɛsɛnɛ bɛkɛc arkun, bawo ilan tɔkɔ Kanu kɛlɔkun' em mɔ tendeyi. ²⁶ Mba mɛnɛ pakɔ-lɔɲɛ mokuru mɔlɔma.»

²⁷ Pibi pa wɛcɔ kɔ maɲkɛlɛ p' anakɔ pafɛcɛrɛnɛ su kɛba ka Adiriya. Pibi dacɔ kɔ akɔtɛnɛ abil ɲaɲcɛrɛ a alɔtɛrnɛ antɔf ɲowosu. ²⁸ Kɔ ɲantɔrɛ paka pelel

pakotər pi kəbənda, kə ɲanəŋk fə putukum pəmbəp mətər wəco maas kə camət-tin. Kə ɲaŋcəɲne kirin kə ɲawak sə, kə ɲanəŋk fə pətukum pəmbəp mətər wəco mɛrəɲ kə camət-mɛrəɲ. ²⁹ Nte ɲanesene abil kəcaɲɛrene masar mə, itə ɲanagbale aŋka maŋkəle tadarəɲ, kə ɲande ɲac-kar pəwanəkəra, mba pəc-won ɲa. ³⁰ Mba nte abəc a debil ɲanafan kəyeksər abil mə, kə ɲantore agbaŋkɛ, ɲac-loku a ɲakə ɲagbal aŋka tekirin ta abil. ³¹ Kə Pol oloku wəbe wəsədar kə asədar, «Kə afum akaɲe ɲantəyi debil-ɛ, nəfətam kəyi doru.» ³² Kə asədar ɲaɲcopu bənda ya agbaŋkɛ, kə ɲasak ɲi kə ɲentempene.

³³ ɲayi kəkər dec kəsək, kə Pol ewene fəp fosu kəkə-di yeri, k'oloku: «Məkə tataka ta wəco kə maŋkəle nte nəyi kəkər, ta nəndi yeri mə. ³⁴ Intola nu oɲ kədi yeri, bawo pəmar nədi yi nte təɲsəɲe nəyacne mə. Ali wəkin nu dacə, kəfon kən da dərɔmp kəfə-sələr kə!» ³⁵ Nte Pol elip kəloku tatəkə mə, k'elɛk kəcom k'eyek-yekəs Kanu fər ya afum fəp kirin, k'entepi ki, k'eyefe ki kəsəm. ³⁶ Kə fəp fəɲcəp bəkək kə ɲayefe kəsəm cəcom. ³⁷ Səɲayi afum masar mɛrəɲ wəco camət-mɛrəɲ kə camət-tin (276) akə ɲanayi abil ɲaŋəkə disɛ mə. ³⁸ Nte fəp fənəmbəre mə, kə ɲaɲgbal malə mɛləpəs dəkəba nte təɲsəɲe abil ɲɛberene kəfoy mə.

Kəlonɛ ka abil

³⁹ Nte dec dəsək mə, abəc a debil ɲananɛpəl fe antəf, mba ɲananəŋk kɛrɛre, kə ɲaɲcəm-cəmne kəcəɲəs abil haɲ ɲabəp ki. ⁴⁰ Kə ɲasikəli aŋka kə yontor dəkəba, kə ɲasikələne sə bənda ya yas nyɛ aɲc-gbɛkɛ abil mə. Kə ɲayekti abela abil dəkəro, kə afɛf ɲɛlɛk ɲa, kə ɲaɲcəɲəs abil kəca ka dəkɛrɛre.

⁴¹ Mba kə ɲaŋkə ɲapət kɛrɛrɛ acir mɛrəŋ daco, kə kəro ka abil kəmətne dɛsəŋc, ɲɛntam fɛ sɔ kəcɔŋne kirin. Kə yam yɔpəŋ yender yosut abil ɲaŋan kə ɲɛləsər ɲi tadarəŋ.

⁴² Kə asɔdar ɲaŋcɛm-cɛmnɛ kədif ka kɛlmani-e, ta wəlɔma pəŋɛrəŋ pəyɛksər ɲa. ⁴³ Mba wəbɛ wəsɔdar nwe ɛnacɛm-cɛmnɛ kəmar Pol ta efi dəkəba mə, ɛyaməsər asɔdar kəyɔ ka tɛfan tanjan, k'oloku akə ɲanacərə kəŋɛrəŋ mə ɲanuŋkɛnɛ kətor dəkəba ɲaŋɛrəŋ nte tɔŋsɔŋɛ ɲapɛ kare mə. ⁴⁴ Afum aləpəs akə ɲandɛlɛk cəbam kə cəpom ca abil ɲaŋɛrəŋ ɲabəp ɲa dəndo kare. Kə afum fəp ɲampɛ kare, ali wəkin tes tɛnasɔtɔ fɛ.

28

Pol eyi Malit

¹ Nte səmpɛ ta təlɔm o təlɔm təsɔtɔ fum mə, k'aloku su a moku ru maməkə m' aŋwe Malit. ² Kə afum aka di ɲasumpər su bel-bel. Kə ɲaŋkəkərə su kək-sayɛ nɛŋc ndɛ ɲanacɔl tɛta wəcafən wəkə ɛnacop kətuf mə, kə kəfɛ. ³ Pol ɛnawɛtəs yaŋcan yɔlɔma nyɛ ɛnayi kəcɔl dənɛŋc mə, mba tɛta pəwɔn, kə dɔf dowur yaŋcan disrɛ kə dɛndɛtərne kə dəkəca. ⁴ Nte aka atɔf ɲaŋkə ɲanəŋk dɔf dɛndɛtərne Pol dəkəca mə, kə ɲalokɛnɛ: «Fum wəkawɛ tɔlɔma wədif afum ɔyɔnɛ, bawo ɛntɛp kəc-cafɛ dəkəba, mba Pəlɔmpu powosɛ fɛ nkən kəyi doru.» ⁵ Mba kə Pol ɛwɛs abok nɲɛ dənɛŋc, ali ta pəŋcu kə-ɛ. ⁶ Afum akakə ɲac-kar a pəŋkə-kəf kə dənda abok ɲɛnadɛtərne mə, kə pəyɔnɛ fɛ ti-ɛ pətɛmpɛnɛ pəfi. Nte ɲaŋkar kə pəwɔn ta ɲaŋnəŋk təlɔm o təlɔm təsɔtɔ kə mə, kə ɲasəkpər tɛcɛm-cɛmnɛ tanjan, kə ɲaloku a kanu kə ɔyɔnɛ.

⁷ Kəfo kanəkə kəsək antəf nəpəŋ nənayi di ɲa fum wəbeki wəpəŋ wəka mokuru maməkə wəloma, pəc-we kə Pubiliyu. Nkən enasəŋ su dəkəyi dətət mata maas. ⁸ Papa ka Pubiliyu enafəntərə ta entamnɛ-ɛ, fiɓa kə kupur yeyi kə. Kə Pol emberər kə, k'əntola Kanu, pəc-denər kə waca, k'entaməs kə. ⁹ Ti disrɛ kə acu aka mokuru aləpəs akə ɲander sɔ, kə ɲa sɔ ɲantamnɛ. ¹⁰ Kə aka dare ɲaleləs su bel-bel, nte səndeyefɛ kəkə mə, k'asəŋ su ca yəkə pənamar su kəyɔ mə fəp.

Pol kəbəp kən Rom

¹¹ Nte sənçepərəne yof maas mə, kə səsətɔ abil nɲe ɲeyefɛ dare da Aleksandər, kə ɲeɲçepərəne dərəŋ mokuru ma Malit. Abil ɲaŋəkə ɲ' aɲç-we «Diyəskur.» ¹² Nte səmbərə dare da Sirakus mə, kə səyi di mata maas. ¹³ Kə səyefɛ dəndo, səsolnɛ agbɛp kə sənəkə səsumpər dare da Resiyo. Kə afef ɲa kəca-kətət ɲeyefɛ dəkəsək, mata mɛrəŋ disrɛ kə səmbəp dare da Pusəl. ¹⁴ Difɔ sənabəp awɛɲç su aɲa alaŋ akə ɲanatola su kəyi di mata camət-mɛrəŋ mə. Təkət tantɛ tɔ sənəkət kəbərə dare da Rom. ¹⁵ Awɛɲç su aɲa alaŋ a dare da Rom aɲɛ ɲanane te tosu mə, ɲander kəfaynɛ su haŋ nde makit ma Apiyus, kə nde aɲç-we Dəkəyikiya Maas mə. Nte Pol enəŋk ɲa mə, k'eyek-yekəs Kanu, k'emberɛnɛ sɔ kəcəp abəkəc. ¹⁶ Nte səmbərə Rom mə, k'awosɛ Pol kəyi taciɲa kə wəsədar wəkə oɲç-bum kə mə.

Pol kəcam kən toloku tətət ta Kanu Rom

¹⁷ Nte mata maas mənçepər mə, kə Pol ewe afum alɛl aSuyif aɲɛ ɲanayi Rom mə. Nte ɲambəpsɛnɛ mə, k'oloku ɲa: «Awɛɲç im aɲa, ali tes iləsərə fɛ afum asu, ali tes iləsər fɛ ta mes mosu mokur ma

atem asu, mba n̄anasump̄ar im nde Yerusalem k̄o n̄amber im aRom d̄awaca. ¹⁸ Nte ayif̄et im m̄o, abe akak̄o n̄anaf̄aŋ k̄esak im, bawo n̄anan̄aŋk̄ f̄e nte o nte p̄amar padif' em m̄o. ¹⁹ Mba aSuyif̄ n̄awose f̄e. It' enas̄oŋ' em k̄awe kiti ka w̄obe ka t̄of ya Rom f̄ap ta ifaŋ k̄abon̄ce afum em tes-ε. ²⁰ Tes tat̄ok̄o t̄os̄oŋe nte ifaŋ k̄an̄aŋke nu, is̄oŋe nu ti k̄ac̄are m̄o, bawo teta k̄agb̄ek̄ar amera ka afum a Yisrayel k̄as̄oŋe nte amber im gb̄ekce yayε m̄o.»

²¹ K̄o afum alel a Rom n̄aloku k̄o: «Ali areka n̄efet n̄in s̄as̄oto f̄e k̄ayef̄e at̄of n̄a Yude tetam. Ali aw̄eŋc su aŋa w̄akin ender f̄e p̄aloku su p̄elec pam. ²² Mba s̄af̄aŋ f̄o s̄an' am k̄alok-loku m̄ana yati t̄ok̄o m̄aŋcem-c̄emne m̄o, bawo s̄aŋc̄are a k̄agb̄ek̄alene k̄ayi mof̄o f̄ap teta k̄agba nke m̄ayi m̄o.»

²³ K̄o n̄amboc tataka, k̄o nte d̄as̄ak dad̄ok̄o d̄emb̄ap m̄o alar̄am n̄ander nda Pol k̄ac̄aŋk̄al k̄o. K̄o Pol eŋc-ment̄ar n̄a k̄es̄ak p̄es kitabu dis̄re mes ma d̄ebe da Kanu f̄ap, k̄ayef̄e sariye sa Musa k̄ab̄ap yecic̄as ya Sayibe-e. K̄ayef̄e b̄at-b̄at haŋ d̄of̄oy k̄o Pol eŋc-s̄ep k̄as̄oŋe n̄a k̄alan̄ teta Yesu. ²⁴ K'̄eŋk̄af̄ali afum al̄oma k̄alan̄ t̄ok̄o oŋc-loku m̄o, mba al̄oma n̄analan̄ f̄e ti. ²⁵ Nte afum n̄aŋc-sak̄atene k̄agb̄ek̄alene dis̄re d̄ando oŋc-lok-loku m̄o, k̄o Pol enden̄ar nte gb̄ac̄ar̄am: «Am-era N̄ecempi n̄a Kanu n̄enalok-lok̄ar atem anu bel-bel, d̄ayecic̄as yecempi ya aŋnabi Esayi,

²⁶ nte t' enaloku:

«M̄ak̄o n̄no afum akan̄e n̄ayi m̄o, m̄aloku:

N̄andewon k̄ac̄aŋk̄al, mba n̄af̄odene!

N̄andewon k̄agb̄atne, mba n̄af̄oden̄aŋk̄! ²⁷ Bawo

b̄ak̄ac̄ ya afum akan̄e ȳof̄otam k̄ane,

n̄antan̄ l̄aŋes, k̄o n̄amep f̄ar.

Ŋac-nese kənəŋke fər yaŋan,
 ŋac-nese kənene ləŋəs yaŋan.

Ŋac-nese kəcərəne mes bəkəc yaŋan.

Ŋac-nese kəluksərn' em nte təŋsəŋe itaməs ŋa mə.»

²⁸⁻²⁹ Nəcərə a kəŋəŋne ka Kanu kəŋke atəyone
 Suyif ŋ' anakere ki, ŋa ŋandecəŋkəl ki.»

³⁰ Kə Pol eyi kələ kəŋkə ŋŋc-səŋ kəway mə meren
 merəŋ, difə akə ŋəŋc-fəŋ kənəŋk kə mə fəp ŋəŋc-
 bəp kə. ³¹ Pol pəc-cam dəbe da Kanu, pəc-təksə
 afum teta Wəbe Yesu Krist kələŋ fəp disre, ali tes
 ta ayamsər kə-ε.

Kitabu ka Kanu
Portions of the Holy Bible in the Baga Sitemu language
of Guinea
Des portions de la Sainte Bible dans la langue Baga
Sitemu de Guinée

copyright © 2015 Pioneer Bible Translators

Language: Baga Sitemu

Translation by: Traducteurs Pionniers de la Bible

Contributor: Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

e5320012-5c6f-534d-9205-97d787f9a95c